

WŁADYSŁAWA JAWORSKIEGO

KALENDARZ GOSPODARSKI

(INFORMACYJNY)

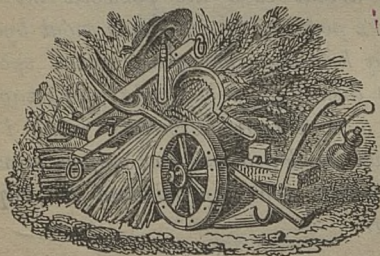
z dodatkiem

KONOTATNIKA

NA WSZYSTKIE DNI W ROKU

1868.

ROK PIERWSZY.

W KRAKOWIE.

Nakładem Wydawnictwa dzieł katol., nauk. i roln.

W. Wielogłowskiemu i W. Jaworskiemu

Na Królestwo Polskie u Gebethnera i Wolffa skład główny

w WARSZAWIE.

1868.

OD WYDAWCY.

Od kilku lat miałem zamiar wydawania *Kalendarza Rolniczo - Informacyjnego*, lecz różne powody zmusiły mnie do odłożenia tegoż zamiaru na przyszłość; gdy jednak Wny Felicyan Szybalski z Mnikowa usilnie przemawiał na posiedzeniu Towarzystwa Rolniczego, odbytem w miesiącu Styczniu r. 1867, za potrzebą podobnego kalendarza; postanowiłem myśl moją bezzwłocznie doprowadzić do skutku.

Zbyt krótki czas nie pozwolił mi wywiązać się o tyle z podjętej pracy, abym mógł być pewnym, że wszelką krytykę wytrzymać może, spodziewając się przeto łaskawego pobłażania, upraszam PP. Gospodarzy o nadsyłanie wszelkich uwag i materiałów odpowiednich, a usilnem mojem staraniem będzie, kalendarz ten doprowadzić do zupełnej doskonałości.

5789

W. J.

I w

SPIS RZECZY.

Tablica do regulowania zegarów.

„ Herszla przepowiadająca pogodę.

Kalendarz zapiskowy dzienny.

„ starozakonny.

Ruchome święta.

Stan powietrza w roku 1868.

Zaćmienia.

Tabele :	strona
I. Wykaz najętego robotnika miesięcznie	194—199
II. „ „ „ „ rocznie	200—201
III. Próba dojności pojedynczych krów	202—203
IV. Udój mleka w każdym miesiącu	204
V. Czas ciąży zwierząt domowych podług P. Arenstein	205
VI. Czas wysiadzania jaj przez ptactwo domowe	205
VII. Przychówek bydła rogatego	206—209
VIII. Przychówek koni	210—211
IX. Przychówek owiec	212—215
X. Przychówek trzody chlewnej	216—217
XI. Obliczenie ilości paszy potrzebnej dla in- wentarza, oraz stosunek do wagi bydłęcia	218—221
XII. Obrachowanie produkeyi nawozu	222—223
XIII. Porównanie ekonomicznej wartości ró- żnych gatunków nawozu podług Emila Wolfa	224
XIV. Stosunek wagi mięsa i innych części użytkowych do wagi żywego zwie- rzęcia	225
XV. Wydatek wełny z pojedynczych owiec	226—227
XVI. Spis inwentarza żywego	228—231
XVII. „ „ „ martwego	232—235

XVIII. Wegetacya zbóż i roślin pod względem zdolności nasion do kiełkowania, czasu wzrostu i pozostałości w gruncie po zbiorze	236
XIX. Dobrze wyczyszczone zboże ważyć powinno	237
XX. Tabela wysianego i zebranego zboża	238—241
XXI. Tabela sprzętu siana	242—243
XXII. Tabela wysadzonych i zebranych ziemniaków	244—245
XXIII. Tabela wysadzonych i zebranych ogrodowizn	246—249
XXIV. Tabela wyprodukowanego gnoju	250—251
XXV. Stosunek wagi mąki do wagi zboża	252
XXVI. Stosunek wagi chleba do wagi mąki i zboża	252
XXVII. Tablica ilości mąki i chleba z danej ilości zboża	252
XXVIII. Wypośredkowanie właściwych procentów przy spirytusie, którego temperatura inną jest od normalnej temperatury ($12\frac{1}{2}^{\circ}$ R.)	253—255
XXIX. Wykaz ile potrzeba miejsca do wygodnego pomieszczenia pewnej sztuki bydłęcia w stajni	256
XXX. Tablica robót ziemnych na 1 sągę kubiczną	257
XXXI. Tablica robót ziemnych na 1 sąg kwadratowy	257
XXXII. Tablica robót murarskich na 1 sążeń sześcienny (kubiczny)	258
XXXIII. Tablica robót murarskich na 1 sążeń kwadratowy	258
XXXIV. Stosunek siły ogrzewającej różnych gatunków opału podług W. Löbe	259—260
XXXV. Podział wagi aptekarskiej	260

XXXVI. Tablica stęplowa	261
XXXVII. Tablica zamiany miar gruntowych polskich na miary austr., rossyj., prusk., franc., i angiell.	262
XXXVIII. Tablica zamiany korey polskich na miary objętości austr., rossyj., prusk., franc. i angiell.	263
XXXIX. Tablica zamiany łokci polskich na miary austryjackie, rossyjskie, pruskie, francuzkie i angielskie	264
XL. Tablica zamiany miar długości austr., rossyj., prusk., franc. i angiell. na łokcie polskie.	265
XLI. Tablica zamiany funtów polskich na miary wagi austr., rossyj., prus., franc. i angiell.	266
XLII. Tablica porównania miar objętości sypne	267
XLIII. Tablica porównania miary płynu	268
XLIV. Tablica zamiany wagi austryjackiej na cłową	269
XLV. Taryfa do zabezpiecz. się od ognia	270
XLVI. Taryfa do zabezpiecz. się od gradu	271
XLVII. Ważniejsze taryfy i przepisy na kolei galicyjskiej	272—279
XLVIII. Tablica zamiany złotych polskich	280
XLIX. Przepisy pocztowe	281—284
L. Przepisy telegraficzne	284—285
LI. Tabele: Wykaz spichrzowy w każdym miesiącu	286—291
LII. Tabele: Rozdano na odrobek	292—295
LIII. Ważniejsze jarmarki na bydło i konie	296
LIV. Cennik fabryki machin L. Zieleniewskiego	
LV. Różne ogłoszenia rękodzielnicze i przemysłowe.	

Tablica do regulowania zegarów na rok 1868.

Dnie	Styczeń M. S.	Luty M. S.	Marzec M. S.	Kwiecień M. S.
1	3,56.61	13,47.53	12,28.17	3,49.33
6	5,26.80	14,18.45	11,21.39	2,20.37
11	7,59.70	14,29.01	10, 4.30	0,56.58
16	9,51.38	14,20.52	8,39.82	0,19.49
21	11,26.40	13,54.51	7,10.68	1,25.81
26	12,42.75	13,12.40	5,39.21	2,21.01
31	13,38.83	12,15.77	4, 7.51	3, 4.10
	więcej	więcej	więcej	mniej
Dnie	Maj M. S.	Czerwiec M. S.	Lipiec M. S.	Sierpień M. S.
1	3, 4.10	2,24.33	3,35.02	6, 1.79
6	3,34.08	1,34.59	4,28.23	5,34.93
11	3,49.97	0,37.22	5,12.53	4,53.60
16	3,51.18	0,25.53	5,46.11	3,58.74
21	3,37.93	1,30.70	6, 7.12	2,51.23
26	3,11.37	2,34.97	6,13.87	1,32.12
31	2,33.20	3,35.02	6, 5.35	0, 2.99
	mniej	więcej	więcej	więcej
Dnie	Wrzesień M. S.	Październik M. S.	Listopad M. S.	Grudzień M. S.
1	0,15.85	10,28.27	16,18.36	10,36.25
6	1,53.96	11,59.26	16,13.25	8,34.45
11	3,36.70	13,19.92	15,46.81	6,19.51
16	5,21.66	14,27.81	14,58.87	3,55.22
21	7, 6.74	15,21.07	13,50.22	1,26.10
26	8,49.79	15,58.03	12,22.16	1, 3.29
31	10,28.27	16,16.91	10,36.25	3,28.90
	mniej	mniej	mniej	mniej

Na powyższej tablicy wykazana jest różnica, jaka zachodzić powinna w samo południe między zegarem dobrze idącym, a należyście wykreślonym i ustawionym zegarem słonecznym. Dnie słoneczne czyli doby wpływające pomiędzy jednym a drugim przejściem słońca przez południk, nie są sobie przez cały rok równe. Do tej nierówności stósować nie mogą ani zegary wahadłowe, ani kieszonkowe, owszem jako narzędzia mechaniczne są one tem doskonalsze, im bieg ich jest jednostajniejszym. Czas, który w chwili prawdziwego południa podług powyższej tablicy wskazują, zowie się *średnio-słonecznym czasem*, dla odróżnienia od *rzeczywistego*, wskazywanego przez zegary słoneczne. Różnica między temi dwoma czasami zowie się *zrównaniem czasu*. W kalendarzu niniejszym tak wschód jak i zachód słońca, jako też zmiany księżyca, początek lub koniec zaćmień, podane są podług czasu *średnio-słonecznego*. Niechaj się nikt nie dziwi, że w dniach równo-nocnych słońce nie wschodzi i zachodzi o 6tej godzinie, lub że południe średnie czyli punkt 12 godzina zegarów mechanicznych, nie dzieli dnia naturalnego czyli czasu pobytu słońca na horyzoncie, na 2 zupełnie równe części, bo to skutek konieczny zrównania czasu. — Zwykle podają się w tablicach do regulowania zegarów liczby całe, pomijając ułamki, lecz to jest niedokładnością; w tej tabeli ułamekami dziesiętnymi usuniętą.

Tablica Herszla przepowiadająca pogodę.

od	od 15 kwietnia do 15 października	od 16 października do 14 kwietnia
12 do 2 godziny	bardzo dżdżysto	śnieg i deszcz
2 „ 4 „	czas. zmienny	pogoda i łagodne
4 „ 6 „	pogoda	powietrze
		przyjemne powietr.
6 „ 8 „	popołudniu { przy półn. i wschod. wietrze pogoda, przy wietrze południo. i południ. - zachodnim deszcz albo wiatr silny.	{ przy półn. i wscho. wietrze pogodnie i zimno, przy wietrze połud. i zachodnim deszcz albo śnieg.
8 „ 10 „		
10 „ 12 „	piękna pogoda	pogodnie i zimno
12 „ 2 „	przedpołudniem { czas przyjemny chłodno i bardzo dżdżysto deszcz wiatr i deszcz	{ ostry mróz, ale przy południ. - zachodnim wietrze łagodne.
2 „ 4 „		{ śnieg i wichor
4 „ 6 „		
6 „ 8 „		wichor
8 „ 10 „		{ przy połud. wietrze zimno i dżdżysto, przy wietrze wscho. deszcz zimno przy silnym wietrze.
10 „ 12 „	częste ulewy	

Objaśnienie.

	R. a.	P. b.	W. c.	
--	----------	----------	----------	--

rano południe wieczór

a. Na zapisanie termometru, b. Kierunku wiatru, c. Pogody.
WS. Wschód słońca. — ZS. Zachód słońca. — PK. Pierwsza
kwadra. — P. Pełnia OK. Ostatnia kwadra. — N. Nów.

Styczeń — 31.

1.	R.	P.	W.	Nowy Rok.
Środa.				Ihnatia j. *)

WS. 8·6. ZS. 4.

2.	R.	P.	W.	Makarego w.
Czwartek.				Juliany m.

WS. 8·6. ZS. 4.

*) Umieszczony Kalendarz obrządku łac. i gr.

Styczeń.				dni
3.	R.	P.	W.	Daniela m.
Piątek.				Anastazyja m.
WS. 8.6. ZS. 4. — PK. 3.35 r.				

4.	R.	P.	W.	Tytusa bisk.
Sobota.				40. Muczen.
WS. 8.6. ZS. 4.				

31.

Styczeń.

5.	R.	P.	W.	Telesfora m.
Niedziela.				Wigil. do R.

WS. 8·6. ZS. 4·7.

6.	R.	P.	W.	Trzech Króli.
Poniedział.				Rozdrst. Chr.

WS. 8·6. ZS. 4·7.

Styczeń.				dni
7.	R.	P.	W.	Lucyana m.
Wtorek.				Sobor Bohor.
WS. 8·6. ZS. 4·7.				

8.	R.	P.	W.	Seweryna m.
Środa.				Stefana mucz.
WS. 8·6. ZS. 4·7.				

31.

Styczeń.

9.	R.	P.	W.	Marcyanny p.
Czwartek.				Dwie Imi m.

WS. 8·6. ZS. 4·7. — P. 10·25 w.

10.	R.	P.	W.	Wilhelma b.
Piątek.				SS. Młodence

WS. 8·3. ZS. 4·13.

Styczeń.

dni

II.	R.	P.	W.	Higiniusza m.
Sobota.				Anysyi mucz.

WS. 8·3. ZS. 4·13.

12.	R.	P.	W.	Honoraty p.
Niedziela.				Melanyi prep.

WS. 8·3. ZS. 4·13.

31.

Styczeń.

13.	R.	P.	W.	Weroniki p.
Poniedział.				H. Janw. Obr.

WS. 8-3. ZS. 4-13.

14.	R.	P.	W.	Feliksa m.
Wtorek.				Sylwestra p.

WS. 8-3. ZS. 4-13.

Styczeń.				dni
15.	R.	P.	W.	Pawła pust.
Środa.				Małachia pr.
WS. 8. ZS. 4·20.				

16.	R.	P.	W.	Marcela pap.
Czwartek.				Sobor 70 ap.
WS. 8. ZS. 4·20. — OK. 4·36. w.				

31.

Styczeń.

17. Piątek.	R.	P.	W.	Antoniego op. Wigil. do Boh.
----------------	----	----	----	---------------------------------

WS. 8. ZS. 4·20.

18. Sobota.	R.	P.	W.	Kat. ś. Piotra Bohojawnienie
----------------	----	----	----	---------------------------------

WS. 8. ZS. 4·20.

Styczeń.				dni
19.	R.	P.	W.	Imie Jezus
Niedziela.				N.1. po Bo. ś. J.
WS. 8. ZS. 4.20.				

20.	R.	P.	W.	Fab. i Seb. m.
Poniedział.				Heorhia prep.
WS. 8.55. ZS. 4.27.				

31.

Styczeń.

21.	R.	P.	W.	Agnieszki p.
Wtorek.				Potyjewkła m.

WS. 8·55. ZS. 4·27.

22.	R.	P.	W.	Wincent. m.
Środa.				Hryhoria jep.

WS. 8·55. ZS. 4·27.

Styczeń.				dni
23.	R.	P.	W.	Jana jałmuż.
Czwartek.				Fteodosya pr.
WS. 8·55. ZS. 4·27.				

24.	R.	P.	W.	Tymoteusza
Piątek.				Tatyanny m.
WS. 8·55. ZS. 4·27. — N. 6·51 w.				

31.

Styczeń.

25.	R.	P.	W.	Nawr. ś. Pawła
Sobota.				Germyla m.

WS. 749. ZS. 435.

26.	R.	P.	W.	Batyldy kr.
Niedziela.				N. 2. po Boh.

WS. 749. ZS. 435.

Styczeń.

dni

27.	R.	P.	W.	Jana Chryzos.
Poniedział.				Pawła Ftyw.

WS. 7-49. ZS. 4-35.

28.	R.	P.	W.	Karola W.
Wtorek.				Petra Weryk.

WS. 7-49. ZS. 4-34.

31.

Styczeń.

29. Środa.	R.	P.	W.	Franciszka S. Antonye Weł.
---------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 749. ZS. 435.

30. Czwartek.	R.	P.	W.	Martyny p. Attanasya
------------------	----	----	----	-------------------------

WS. 743. ZS. 443.

Styczeń. — 31.

31. Piątek.	R.	P.	W.	Ludwiki. Makarya pr.
----------------	----	----	----	-------------------------

WS. 743. ZS. 443.

Luty — 29.

1.	R.	P.	W.	Ignacego b.
Sobota.				Jeoftymyja
WS. 7.43. ZS. 4.43. — PK. 5.48 w.				

2.	R.	P.	W.	Oczysz. NMP.
Niedziela.				Maxyma pr.
WS. 7.43. ZS. 4.43.				

Luty.				dni
3.	R.	P.	W.	Błażeja bisk.
Poniedział.				Timoftea ap.
WS. 7·43. ZS. 4·43.				

4.	R.	P.	W.	Andrzeja bisk.
Wtorek.				Kłymenta jep.
WS. 7·43. ZS. 4·43.				

29.

Luty.

5. Środa.	R.	P.	W.	Agaty panny Xenyi prepod.
--------------	----	----	----	------------------------------

WS. 7·34. ZS. 4·54.

6. Czwartek.	R.	P.	W.	Doroty panny Hryhoria Boh.
-----------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 7·34. ZS. 4·54.

Luty.				dni
7.	R.	P.	W.	Romualda op.
Piątek.				Xenofonta pr.
WS. 7·34. ZS. 4·54.				

8.	R.	P.	W.	Izajasza Bon.
Sobota.				Joanna Zlat.
WS. 7·34. ZS. 4·54. — P. 9·8 r.				

29.

Luty.

9.	R.	P.	W.	N. Staro. Apol.
Niedziela.				Jefrem.

WS. 7·34. ZS. 4·54.

10.	R.	P.	W.	Scholastyki
Poniedział.				Ihnatia jep.

WS. 7·27. ZS. 5·3.

Luty.				dni
II.	R.	P.	W.	Seweryna op.
Wtorek.				Trech Swiaty
WS. 7·27. ZS. 5·3.				

II.	R.	P.	W.	Modesta m.
Środa.				Kyrady Joan.
WS. 7·27. ZS. 5·3.				

29.

Luty.

13.	R.	P.	W.	Juliana m.
Czwartek.				Februł Tryt.

WS. 7·27. ZS. 5·3.

14.	R.	P.	W.	Walentego m.
Piątek.				Strytenye H.

WS. 7·27. ZS. 5·3.

Luty.					dni
15. Sobota.	I	R.	P.	W.	Faustyna n. Symeona Boh.
WS. 7·18. ZS. 5·12. — OK. 8·49 r.					

16. Niedziela.	R.	P.	W.	N. Mięs. Julia. Izydora
WS. 7·18. ZS. 5·12.				

29.

Luty.

17. Poniedział.	R.	P.	W.	Sabina bisk. Ahaftyi m.
--------------------	----	----	----	----------------------------

WS. 7-18. ZS. 5-12.

18. Wtorek.	R.	P.	W.	Konstancyi p. Wakoła prep.
----------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 7-18. ZS. 5-12.

Luty.

dni

19. Środa.	R.	P.	W.	Konrada wyz. Parftenya pr.
---------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 7-18. ZS. 5-12.

20. Czwartek.	R.	P.	W.	Leona pap. Fteodora muc.
------------------	----	----	----	-----------------------------

WS. 7-18. ZS. 5-20.

29.

Luty.

21.	R.	P.	W.	Eleonory p.
Piątek.				Nykyfora m.

WS. 7·8. ZS. 5·20.

22.	R.	P.	W.	Kat. ś. Piotra
Sobota.				Charalampya.

WS. 7·8. ZS. 5·20.

Luty.				dni
23.	R.	P.	W.	N. Zap. Floren.
Niedziela.				N. Mias. Wł.
WS. 7·8. ZS. 5·20. — N. 1·53 w.				

24.	R.	P.	W.	Macieja ap.
Poniedział.				Meletya arch.
WS. 7·8. ZS. 5·20.				

29.

Luty.

25.	R.	P.	W.	Wiktoryi
Wtorek.				Martinina pr.
WS. 6·58. ZS. 5·28.				

26.	R.	P.	W.	Pop. Aleks. b.
Środa.				Auxentia pr.
WS. 6·58. ZS. 5·28.				

Luty.				dni
27.	R.	P.	W.	Prokopa i Baz.
Czwartek.				Onysyma ap.
WS. 6·58. ZS. 5·28.				

28.	R.	P.	W.	Anatazyi p.
Piątek.				Pamfyla m.
WS. 6·58. ZS. 5·28.				

29.

Luty.

29.
Sobota.

R.

P.

W.

Romana op.

Fteodora

WS. 6.58. ZS. 5.28.

Marzec. — 31.

1.	R.	P.	W.	Albina bisk.
Niedziela.				N, Syrop.

WS. 6·58, ZS. 5·28.

2.	R.	P.	W.	Heleny ces
Poniedział.				Lwa pap.

WS. 6·58, ZS. 5·28. — PK. 4·21 r.

31.

Marzec.

3.	R.	P.	W.	Konegundy p.
Wtorek.				Archyppa op.

WS. 6·58. ZS. 5·28.

4.	R.	P.	W.	Kazimierza kr.
Środa.				Lwa jepisk.

WS. 6·58. ZS. 5·28.

Marzec.

dni

5.	R.	P.	W.	Przen. ś. Wac.
Czwartek.				Tymoftea pr.

WS. 6·43. ZS. 5·43.

6.	R.	P.	W.	Kolety panny
Piątek.				SS, MM, wEw.

WS. 6·43. ZS. 5·43.

31.

Marzec.

7.	R.	P.	W.	Tomasza z Ak.
Sobota.				Polykarpa op.
WS. 6·43. ZS. 5·43.				

8.	R.	P.	W.	Jana Bożego
Niedziela.				Wstupna Ob.
WS. 6·43. ZS. 5·43. — P. 7·55 w.				

Marzec.

dni

9.	R.	P.	W.	Fran. rzym.
Poniedział.				Tarasia arch.

WS. 6·43. ZS. 5·43.

10.	R.	P.	W.	40 męcen.
Wtorek.				Porfyrja ar.

WS. 6·32. ZS. 5·50.

31.

Marzec.

II. Środa.	R.	P.	W.	Konstantego
				Prokopia pr.

WS. 6·32. ZS. 5·50.

12. Czwartek.	R.	P.	W.	Grzegorza p.
				Wasyłya pr.

WS. 6·32. ZS. 5·50.

Marzec.				dni
13.	R.	P.	W.	Krystyny p.
Piątek.				Mart, Jewdoki
WS. 6·32. ZS. 5·50.				

14.	R.	P.	W.	Zachar. Maty.
Sobota.				Fteodora m.
WS. 6·32. ZS. 5·50.				

31.

Marzec.

15. Niedziela.	R.	P.	W.	Izab. i Leon. Jewtrop.
-------------------	----	----	----	---------------------------

WS. 6·20. ZS. 5·58.

16. Poniedział.	R.	P.	W.	Cyryladyak. Harasyma pr.
--------------------	----	----	----	-----------------------------

WS. 6·20. ZS. 5·58.

Marzec.				dni
17.	R.	P.	W.	Gertrudy p.
Wtorek.				Konona prep.
WS. 6·20. ZS. 5·58.				

18.	R.	P.	W.	Aleksandra b.
Środa.				SS. 42 mucz.
WS. 6·20. ZS. 5·58.				

31.

Marzec.

19.	R.	P.	W.	Józefa oblub.
Czwartek.				Wasylia m.

WS. 6·20. ZS. 5·58.

20.	R.	P.	W.	Eufemii i Teo.
Piątek.				Fteofyła p.

WS. 6·10. ZS. 6·6.

Marzec.

dni

21.	R.	P.	W.	Benedykta op.
Sobota.				SS. 40 mucz.

WS. 6·10. ZS. 6·6.

22.	R.	P.	W.	Katarzyny k.
Niedziela.				Konrada

WS. 6·10. ZS. 6·6.

31.

Marzec.

23.	R.	P.	W.	Oktawiana m.
Poniedział.				Sofronia patr.

WS. 6·10. ZS. 6·6.

24.	R.	P.	W.	Gabryela arch.
Wtorek.				Fleofana pr.

WS. 6·10. ZS. 6·6. — N. 6·32 r.

Marzec.				dni
25.	R.	P.	W.	Zwiast. NMP.
Środa.				Nykyfora p.
WS. 5·58. ZS. 6·14.				

26.	R.	P.	W.	Teodora bis.
Czwartek.				Wenedykta
WS. 5·58. ZS. 6·14.				

31.

Marzec.

27. Piątek.	R.	P.	W.	Rupert i Jana Ahapia mucz.
----------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 5·58. ZS. 6·14.

28. Sobota.	R.	P.	W.	Sykstusa pap. Sawyna m.
----------------	----	----	----	----------------------------

WS. 5·58. ZS. 6·14.

Marzec.				dni
29. Niedziela.	R.	P.	W.	Eustazego op. Alexia pr.
WS. 5·58. ZS. 6·14.				

30. Poniedział.	R.	P.	W.	Kwiryna m. Kérylla arch.
WS. 5·43. ZS. 6·22.				

31.

Marzec.

31. Wtorek.	R.	P.	W.	Środ. Balbiny Chrysanfta m.
----------------	----	----	----	--------------------------------

WS. 5·43. ZS. 6·22. — PK. 11·58. r.

Kwiecień. — 30.

1.	R.	P.	W.	Hugona
Środa.				Prepod. Otec.
WS. 5·43. ZS. 6·22.				

2.	R.	P.	W.	Franc. z Pad.
Czwartek.				Jakowa pr.
WS. 5·43. ZS. 6·22.				

30.

Kwiecień.

3.	R.	P.	W.	7 bol. NMP.
Piątek.				Wasyła prep.

WS. 5·43. ZS. 6·22.

4.	R.	P.	W.	Izydora bisk.
Sobota.				Nykona prep.

WS. 5·43. ZS. 6·22.

Kwiecień.				dni
5.	R.	P.	W.	Wincentego
Niedziela.				Zacharyi
WS. 5-36. ZS. 6-32.				

6.	R.	P.	W.	Celestyna p.
Poniedział.				Błachowiszczu
WS. 5-36. ZS. 6-32.				

30.

Kwiecień.

7.	R.	P.	W.	Donata i Ruf.
Wtorek.				Sob. Hawrył.
WS. 5:36. ZS. 6:32. — P. 6:49 r.				

8.	R.	P.	W.	Dyonizego b.
Środa.				Matrony mu.
WS. 5:36. ZS. 6:32.				

Kwiecień.				dni
9.	R.	P.	W.	Wieczera P.
Czwartek.				Haroina prep.
WS. 5.36. ZS. 6.32.				

10.	R.	P.	W.	Ezechiela pr.
Piątek.				Marka prep.
WS. 5.23. ZS. 6.39.				

30.

Kwiecień.

11.	R.	P.	W.	Leona pap.
Sobota.				Joanny List.

WS. 5-23. ZS. 6-39.

12.	R.	P.	W.	Wiel. Zmartw.
Niedziela.				Ipatya j.

WS. 5-23. ZS. 6-39.

Kwiecień.				dni
13. Poniedział.	R.	P.	W.	Wiel. J. P. Jus.
				1 April. Maryi
WS. 5·23. ZS. 6·39.				

14. Wtorek.	R.	P.	W.	Waleryana
				Tyta prep.
WS. 5·23. ZS. 6·39. — OK. 10·7 w,				

30.

Kwiecień.

15.	R.	P.	W.	Ludwiny
Środa.				Nykite prep.

WS. 5-13. ZS. 6-47.

16.	R.	P.	W.	Lamberta m.
Czwartek.				Jezyfu prep.

WS. 5-13. ZS. 6-47.

Kwiecień.				dni
17.	R.	P.	W.	Rudolfa b. m.
Piątek.				Fteodata m.
WS. 5·13. ZS. 6·47.				

18.	R.	P.	W.	Apoloniusza
Sobota.				Jewtychia j.
WS. 5·13. ZS. 6·47.				

30.

Kwiecień.

19.	R.	P.	W.	Przewod. Wer.
Niedziela.				N. wosk. Heor.

WS. 5-13. ZS. 6-47.

20.	R.	P.	W.	Agnieszki pol.
Poniedział.				P. Switły Irod.

WS. 5-4. ZS. 6-54.

Kwiecień.				dni
21.	R.	P.	W.	Anzelma bis.
Wtorek.				W. Swit. Jew.
WS. 5·4. ZS. 6·54.				

22.	R.	P.	W.	Sotera męcz.
Środa.				Terentia m.
WS. 5·4. ZS. 6·54. — N. 7·52 w.				

30.

Kwiecień.

23.	R.	P.	W.	Wojciecha b.
Czwartek.				Antypy jep.

WS. 5·4. ZS. 6·54.

24.	R.	P.	W.	Jerzego m.
Piątek.				Wasylia prep.

WS. 5·4. ZS. 6·54.

Kwiecień.				dni
25.	R.	P.	W.	Marka ewan.
Sobota.				Artemona jep.
WS. 4·55. ZS. 7·1.				

26.	R.	P.	W.	Kleta i Marcel.
Niedziela.				Mart.
WS. 4·55. ZS. 7·1.				

30.

Kwiecień.

27.	R.	P.	W.	Anataz. i Teof.
Poniedział.				Arystracha op.

WS. 4·55. ZS. 7·1.

28.	R.	P.	W.	Witalisa m.
Wtorek.				Achapii m.

WS. 4·55. ZS. 7·1.

Kwiecień.

dni

29. Środa.	R.	P.	W.	Piotra męcz, Symeona pr.
---------------	----	----	----	-----------------------------

WS. 4·55. ZS. 7·1. — PK. 5·51 w.

30. Czwartek.	R.	P.	W.	Katarzyny S. Joanna prep.
------------------	----	----	----	------------------------------

WS. 4·45. ZS. 7·9.

Maj. — 31.

1. Piątek.	R.	P.	W.	Filipa i Jak. Joanna prep.
---------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 4-45. ZS. 7-9.

2. Sobota.	R.	P.	W.	Zygmunta Fteodora pr.
---------------	----	----	----	--------------------------

WS. 4-45. ZS. 7-9.

Maj.				dni
3.	R.	P.	W.	Znal. ś. Krzy.
Niedziela.				Januar.
WS. 4·45. ZS. 7·9.				

4.	R.	P.	W.	Floryana m.
Poniedział.				Fteodora Syk.
WS. 4·45. ZS. 7·9.				

31.

Maj.

5.	R.	P.	W.	Moniki wdo.
Wtorek.				Heorhia m.

WS. 4·37. ZS. 7·17.

6.	R.	P.	W.	Jana w Oleju
Środa.				Sawwy muc.

WS. 4·37. ZS. 7·17. — P. 6·49 r.

Maj.				dni
7.	R.	P.	W.	Domicelli p.
Czwartek.				Marka Jew.
WS. 4-37. ZS. 7-17.				

8.	R.	P.	W.	Stanisława b.
Piątek.				Wasyłya m.
WS. 4-37. ZS. 7-17.				

31.

Maj.

9.	R.	P.	W.	Grzegorza
Sobota.				Symeona jep.

WS. 4-37. ZS. 7-17.

10.	R.	P.	W.	NMP. Łask.
Niedziela.				Jasna

WS. 4-28. ZS. 7-24.

Maj.				dni
II.	R.	P.	W.	Beatryksy p.
Poniedział.				Dewiat muc.
WS. 4 28. ZS. 7 24.				

12.	R.	P.	W.	Pankracego
Wtorek.				Jakowa pror.
WS. 4 28. ZS. 7 24.				

31.

Maj.

13. Środa.	R.	P.	W.	Hilarego bis. 1 Mai Germii
WS. 4·28. ZS. 7·24.				

14. Czwartek.	R.	P.	W.	Bonifacego Aftanasya
WS. 4·28. ZS. 7·24. — OK. 5·18 r.				

Maj.				dni
15.	R.	P.	W.	Zofii panny
Piątek.				Tymotfea m.
WS. 4 22. ZS. 7 30.				

16.	R.	P.	W.	Jana Nepom.
Sobota.				Palahyi muc.
WS. 4 22. ZS. 7 30.				

31.

Maj.

17. Niedziela.	R.	P.	W.	Antonina b. Iryny
-------------------	----	----	----	----------------------

WS. 4-22. ZS. 7-30.

18. Poniedział.	R.	P.	W.	Felik. i Eryka Jowa Prawe.
--------------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 4-22. ZS. 7-30.

Maj.

dni

19.	R.	P.	W.	Piotra Cel.
Wtorek.				Wosp. Krest.

WS. 4 22. ZS. 7-30.

20.	R.	P.	W.	Bernadyna S.
Środa.				Joanna Boh.

WS. 4-15. ZS. 7-37.

31.

Maj.

21. Czwartek.	R.	P.	W.	Wnieb. P. Hel, Nykolaja
------------------	----	----	----	----------------------------

WS. 4·15. ZS. 7·37.

22.

Piątek.

R.

P.

W.

Julii p. m.

Symona ap.

WS. 4·15. ZS. 7·37. — N. 6·9 r.

Maj.				dni
23.	R.	P.	W.	Dezyderyusza
Sobota.				Mokia m.
WS. 4·15. ZS. 7·37.				

24.	R.	P.	W.	Joanny wdo.
Niedziela.				Jepyt.
WS. 4·15. ZS. 7·37.				

31.

Maj.

25.	R.	P.	W.	Urb. i Magd.
Poniedział.				Hłyhery m.

WS. 49. ZS. 745.

26.	R.	P.	W.	Filipa Nere.
Wtorek.				Izydora m.

WS. 49. ZS. 745.

Maj.				dni
27.	R.	P.	W.	Jana pap.
Środa.				Pahamyja
WS. 4·9. ZS. 7·45.				

28.	R.	P.	W.	Wilh. i Mag.
Czwartek.				Wozn. Hosp.
WS. 4·9. ZS. 7·45. — PK. 11·15. w.				

31.

Maj.

29. Piątek.	R.	P.	W.	Maks. i Teodz. Andronika op.
WS. 4·9. ZS. 7·45.				

30. Sobota.	R.	P.	W.	Felik. i Emilii Fteodora pr.
WS. 4·4. ZS. 7·50.				

Maj. — 31.

31. Niedziela.	R.	P.	W.	Zesłanie D. S. N. 6 p. Wosk.
-------------------	----	----	----	---------------------------------

WS. 44. ZS. 750.

Czerwiec. — 30.

1. Poniedział.	R.	P.	W.	Ziel. świę. Nik. Flakotea m.
-------------------	----	----	----	---------------------------------

WS. 4.4. ZS. 7.50.

2. Wtorek.	R.	P.	W.	Erazma Eug. Konstanty Jeł.
---------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 4.4. ZS. 7.50.

Czerwiec.				dni
3.	R.	P.	W.	Klotyl. i Eraz.
Środa.				Wasyłya m.
WS. 4:4. ZS. 7:50.				

4.	R.	P.	W.	Flaw. i Fran.
Czwartek.				Michała pr.
WS. 4:4. ZS. 7:50.				

30.

Czerwiec.

5. Piątek.	R.	P.	W.	Florencyi Symeona pr.
---------------	----	----	----	--------------------------

WS. 4. ZS. 756. — P. 815 r.

6. Sobota.	R.	P.	W.	Norberta bis. Tret. Obritten.
---------------	----	----	----	----------------------------------

WS. 4. ZS. 756.

Czerwiec.				dni
7.	R.	P.	W.	Ś. Trójcy
Niedziela.				S. Ducha K.
WS. 4. ZS. 7-56.				

8.	R.	P.	W.	Medarda b.
Poniedział.				SS. Trójce.
WS. 4. ZS. 7-56.				

30.

Czerwiec.

9.	R.	P.	W.	Felicyana m.
Wtorek.				Nikity prep.

WS. 4. ZS. 756.

10.	R.	P.	W.	Małgorzaty p.
Środa.				Fteodosyi m.

WS. 358. ZS. 8.

Czerwiec.				dni
II. Czwartek.	R.	P.	W.	Boże Ciało Bar. Isaka prep.
WS. 3-58. ZS. 8.				

12. Piątek.	R.	P.	W.	Onufrego w. Jermia ap.
WS. 3-58. ZS. 8.				

30.

Czerwiec.

13.

R.

P.

W.

Anton, z Pad.

Sobota.

1 Ijun Jussy.

WS. 3·58. ZS. 8. — OK. 11·33 r,

14.

R.

P.

W.

Bazylego b.

Niedziela.

Nyky.

WS. 3·58. ZS. 8.

Czerwiec.				dni
15.	R.	P.	W.	Wita i Mod.
Poniedział.				Lukilliana m.
WS. 3·56. ZS. 8·4.				

16.	R.	P.	W.	Justyny i Jol.
Wtorek.				Mytrof part.
WS. 3·56. ZS. 8·4.				

30.

Czerwiec.

17. Środa.	R.	P.	W.	Adolfa bisk. Doroftea m.
---------------	----	----	----	-----------------------------

WS. 3-56. ZS. 8-4.

18. Czwartek.	R.	P.	W.	Marka i Marc. Tylo Chrys.
------------------	----	----	----	------------------------------

WS. 3-56. ZS. 8-4.

Czerwiec.				dni
19.	R.	P.	W.	Gerw. i Prot.
Piątek.				Fteodora jep.
WS. 3·56. ZS. 8·4.				

20.	R.	P.	W.	Reginy p.
Sobota.				Fteodora m.
WS. 3·56. ZS. 8·4. — N. 4·5 w.				

30.

Czerwiec.

21. Niedziela.	R.	P.	W.	Alojz. Gonz. N. 2. p. Sosz.
-------------------	----	----	----	--------------------------------

WS. 3·56. ZS. 8·4.

22. Poniedział.	R.	P.	W.	Paulina bisk. Tymoftea m.
--------------------	----	----	----	------------------------------

WS. 3·56. ZS. 8·4.

Czerwiec.

dni

23.	R.	P.	W.	Agrypiny p.
Wtorek.				Warfłomea

WS. 3·56. ZS. 8·4.

24.	R.	P.	W.	Nar. ś. Jana
Środa.				Onufrya pr.

WS. 3·56. ZS. 8·4.

30.

Czerwiec.

25.	R.	P.	W.	Pros. i Gwilh.
Czwartek.				Akiłyny m.

WS. 3·58. ZS. 8·4.

26.	R.	P.	W.	Jana i Pawła
Piątek.				Sostrad. pre

WS. 3·58. ZS. 8·4.

Czerwiec.

dni

27.	R.	P.	W.	Władysława
Sobota.				Amosa pror.

WS. 3·58. ZS. 8·4. — PK. 7·10 w.

28.	R.	P.	W.	Leona pap.
Niedziela.				N.3. p. S. Iych.

WS. 3·58. ZS. 8·4.

30.

Czerwiec.

29.	R.	P.	W.	Piotra i Pawła
Poniedział.				Maniuta m.

WS. 3·58. ZS. 8·4.

30.	R.	P.	W.	Emilii i Łucyi
Wtorek.				Leontia m.

WS. 4. ZS. 8·5.

Lipiec. — 31.

1. Środa.	R.	P.	W.	Jul. i Teob. Judy Flad.
WS. 4. ZS. 8·5.				

2. Czwartek.	R.	P.	W.	Nawi. NMP. Meftodja jep.
WS. 4. ZS. 8·5.				

Lipiec.

3. Piątek.	R.	P.	W.	Anatolego w. Juryana m.
---------------	----	----	----	----------------------------

WS. 4. ZS. 8:5.

4. Sobota.	R.	P.	W.	Józefa Kal. Jewsewya jep.
---------------	----	----	----	------------------------------

WS. 4. ZS. 8:5. — P. 9:59 w.

Lipiec.				dni
5.	R.	P.	W.	Karoliny p.
Niedziela.				Archr.
WS. 4.4. ZS. 8.				

6.	R.	P.	W.	Izajasza pror.
Poniedział.				Rozdest Joan.
WS. 4.4. ZS. 8.				

31.

Lipiec.

7.	R.	P.	W.	Estery i Klau.
Wtorek.				Fewronya pr.
WS. 4·4. ZS. 8.				

8.	R.	P.	W.	Elżbiety kr.
Środa.				Dawyda prep.
WS. 4·4. ZS. 8.				

Lipiec.				dni
9.	R.	P.	W.	Cyryla i Zen.
Czwartek.				Sampsona pr.
WS. 4.4. ZS. 8.				

10.	R.	P.	W.	Amalii p.
Piątek.				Kasady Joan.
WS. 4.7. ZS. 8 1.				

31.

Lipiec.

II.	R.	P.	W.	Pelagii m.
Sobota.				Petra i Pawła

WS. 4·7. ZS. 8·1.

12.	R.	P.	W.	Jana z Dukli
Niedziela.				SS. ap. 12

WS. 4·7. ZS. 8·1.

Lipiec.				dni
13.	R.	P.	W.	Małgorzaty p.
Poniedział.				1 ljuł. Kosmy
WS. 4·7. ZS. 8·1. — OK. 2·0 r.				

14.	R.	P.	W.	Bonawentury
Wtorek.				Ryzy Bohor.
WS. 4·7. ZS. 8·1.				

31.

Lipiec.

15. Środa.	R.	P.	W.	Roz. ap. i Hen. Jakynfta m.
WS. 4·12. ZS. 7·58.				

16. Czwartek.	R.	P.	W.	NMP. Szkap. Andreja arch.
WS. 4·12. ZS. 7·58.				

Lipiec.				dni
17.	R.	P.	W.	Aleks. i Berty
Piątek.				Aftanasia
WS. 4-12. ZS. 7-58.				

18.	R.	P.	W.	Szymo. z Lip.
Sobota.				Syzoa prep.
WS. 4-12. ZS. 7-58.				

31.

Lipiec.

19.	R.	P.	W.	Winc. a Paulo
Niedziela.				Ftomy
WS. 4·12. ZS. 7·58.— N. 11·16 w.				

20.	R.	P.	W.	Czesława w.
Poniedział.				Prokopia m.
WS. 4·18. ZS. 7·54.				

Lipiec.				dni
21.	R.	P.	W.	Daniela i Prak.
Wtorek.				Pankratia jep.
WS. 4-18. ZS. 7-54.				

22.	R.	P.	W.	Maryi Magd.
Środa.				45 mucz.
WS. 4-18. ZS. 7-54.				

31.

Lipiec.

23.	R.	P.	W.	Teofila i Apol.
Czwartek.				Jewfyme i Oł.

WS. 4-18. ZS. 7-54.

24.	R.	P.	W.	Krystyny p.
Piątek.				Prokła m.

WS. 4-18. ZS. 7-54.

Lipiec.				dni
25.	R.	P.	W.	Jakuba i Krz.
Sobota.				Hawryła ar.
WS. 4·23. ZS. 7·49.				

26.	R.	P.	W.	Anny MPM.
Niedziela.				Akyły ap.
WS. 4·23. ZS. 7·49. — OK. 3·11 w.				

31.

Lipiec.

27.	R.	P.	W.	Pantaleona m.
Poniedział.				Kyry k.

WS. 4·23. ZS. 7·49.

28.	R.	P.	W.	Inocenta p.
Wtorek.				Awtynohema

WS. 4·23. ZS. 7·49.

Lipiec.				dni
29.	R.	P.	W.	Marty i Lucilla
Środa.				Maryny m.
WS. 4·23. ZS. 7·49.				

30.	R.	P.	W.	Heleny wdo.
Czwartek.				Jemylyana m.
WS. 4·30. ZS. 7·42.				

31.

Lipiec.

31. Piątek.	R.	P.	W.	Ignacego w. Makryny pr.
----------------	----	----	----	----------------------------

WS. 4:30. ZS. 7:42.

Sierpień. — 31.

I.	R.	P.	W.	Piotra w oko.
Sobota.				Słyi pror.
WS. 4·30. ZS. 7·42.				

2.	R.	P.	W.	PM. Aniels.
Niedziela.				Symeon.
WS. 4·30. ZS. 7·42.				

31.

Sierpień.

3.	R.	P.	W.	Znal. ś. Szcz.
Poniedział.				Maryi Mahd.
WS. 4:30. ZS. 7:42. — P. 1:12 w.				

4.	R.	P.	W.	Dominika w.
Wtorek.				Irofyma m.
WS. 4:30. ZS. 7:42.				

Sierpień.				dni
5.	R.	P.	W.	PM. Śn. i Grze.
Środa.				Chrystyny m.
WS. 439. ZS. 733.				

6.	R.	P.	W.	Przem. Pańs.
Czwartek.				Uspen. ś. Anny
WS. 439. ZS. 733.				

31.

Sierpień.

7. Piątek.	R.	P.	W.	Kajetana w. Jermołoga m.
---------------	----	----	----	-----------------------------

WS. 4·39. ZS. 7·33.

8. Sobota.	R.	P.	W.	Cyryaka m. Pantabeimo
---------------	----	----	----	--------------------------

WS. 4·39. ZS. 7·33.

Sierpień.

dni

9.	R.	P.	W.	Kamila i Rom.
Niedziela.				Proch.
WS. 4-39. ZS. 7-33.				

10.	R.	P.	W.	Wawrzyń. m.
Poniedział.				Kałyńska m.
WS. 4-46. ZS. 7-24.				

31.

Sierpień.

II.	R.	P.	W.	Zuzanny p.
Wtorek.				Syły ap.

WS. 4·46. ZS. 7·24. — OK. 1·48 w.

12.	R.	P.	W.	Klary panny
Środa.				Zapus. d. Usp.

WS. 4·46. ZS. 7·24.

Sierpień.				dni
13.	R.	P.	W.	Hipolita m.
Czwartek.				1 Awhus Prois.
WS. 4·46. ZS. 7·24.				

14.	R.	P.	W.	Euzebiusza m.
Piątek.				Stefana m.
WS. 4·46. ZS. 7·24.				

31.

Sierpień.

15.	R.	P.	W.	Wniebow NMP.
Sobota.				Isaakya prep.

WS. 4·54. ZS. 7·14.

16.	R.	P.	W.	Jacka i Rocha
Niedziela.				Siedm O.

WS. 4·54. ZS. 7·14.

Sierpień.				dni
17.	R.	P.	W.	Anatazego b.
Poniedział.				Jewsyhnia m.
WS. 4-54. ZS. 7-14.				

18.	R.	P.	W.	Hel. i Agapita
Wtorek.				Preobraż. Hosp.
WS. 4-54. ZS. 7-14. — N. 6-31 r.				

31.

Sierpień.

19. Środa.	R.	P.	W.	Benigny p.
				Demetrya pr.

WS. 4·54. ZS. 7·14.

20. Czwartek.	R.	P.	W.	Bernarda op.
				Jemelyana

WS. 5·2. ZS. 7·4.

Sierpień.				dni
21. Piątek.	R.	P.	W.	Joanny F. Malftya ap.
WS. 5 2. ZS. 7 4.				

22. Sobota.	R.	P.	W.	Symforyana Ławrentya m.
WS. 5 2. ZS. 7 4.				

31.

Sierpień.

23.	R.	P.	W.	Zacharyasza
Niedziela.				Jewpła

WS. 5·2. ZS. 7·4.

24.	R.	P.	W.	Bartłomieja
Poniedział.				Fołya m.

WS. 5·2. ZS. 7·4.

Sierpień.				dni
25.	R.	P.	W.	Ludwika kr.
Wtorek.				Maxyma prep.
WS. 5·8. ZS. 6·56. — PK. 2·7 r.				

26.	R.	P.	W.	Aleks. i Sefir.
Środa.				Michea pror.
WS. 5·8. ZS. 6·56.				

31.

Sierpień.

27.	R.	P.	W.	Cezarego b.
Czwartek.				Uspen. Bohor.

WS. 5·8. ZS. 6·56.

28.	R.	P.	W.	Augustyna b.
Piątek.				Nerukotw. Ob.

WS. 5·8. ZS. 6·56.

Sierpień.				dni
29.	R.	P.	W.	Ścięcie ś. Jana
Sobota.				Myrona m.
WS. 5-8. ZS. 6-56.				

30.	R.	P.	W.	Feliksa
Niedziela.				Flora Ław. m.
WS. 5-16. ZS. 6-46.				

31.

Sierpień.

31.	R.	P.	W.	Pocies. NMP.
Poniedział.				Andrea m.

WS. 5·16. ZS. 6·46.

Wrzesień. — 30.

1.	R.	P.	W.	Bron. i Idziego
Wtorek.				Pamuła pror.

WS. 5·16. ZS. 6·46.

2.	R.	P.	W.	Stefana król.
Sroda.				Ftadelia ap.

WS. 5·16. ZS. 6·46. — P. 5·17 r.

30.

Wrzesień.

3.	R.	P.	W.	Eufemii
Czwartek.				Ahaftonyka m.
WS. 5·16. ZS. 6·46.				

4.	R.	P.	W.	Rozalii panny
Piątek.				Luppa m.
WS. 5·16. ZS. 6·46.				

Wrzesień.				dni
5.	R.	P.	W.	Urbana pap.
Sobota.				Jewtyha m.
WS. 5·25. ZS. 6·33.				

6.	R.	P.	W.	Joachima
Niedziela.				Warft.
WS. 5·25. ZS. 6·33.				

30.

Wrzesień.

7.	R.	P.	W.	Reginy panny
Poniedział.				Angryana p.

WS. 5·25. ZS. 6·33.

8.	R.	P.	W.	Nar. NMP
Wtorek.				Simona prep.

WS. 5·25. ZS. 6·33.

Wrzesień.				dni
9.	R.	P.	W.	Gorgoniusza
Środa.				Moysea Mury
WS. 5·25. ZS. 6·33.— OK. 11·24 w.				

10.	R.	P.	W.	Mikoł. z Tol.
Czwartek.				Usihnow Joan.
WS. 5·35. ZS. 6 22.				

30.

Wrzesień.

II.	R.	P.	W.	Prota i Jacka
Piątek.				Aleksandra
WS. 5·32. ZS. 6·22.				

12.	R.	P.	W.	Tobiasza i Gw.
Sobota.				Połoz. Poj.
WS. 5·32. ZS. 6·22.				

Wrzesień.				dni
13.	R.	P.	W.	Imie NM. i Eu.
Niedziela.				1 Sentiabr.
WS. 5·32. ZS. 6·22.				

14.	R.	P.	W.	Podw. ś. Krzy.
Poniedział.				Mamanta m.
WS. 5·32. ZS. 6·22.				

30.

Wrzesień.

15.	R.	P.	W.	Nikodema m.
Wtorek.				Anftym m.
WS. 5·40. ZS. 6·10.				

16.	R.	P.	W.	Ludmil i Kor.
Środa.				Wawyły sw.
WS. 5·40. ZS. 6·10. — N. 2·39 w.				

Wrzesień.

dni

17.	R.	P.	W.	Piąt. ś. Fran.
Czwartek.				Zacharyi dror.
WS. 5·40. ZS. 6·10.				

18.	R.	P.	W.	Józefa z Kop.
Piątek.				Cudo ś. Micha.
WS. 5·40. ZS. 6·10.				

30.

Wrzesień.

19.	R.	P.	W.	Januarego m.
Sobota.				Zozonta m.

WS. 5·40. ZS. 6·10.

20.	R.	P.	W.	Eustachiusza
Niedziela.				Rozde. Boh.

WS. 5·47. ZS. 6.

Wrzesień.				dni
21.	R.	P.	W.	Mateusza ap.
Poniedział.				Joakima i An.
WS. 547. ZS. 6.				

22.	R.	P.	W.	Maur. i Tom.
Wtorek.				Minodory pr.
WS. 547. ZS. 6.				

30.

Wrzesień.

23.	R.	P.	W.	Tekli p. i m.
Środa.				Fteodory pr.
WS. 5-47. ZS. 6. — PK. 4-42 w.				

24.	R.	P.	W.	Gerarda bis.
Czwartek.				Awtenoma m.
WS. 5-47. ZS. 6.				

Wrzesień.				dni
25.	R.	P.	W.	Kleofasa m.
Piątek.				Kornyfa m.
WS. 5·56. ZS. 5·48.				

26.	R.	P.	W.	Józefata b.
Sobota.				Wozdwy. kor.
WS. 5·56. ZS. 5·48.				

30.

Wrzesień.

27.	R.	P.	W.	Władysława
Niedziela.				Nykity

WS. 5 56. ZS. 5 48.

28.	R.	P.	W.	Wacława
Poniedział.				Josafata arh.

WS. 5 56. ZS. 5 48.

Wrzesień.				dni
29.	R.	P.	W.	<i>Mich. archan.</i>
Wtorek.				Sofi m.
WS. 5·56. ZS. 5·48.				

30.	R.	P.	W.	Hieronima w.
Środa.				Jowmenia pr.
WS. 6·3. ZS. 5·37.				

Październik. — 31.

I.	R.	P.	W.	Remigiusza
Czwartek.				Trofyma m.
WS. 6·3. ZS. 5·37. — P. 9·18 w.				

2.	R.	P.	W.	Anioł. stróż.
Piątek.				Jewstafya m.
WS. 6·3. ZS. 5·37.				

Październik.

dni

3.	R.	P.	W.	Lukr. i Kand.
Sobota.				Kondrata ap.

WS. 6·3. ZS. 5·37.

4.	R.	P.	W.	Franc. Seraf.
Niedziela.				Foky.

WS. 6·3. ZS. 5·37.

31.

Październik.

5.	R.	P.	W.	Placydy m.
Poniedział.				Zacząty Joa.

WS. 6-12. ZS. 5-26.

6.	R.	P.	w.	Brunona m.
Wtorek.				Ftekły m.

WS. 6-12. ZS. 5-26.

Październik.				dni
7.	R.	P.	W.	Justyny i Mar.
Środa.				Gewroziny pr.
WS. 6·12. ZS. 5·26.				

8.	R.	P.	W.	Brygidy wdo.
Czwartek.				Joanna Bohosł.
WS. 6·12. ZS. 5·26.				

30

Październik.

9. Piątek.	R.	P.	W.	Dyonizego m.
				Kałystrata m.
WS. 6-12. ZS. 5-26. — OK. 7-33 r.				

10. Sobota.	R.	P.	W.	Franciszka
				Marytona
WS. 6-19. ZS. 5-15.				

Październik.				dni
II.	R.	P.	W.	Gereona m.
Niedziela.				Kyryana
WS. 6·19. ZS. 5·15.				

12.	R.	P.	W.	Maksymiliana
Poniedział.				Hryhorya jep.
WS. 6·19. ZS. 5·15.				

13. Wtorek.	R.	P.	W.	Edwarda kr. 10ktlab. Pokro.
----------------	----	----	----	--------------------------------

WS. 6·19. ZS. 5·15.

14. Środa.	R.	P.	W.	Kaliksta pap. Lypryana jep.
---------------	----	----	----	--------------------------------

WS. 6·19. ZS. 5·15.

Październik.

dni

15. Czwartek.	R.	P.	W.	Jadw. i Teres. Dyonysya m.
------------------	----	----	----	-------------------------------

WS. 6·28. ZS. 5·1.

16. Piątek.	R.	P.	W.	Gawła op. Jeroften jep.
----------------	----	----	----	----------------------------

WS. 6·28. ZS. 51.— N. 0·21 r.

31.

Październik.

17. Sobota.	R.	P.	W.	Florent, i Wik. Chasytyna m.
----------------	----	----	----	---------------------------------

WS. 6·28. ZS. 5·1.

18. Niedziela.	R.	P.	W.	Jana Kant. Ftomý
-------------------	----	----	----	---------------------

WS. 6·28. ZS. 5·1.

Paźdzernik.

dni

19.	R.	P.	W.	Piotra z Alk.
Poniedział.				Serbya Wak.

WS. 6·28. ZS. 5·1.

20.	R.	P.	W.	Przen. ś. Wojc.
Wtorek.				Pełachyi.

WS. 6·33. ZS. 4·54.

31.

Październik.

21. Środa.	R.	P.	W.	Urszuli panny Jakowa ap.
WS. 6:33. ZS. 4:54.				

22. Czwartek.	R.	P.	W.	Kord. i Brun. Jowkampya
WS. 6:33. ZS. 4:54.				

Październik.

dni

23. Piątek.	R.	P.	W.	Jana Kapistr. Tyłyppa ap.
WS. 6·33, ZS. 4·54. — PK. 11·2 r,				

24. Sobota.	R.	P.	W.	Rafała arch. Prowa m.
WS. 6·33, ZS. 4·54.				

31.

Październik.

25.	R.	P.	W.	Kryspina m.
Niedziela.				Karpa

WS. 6:43. ZS. 4:45.

26.	R.	P.	W.	Ewarysta m.
Poniedział.				Nazaryusza m.

WS. 6:43. ZS. 4:45.

Październik.

dni

27.	R.	P.	W.	Iwona w
Wtorek.				Jewtymia pr.

WS. 6:43, ZS. 4:45.

28.	R.	P.	W.	Szym. i Judy
Środa.				Lonhyna m.

WS. 6:43, ZS. 4:45.

31.

Październik.

29.	R.	P.	W.	Narcyza b.
Czwartek.				Osyi pro.

WS. 643. ZS. 445.

30.	R.	P.	W.	Marc. i Edm.
Piątek.				Luki Iw. ap.

WS. 643. ZS. 436.

Październik.

dni

31. Sobota.	R.	P.	W.	Wolganga
				Joila pr.

WS. 6·43. ZS. 4·36. — P. 0·25 w.

Listopad. — 30

I.	R.	P.	W.	Wszyst. śś.
Niedziela.				Arte.

WS. 6·43, ZS. 4·36.

2.	R.	P.	W.	Dzień zadusz.
Poniedział.				Kariona pr.

WS. 6·43, ZS. 4·36.

30.

Listopad.

3.	R.	P.	W.	Huberta bisk.
Wtorek.				Awerkia jep.

WS. 643. ZS. 436.

4.	R.	P.	W.	Karola Boro.
Środa.				Jakowa ap.

WS. 643. ZS. 436.

30.

Listopad.

5.	R.	P.	W.	Elżbiety i Em.
Czwartek.				Arefty m.

WS. 7·3. ZS. 4·25.

6.	R.	P.	W.	Leonarda w.
Piątek.				Markiana m.

WS. 7·3. ZS. 4·25.

Listopad.

dni

7.	R.	P.	W.	Herk. i Engel.
Sobota.				Dymytria m.

WS. 7·3. ZS. 4·25. — OK. 3·6 r.

8.	R.	P.	W.	Opieki NM.
Niedziela.				Nestora

WS. 7·3. ZS. 4·25.

9.	R.	P.	W.	Teodora m.
Poniedział.				Terentia m.

WS. 7-3. ZS. 4-25.

10.	R.	P.	W.	Jędrzeja z Aw.
Wtorek.				Anastazyi m.

WS. 7-11. ZS. 4-17.

Listopad.				dni
11.	R.	P.	W.	Marcina b.
Środa.				Zynowia m.
WS. 7-11. ZS. 4-17.				

12.	R.	P.	W.	5 Br. Pol. m.
Czwartek.				Stachia ap.
WS. 7-11. ZS. 4-17.				

30.

Listopad.

13. Piątek.	R.	P.	W.	Homobona
				1 Nojabr. Kos.
WS. 7·11. ZS. 4·17.				

14. Sobota.	R.	P.	W.	Serafion.
				Josafata
WS. 7·11. ZS. 4·17.— N. 0·15 w.				

Listopad.				dni
15.	R.	P.	W.	Stan. Kostki
Niedziela.				Akep.
WS. 7·19. ZS. 4·11.				

16.	R.	P.	W.	Edm. i Gertr.
Poniedział.				Joannyka pr.
WS. 7·19. ZS. 4·11.				

30.

Listopad.

17.	R.	P.	W.	Salom. i Grze.
Wtorek.				Hałaktyona

WS. 7-19. ZS. 4-11.

18.	R.	P.	W.	Poś. baz. ś. P.
Środa.				Pawła arch.

WS. 7-19. ZS. 4-11.

Listopad.

dni

19. Czwartek.	R.	P.	W.	Elżbiety k. MM. 33 męły
------------------	----	----	----	----------------------------

WS. 7-19. ZS. 4-11.

20. Piątek.	R.	P.	W.	Fel. de Val. Mychaila ar.
----------------	----	----	----	------------------------------

WS. 7-27. ZS. 4-5.

30.

Listopad.

21. Sobota.	R.	P.	W.	<i>Ofiar. NMP.</i>
				Onysfora m.

WS. 7·27. ZS. 4·5.

22. Niedziela.	R.	P.	W.	Cecylii p.
				Szesty

WS. 7·27. ZS. 4·5. — PK. 8·6 r.

Listopad.

dni

23.	R.	P.	W.	Klemensa n.
Poniedział.				Myny m.

WS. 7·27, ZS. 4·5.

24.	R.	P.	W.	Jana od Krz.
Wtorek.				Joanna mił.

WS. 7·27, ZS. 4·5.

30.

Listopad.

25.	R.	P.	W.	Katarzyny p.
Sroda.				Joanna Zlot.

WS. 7-35. ZS. 3-49.

26.	R.	P.	W.	Piotra Alek.
Czwartek.				Fylyppa Zap.

WS. 7-35. ZS. 3-49.

Listopad.

dni

27.	R.	P.	W.	Waleryana
Piątek.				Huryady m.

WS. 7:35, ZS. 3:49.

28.	R.	P.	W.	Rufina m.
Sobota.				Maltea Jew.

WS. 7:35. ZS. 3:49.

30.

Listopad.

29.	R.	P.	W.	Saturnina b.
Niedziela.				Hry m.

WS. 7·35. ZS. 3·49.

30.	R.	P.	W.	Andrzeja ap.
Poniedział.				Płatona m.

WS. 7·42. ZS. 3·56. — P. 2·20 r.

Grudzień. — 31.

I.	R.	P.	W.	Eligiego bis.
Wtorek.				Awdea prok.

WS. 7·42. ZS. 3·56.

2.	R.	P.	W.	Bibianny p.
Środa.				Prokla i Hry.

WS. 7·42. ZS. 3·56.

3.	R.	P.	W.	Franc. Ksaw.
Czwartek.				Wehód. Bohor
WS. 742. ZS. 356.				

4.	R.	P.	W.	Barbary p.
Piątek.				Fylymona ap.
WS. 742. ZS. 356.				

31.

Grudzień.

5.	R.	P.	W.	Piotra Chryz.
Sobota.				Amfytocchia j.

WS. 7·49. ZS. 3·53.

6.	R.	P.	W.	Mikołaja b.
Niedziela.				Jekat. m.

WS. 7·49. ZS. 3·53. — OK. 10· 53 w.

31.

Grudzień.

7.	R.	P.	W.	Ambrożego
Poniedział.				Klementa p.

WS. 7·49. ZS. 3·53.

8.	R.	P.	W.	Niepok.P.NMP.
Wtorek.				Ałyppa prep.

WS. 7·49. ZS. 3·53.

Grudzień.

dni

9.	R.	P.	W.	Wal. i Leokad.
Środa.				Jakowa m.

WS. 749. ZS. 353.

10.	R.	P.	W.	PM. Loret,
Czwartek.				Stefana m.

WS. 754. ZS. 352.

31.

Grudzień.

II.	R.	P.	W.	Damazego p.
Piątek.				Paramoña m.

WS. 7·54. ZS. 3·52.

12.	R.	P.	W.	Aleks. i Paw.
Sobota.				Andrea ap.

WS. 7·54. ZS. 3·52.

Grudzień.				dni
13. Niedziela.	R.	P.	W.	Łucyi panny 1 Dekar. 1 N.ad.
WS. 7·54. ZS. 3·52.				

14. Poniedział.	R.	P.	W.	Nikaz. i Spir. Awwakuma
WS. 7·54. ZS. 3 52. — N. 2·53 r.				

31.

Grudzień.

15.	R.	P.	W.	Ireniusza
Wtorek.				Sofonia prór.
WS. 7·59. ZS. 3·49.				

16.	R.	P.	W.	Euz. i Adelaid.
Środa.				Warwary m.
WS. 7·59. ZS. 3·49.				

Grudzień.				dni
17. Czwartek.	R.	P.	W.	Lazarza bisk. Sawwy Ows.
WS. 7·59. ZS. 3·49.				

18. Piątek.	R.	P.	W.	Gracyana b. Nykołaja j.
WS. 7·59. ZS. 3·49.				

19.	R.	P.	W.	Nemezyusza
Sobota.				Amwrosia

WS. 7-59. ZS. 3-49.

20.	R.	P.	W.	Teof. i Pelag.
Niedziela.				Pałapia

WS. 8-2. ZS. 3-54.

Grudzień.				dni
21.	R.	P.	W.	Tomasza ap.
Poniedział.				Zaczat. Bohor
WS. 8·2. ZS. 3·54.				

22.	R.	P.	W.	Zenona bisk.
Wtorek.				Myny Jer.
WS. 8·2. ZS. 3·54. — PK. 5·48 r.				

31.

Grudzień.

23.	R.	P.	W.	Wiktoryi p.
Środa.				Danył, St. p.
WS. 8·2, ZS. 3·54.				

24.	R.	P.	W.	Adama i Ewy
Czwartek.				Spyridona jep.
WS. 8·2, ZS. 3·54.				

Grudzień.				dni
25. Piątek.	R.	P.	W.	Nar. Chryst. Ewstratia j.
WS. 8·5. ZS. 3·55.				

26. Sobota.	R.	P.	W.	Szczep. m. Ftyrsa m.
WS. 8·5. ZS. 3·55.				

31.

Grudzień.

27.	R.	P.	W.	Jana ewang.
Niedziela.				Jełewt,

WS. 8·5. ZS. 3·55.

28.	R.	P.	W.	Młodzianków
Poniedział.				Ahhea pror.

WS. 8·5. ZS. 3·55.

Grudzień.				dni
29. Wtorek.	R.	P.	W.	Tomasza b. Danyła pror.
WS. 8·5. ZS. 3·55. — P. 3·7 w.				

30. Środa.	R.	P.	W.	Dawida król. Sewastyana m.
WS. 8·6. ZS. 4.				

31.	R.	P.	W.	Sylwestra p.
Czwartek.				Wonyfatyar.

WS. 8-6. ZS. 4.

RUCHOME ŚWIĘTA.

Obrzędu Rzymskiego.

Niedziela Starozapustna	9 Lutego.
Popielec	26 Lutego.
Wielkanoc	12 Kwietnia.
Wniebowstąpienie Pańskie	21 Maja.
Zielone Świątki	31 Maja.
Niedziela śśś. Trójcy	7 Czerwca.
Boże Ciało	12 Czerwca.
Niedziela 1 Adwentu	29 Listopada.

OBRZĘDU RUSKIEGO.

Nedela Miasopustna	28 Stycznia.
Post Węłyky	14 Lutego.
Pascha Chrystusowa	31 Marca.
Woznoszenie Hospody	9 Maja.
Soszes. św. Ducha	19 „
Tyło Chrysta	30 „
Adwent	1 Grudnia.

Wielkanoc ruska, Wniebowstąpienie, Zesłanie Ducha Świętego i Boże Ciało razem w tym roku przypada jak w kościele obrzędu łacińskiego.

KALENDARZ ŻYDOWSKI.

Styczeń.

Data Kal. Pol.	Data Kalen. Żydow.	Data Kal. Pol.	Data Kalen. Żydow.
4	9 Szabas.	11	16 Szabas.
5	10 * Post. Oblężenie Je- rozolimy.	18	23 Szabas.
		25	1 miesiąca Schebat roku 5628. Szabas.

Luty.

1	8 Szabas.	22	29 Szabas.
8	15 Szabas.	24	* 1 miesiąca Adar 5628.
15	22 Szabas.	29	6 Szabas.

Marzec.

1	7 * Pamiątka śmierci Mojżesza.	9	15 Schuschan - Purim.
5	11 Post. Estery.	14	20 Szabas.
7	13 Szabas.	21	27 Szabas.
8	14 Purim.	24	1 miesiąca Nizan.
		28	5 Szabas.

*) Dnie oznaczone gwiazdką, nie są świętami.

Kwiecień.

Data Kal. Pol.	Data Kalen. Żydow.	Data Kal. Pol.	Data Kalen. Żydow.
4	12 Szabas.		ta, reszta dni święta.
6	14 * Przygot. do Paschy.		wolne.
od 7	Od 15 do 22 święta	18	26 Szabas.
do 14	wielkanocne w czasie	23	1 miesiąc Ijar 5628.
	tem. 15 (7), 16 (8),	25	3 Szabas.
	19 (11), 21 (13), 22	27	5 Post.
	(14), całodzienne święt-	30	8 Post.

Maj.

2	10 Szabas.	23	2 Szabas.
4	12 * Post.	26	5 * Przygotowanie do
9	17 Szabas.		zielonych świątek.
10	18 * Święto uczniów.	27	6 } Zielone Świątki.
16	24 Szabas.	28	7 }
22	1 miesiąca Siwan 5628.	30	9 Szabas.

Czerwiec.

6	16 Szabas.	21	1 miesiąca Thammuz
13	23 Szabas.		5628.
20	30 Szabas.	27	7 Szabas.

Lipiec.

4	14 Szabas.	20	1 miesiąca Ab. 5628.
7	17 Zdobycie kościoła.	25	6 Szabas.
11	21 Szabas.	29	10 Post. Spalenie ko-
18	28 Szabas.		ścioła.

Sierpień.

1	13 Szabas.	19	1 miesiąca Elul 5628.
3	15 Dzień radości.	22	4 Szabas.
8	20 Szabas.	29	11 Szabas.
15	27 Szabas.		

Wrzesień.

5	18 Szabas.	19	3 Szabas.
12	25 Szabas.	20	4 Post. Gedaliah.
17	1 miesiąca Tischri. Nowy	26	10 Sądny dzień czyli
	Rok żydow. 5629.		dzień pokuty.
18	2 drugie święto Nowego		
	Roku.		

Październik.

Data Kal. Pol.	Data Kalen. Żydow.	Data Kal. Pol.	Data Kalen. Żydow.
1	15 kuczki.	17	* 1 miesiąc Marsche- schvan 5629.
2	16 Szabas.	19	* 3 Post.
3	17 Szabas.	22	* 6 Post.
7	21 Palmowe święto.	24	* 8 Szabas.
8	22 koniec kuczek.	26	10 Post.
9	23 Radość z prawa.	31	15 Szabas.
10	42 Szabas.		

Listopad.

7	22 Szabas.	21	7 Szabas.
14	29 Szabas.	28	14 Szabas.
15	* 1 miesiąca Khislev 5929.		

Grudzień.

5	21 Szabas.	19	5 Szabas.
12	28 Szabas.	24	10 Poświęcenie kościoła.
15	* 1 miesiąca Tebeth 5629.	26	12 Szabas.

STAN POWIETRZA w 1868 r.

~~~~~

Styczeń.

- D. 3 Mrozy nadzwyczajne.
" 9 Mróz trwa ciągle.
" 16 Śn., mróz się zmniejsz.
" 24 Pow. ostre lecz suche.

Luty.

- D. 1 Zamieć śnieżna.
" 8 Lekka odwilż.
" 15 Śnieg z deszczem.
" 13 Lekko przymarza.

Marzec.

- D. 2 Pow. suche lecz ostre.
" 8 Lekka odwilż.
" 16 Deszcz ze śniegiem.
" 24 Obfite deszcze.
" 31 Wypogadza się.

Kwiecień.

- D. 7 Pow. nader przyjem.
" 14 Pogoda trwa ciągle.
" 22 Pochmórno.
" 29 ciepły i rzęs. deszcz.

Maj.

- D. 6 Ciągłe wiatry.
" 14 Pogoda.
" 22 pow. ochładza się.
" 28 pow. nader przyjem.

Czerwiec.

- D. 5 Pogoda stała.
" 13 Upały nieznosne.
" 20 Burze i grzmoty.
" 27 Wiatr wsch.-połud.

Lipiec.

- D. 4 Deszcz.
" 13 Ciągła niepogoda.
" 19 Wypogadza się.
" 26 Bardzo pięknie.

Sierpień.

- D. 3 Pogoda.
" 11 Upały nieznosne.
" 18 Posucha.
" 25 Stronami grady.

Wrzesień.

- D. 2 Ochładza się.
" 9 Ranki mgliste.
" 16 Deszcz rzęsy.
" 23 Wypogadza się.

Październik.

- D. 1 Ranki dotkliwie chłd.
" 9 Pogoda.
" 16 Stała pogoda.
" 23 Wiatr wschodni.
" 31 Powietrze dżdżyste.

Listopad.

- D. 7 Lekkie przymrozki.
" 14 Deszcz ze śniegiem.
" 22 Przymrozki.
" 30 Mróz suchy.

Grudzień.

- D. 6 Stronami wiel. śniegi.
" 14 Powietrze ostre.
" 22 Mróz się wzmacnia.
" 29 Ciągłe mrozy.

Astronomiczny początek pór roku:

Wiosna dnia 21 marca o godzinie 0 minut 29 popołudniu.
Lato dnia 21 czerwca o godzinie 6 minut 18 rano.
Jesień dnia 21 września o godzinie 9 minut 29 wieczór.
Zima dnia 21 grudnia o godzinie 12 minut 18 popołudniu.

Z A Ć M I E N I A.

W roku 1868 przypada zaćmienie słońca, bardzo małe (zaledwie 0.46) u nas widzialne; przypada 23 lutego o 4 godzinie 53 minut po południu.

Zaćmienie drugie u nas niewidzialne; przypada dnia 18 sierpnia rano.

Merkurego przechód przez tarczę słońca; przypada dnia 5 listopada po godzinie 10 rano.

II. WYKAZ NAJĘTEGO

w Miesiącach	konne		piesze		kosztowało	
	Dnie	$\frac{1}{2}$	Dnie	$\frac{1}{2}$	Złr.	kr.
Styczniu						
Lutym						
Marcu						
Kwietniu						
Maju						
Czerwcu						

ROBOTNIKA ROCZNIE.

w Miesiącach	konne		piesze		kosztowało	
	Dnie	$\frac{1}{2}$	Dnie	$\frac{1}{2}$	Złr.	kr.
Lipcu						
Sierpniu						
Wrześniu						
Październiku						
Listopadzie						
Grudniu						

V.

Czas ciąży zwierząt domowych, podług P. Arenstein.

Klacz: średnio $48\frac{1}{2}$ tygodni t. j. 340 dni:

zwyczajnie 330 do 359 dni,

rzadko 361 do 419,

jeszcze rzadziej 322 do 330 dni.

Krowy: $40\frac{1}{2}$ tygodni t. j. . . 285 dni:

zwyczajnie 274 do 299 dni,

rzadko 240 do 270,

jeszcze rzadziej 299 do 321 dni.

Owce i kozy: średnio 22 tygodnie czyli 154 dni:

zwyczajnie 150 do 154,

rzadko 146 do 150,

a jeszcze rzadziej 154 do 161 dni.

Świnie: średnio 17 tygodni czyli 119 dni:

zwyczajnie 112 do 119,

rzadko 109 do 118,

a jeszcze rzadziej 120 do 143 dni.

Osłice: średnio 48 tygodni czyli 334 dni: w ogóle podobnie
jak klacze.

Kotki: 8 tygodni, 56 do 60 dni.

Suki: 9 tygodni, czyli 63 do 65 dni.

VI.

Czas wysiadywania jaj przez ptastwo domowe.

Kury siedzą 19 do 24 dni, średnio 20 do 21 dni;

wysiadują 16 do 20 jaj.

Indyki siedzą 26 do 29 dni;

wysiadują 15 do 20 jaj.

Gęsi siedzą 28 do 33 dni, częściej 28;

wysiadują 12 do 15 jaj.

Kaczki siedzą 28 do 32 dni, najczęściej 28;

wysiadują 15 do 18 jaj.

Golębie wysiadują w 17 do 19 dni.

VII. PRZYCHOWEK BYDŁA ROGATEGO.

Stanowione w roku 186

[illegible]

XI. Obliczenie ilości paszy potrzebnej dla inwentarza, oraz stosunku do wagi bydłęcia.

1. Koń, wół lub owca wymagają do utrzymania życia, paszy wyrównywającej co do wartości pożywnej 2 funtom siana na każde 100 funtów ich wagi; jeżeli otrzymują $2\frac{1}{2}$ funta, użytek ich pracy mleka lub mięsa będzie miernym, dosyć dobrym będzie, jeżeli dostaną 3 funty, a potrzeba $3\frac{1}{2}$ funtów, jeśli pasza ma być z korzyścią spieniężona; jeżeli chcemy tuczyć, potrzeba 4 funty i więcej. Świnia do skorszego rozrostu lub lepszego utuczenia wymaga jeszcze więcej bo 5 do 7 funtów wartości siana, czyli 2 do 3 funtów wartości żyta na każde 100 funtów swojej wagi. Podług doświadczeń czynionych w Niemczech co do zużytkowania pokarmów przez bydło rogate, okazuje się, że na każde 100 funtów siana, które bydle dostaje oprócz ilości koniecznie potrzebnej do utrzymania życia, przybywa 1 garniec mleka lub 1 funt mięsa w bydle młodocianem, 1 funt mięsa przybywa nawet na 7 do 9 funtów siana. (Niektórzy jednak autorowie liczą tylko 1 funt ogólnej wagi zwierzęcia).

2. Ilość zatem żądanej pracy, wzrostu, wydatku mleka lub przybierania tuszy stanowi od ilości paszy przeznaczonej dziennie dla inwentarza.

3. Podług ogólnej ilości posiadanej paszy i podług dziennej potrzeby tejże, obliczonej stosownie do powyższych zasad, powinna być ustanowiona i ilość inwentarza jaki ma być utrzymywany. Jeśli przy lichym zbiorze paszy utrzymuje się też sama ilość, jaka była przy zbiorze paszy obfitym, racye dzienne muszą często wypaść bardzo szczupłe i w ostatecznym rezultacie gospodarz dozna niezawodnie szkodliwych następstw niedostatecznego karmienia.

4. Zysk z utrzymywania inwentarza nie zależy od liczby utrzymywanych sztuk, ale jest w proporcji do ilości paszy użytej stosownie do zamierzonego celu. Rachunek wskaże każdemu gospodarzowi cenę, po jakiej spienięża się używana przez niego pasza. Do wyjaśnienia posłużyć może następujący przykład. Zdrowa i dobrze pasiona krowa ważąca 500 do 600 funtów, powinna otrzymać dziennie 20 do 21 funtów siana, czyli na miesiąc 600 funtów. Połowa tej ilości jest ko-

niecznie potrzebną do utrzymania życia; druga połowa to jest 390 funtów siana wydadzą 30 garncy mleka lub odpowiedni przybytek mięsa (jeżeli krowa jest cielna) podług §. 1 licząc garniec mleka po 20 centów, krowa przyniesie więc 6 zlr. za 6 centnarów siana, czyli 1 centnar siana spieniężony będzie za 1 zlr. oprócz wartości mierzwy. Jeżeli też sama krowa otrzyma dziennie 15 funtów siana czyli 450 funtów miesięcznie, — 300 funtów będą również potrzebne do utrzymania życia, a pozostałe 150 funtów wydadzą 15 garncy mleka po 20 centów czyli 3 zlr. A zatem otrzymamy 4 zlr. 50 centów za 4½ centnarów siana; czyli za 1 centnar 1 zlr.; i prócz tego doświadczenie uczy, że mierzwa od lichu karmionego inwentarza jest niższej wartości. Przy drugim więc sposobie żywienia krowy strata na każdym centnarze siana wynosi 1 zlr.

5. Pasza składa się zwyczajnie z różnych pokarmów, które częścią zmieszane razem, częścią oddzielnie jedne po drugich są podawane. Stosunek pożywności różnych rodzajów paszy służy za zasadę do ustanowienia składu dziennych racyj.

6. Pokarmy pożywniejsze potrzeba łączyć w przyzwoitym stosunku z lichszymi, nie tylko dla tego, aby te ostatnie ulepszyć, a przez to ułatwić ich spożycie i strawienie, ale także z powodu, że wszystkie zwierzęta a szczególnie przeżuwające, do napełnienia żołądka i zatrudnienia organów trawienia wymagają znacznej objętości pokarmów, i nie mogłyby wytrzymać, jeśliby przez dłuższy przeciąg czasu były karmione paszą zbyt skoncentrowaną. Objętość siana i trawy zielonej, które są naturalnym pokarmem zwierząt, powinna służyć za zasadę do porównania.

7. Można przyjąć za prawidło, że dobrze zachowana pasza ma być zadawaną w jednostajnych porcjach; częste zmiany nigdy nie są korzystne, a dla krów mlecznych niezawodnie będą szkodliwe. W pewnych jednak chorobach zwierząt, jak równie przy niezbyt dobrej lub zdrowej paszy, można polecić zmianę rodzaju pokarmów.

8. Racja dzienna powinna być podzieloną na części i podawaną w godzinach stale oznaczonych ze stosowną przemianą pomiędzy soczystymi, posilnymi i lichymi pokarmami, stosownie do zasad chowu każdego gatunku inwentarza i do celu w jakim go utrzymujemy.

9. Regularne pojenie zwierząt, odpowiednie do suchości paszy, jest również potrzebnem, szczególnie jest koniecznem w gorącej porze roku,

pastwiska klasy 2 morgów $1\frac{1}{2}$; klasy 3 morgów 2, a chudych pastwisk do 4 morgów. Według P. W. Löbe, jeżeli dla 1 krowy wystarcza $1\frac{1}{2}$ morgi pastwiska liczy się zwykle dla konia $2\frac{1}{4}$ morga, dla wołu 2 morgi, dla 1 sztuki jałowizny i stadniny, połowę ilości dla dorosłych sztuk oznaczonej; dla 10 średnich owiec może wystarczyć $1\frac{1}{2}$ morga pastwiska.

b) *Pasza zielona.* Jeżeli latem bydło utrzymuje się na oborze i na 1 sztukę przeznaczają się 20 funtów siana, potrzeba będzie około 80 funtów zielonej paszy na sztukę dziennie, na 30 sztuk 24 centnary, a przez 150 dni letnich 3,600 centnarów. Pasza ta może być zapewnioną w różny sposób, korzystając ze znacznej liczby roślin, które mogą być w tym celu uprawiane np:

Morgów	Centnarów	
$3\frac{1}{2}$ Żyta . . .	po 120= 420—	16 dni po 60 Pręt. k. od 16 do 31 Maja.
$7\frac{1}{2}$ Koniczyny		
(1 cięcie) . . .	120= 900—	36 dni po 62 " " " 1 Czer.do 6 Lip.
4 Mieszaniny . .	200= 800—	31 dni oko. 39 " " " 7 Lip. do 6 Sier.
$7\frac{1}{2}$ Koniczyny		
(2 cięcie) . . .	80= 600—	24 " " 90 " " " 7 do 30 Sierpn.
$4\frac{1}{2}$ Kukurudzy "	240=1080—	43 " " 30 " " " 31 Sier do 12 Paź.
$19\frac{1}{2}$ Morgów	po 200=3800—	150 dni od 16 Maja do 12 Października.

Na 1 sztukę potrzeba więc około 200 prętów kw. pastwiska.

c) *Pasza zimowa.* Na zimowe paszenie można liczyć 215 dni. Mnożąc tę liczbę przez ilość utrzymywanych sztuk inwentarza (2 lub 3 młodocianego liczy się na 1 sztukę starego bydła) wypadnie ilość potrzebnych racyj dziennych. Jeżeli zapas posiadanej paszy będzie podzielony przez tę ostatnią liczbę, ile razy wskaże jakie racje dziennie, mogłyby być z tego zapasu wydzielone, a zatem czyli potrzeba powiększyć zapas paszy, czy też można powiększyć ilość inwentarza.

Uwaga. W powyższych przykładach przyjmowaliśmy krowę wagi 500 do 600 funtów. Bydło rosłe wymaga więcej w proporcji swojej wagi i o tem zawsze pamiętać należy.

XII. Obračowanie produkcji nawozu.

Ilość nawozu, jaką gospodarstwo może wyprodukować daje się obliczyć w przybliżeniu podług ilości paszy zużytej na karm i słomy na podściół. Dotychczasowe doświadczenia zgadzają się, że w przecięciu można przyjąć na 100 funtów suchej paszy 175 funtów odchodów, i na 100 funtów suchej podściółki 350 funtów nawozu, który wtedy prawie 75% wilgoci i 25% procentów stałych części zawiera. Jednak, ponieważ zwyczajnie przed wywiezieniem na pole nawóz pozostaje przez pewny czas w oborze lub na gnojowisku, i przez to wiele traci na wadze, dla tego przy obliczeniu ilości nawozu w gospodarskich wyrachowaniach, przyjmuje się następującą zasadę, która z powiększej części dotychczas się sprawdzała.

Ogólna ilość paszy łącznie ze słomą na karm przeznaczoną, redukuje się na wartość siana, dodaje się wagę słomy przeznaczonej na podściół i summa mnoży się przez 2. Na przykład: na 10 sztuk bydła, jest do rozporządzenia następująca ilość paszy:

1200 cent.	Zielonej paszy, równoważne	=	300 cent.	siana.
750 "	Buraków " "	=	272 "	" "
250 "	Słomy jęczmiennej "	=	125 "	" "
250 "	Koniczyny lub innego siana	250 "	" "	" "
80 "	Szrotu z grochu i jęczmienia	200 "	" "	" "
				1147 centnarów
				warto siana.
Dodaje się słomy na podściół				220 centnarów
Razem . . .				1367 centnarów.

Spodziewana zatem ilość nawozu będzie 2,734 centnarów czyli 273 fur 10 centnarowych.

Block podaje następujący na doświadczeniach własnych oparty stosunek nawozu do ilości spożytej paszy:

Rodzaj paszy	Powstaje nawozu ze spaszenia					
	Końmi		Bydłem		Owcami	
	w stanie wilgotnym 75% wilgoci	w stanie suchym	w stanie wilgotnym 85% wilgoci	w stanie suchym	w stanie wilgotnym 66% wilgoci	w stanie suchym
Ze 100 funtów						
	F u n t ó w					
Żyta	212	53	—	—	—	—
Owsa	204	51	—	—	144	49
Siana	172	43	275	44	123	42
Słomy	168	42	268	43	117	40
Ziemniaki	—	—	87 $\frac{1}{2}$	14	38	13
Broku	—	—	62 $\frac{1}{2}$	10	—	—
Buraków i Marchwi	—	—	37 $\frac{1}{2}$	6	—	—
Rzepy	—	—	34 $\frac{1}{2}$	4	—	—
Koniczyny zielonej	—	—	65	9	37	8 $\frac{1}{2}$
Ze 100 funtów użytej na podściół słomy .	228	96	269	97	206	95

Przy obfitem żywieniu i średniej wielkości bydła, można roczną produkcję nawozu od jednej sztuki przyjąć w przecięciu:

Centnarów   Fur

Od 1 konia po potrąceniu straconego przy pracy	200	20
Od 1 sztuki bydła dorosłego utrzymywanego na oborze	200 do 300	20 do 30
Od 1 sztuki bydła wypędzanego na pastwisko	150—200	15—20
Od 1 sztuki jałowizny, połowę . .	75—100	7—10
Od 1 owcy (za czas od Października do Maja)	15	1 $\frac{1}{2}$
Od 1 świni	25— 37	2— 3

XIII. Porównanie ekonomicznej wartości różnych gatunków nawozu, podług Emila Wolfa.

	W 100 częściach nawozu zawiera się				Ilość nawozu na 1 morg nowopol. cent.	Zużycie się nawozu			i centnar nawozu odpowiada Oborniku cent.
	Wody %	Azotu %	Kwasu fosforow. %	Potażu %		W 1szym roku %	W 2gim roku %	W 3cim roku %	
Obornik	75	0,4	0,25	1,0	400	33	34	33	1
Nawóz koński									
świeży	75	0,7	0,3	2,0	250	50	35	15	1,5
" owczy	67	0,9	0,4	2,0	250	45	35	20	1,7
" świński	85	0,3	0,2	0,7	500	30	35	35	0,75
" krowi	80	0,35	0,2	0,9	450	25	40	35	0,9
Odchody ludzkie	74	1,0	1,2	1,0	75	75	15	10	3
Uryna	96	1,0	0,2	0,5	50	100	—	—	3
Pudretta dobra	15	3,0	4,0	3,0	18 ³ / ₄	65	25	10	10
Dobry nawóz z odpadków zwierzęcych i śmieci	15	10,0	12,0	8,0	5	65	25	10	50
Gnój gołębi	62	3,0	2,0	2,0	25	75	15	10	8
Gnój gołębi wysuszony	10	8,0	6,0	5,0	7 ¹ / ₂	70	20	10	24
Krew płynna	80	3,2	0,5	1,0	15	100	—	—	10
Dobry nawóz ze krwi	15	10,0	8,0	5,0	5	80	20	—	45
Guano peruw. . . .	12	12,5	10,0	3,0	3 ³ / ₄	60	25	15	65
Makuchy rzepak	14	4,5	2,0	1,5	12 ¹ / ₂	65	25	10	18 ¹ / ₂
Mąka z kości	12	5,0	23,0	—	35	30	35	35	32 ¹ / ₂
Mąka z kości rozłożona p. parę	12	4,5	24,0	—	6 ¹ / ₄	50	30	30	40
Mąka z kości wytrawiana kwasem siarczanym	12	3,0	17,0	—	4 ¹ / ₂	75	15	10	40
Saletra Chilijska	2	16,8	—	—	1,9	100	—	—	80
Siarczan amonii	3	21,0	—	—	1,65	100	—	—	90

XIV. Stosunek wagi mięsa i innych części użytkowych do wagi żywego zwierzęcia.

a. Woly i Krowy.

Ze zwierząt:

a) 100 funt. wagi żywego zwierzęcia dają:	Chudych	Wpół tłustych	Utuczonych
	Funty	Funty	Funty
Czystego mięsa w 4 ćwierciach	44 — 49	50 — 56	60 — 57
Łoju	2 — 4	5 — 7	8 — 12
Flaki, głowa i nogi . .	12 — 10	10 — 8	6 — 8
Waga świeżej skóry . .	8 — 7	7 — 6	7 — 6
Razem . .	66 — 70	72 — 77	81 — 83
Krew, excrementa itp. .	34 — 30	28 — 23	19 — 17

b. Cieleta.

b) 100 funt. wagi żywych Cieląt dają:	Podług Rudolfa Andre	Podług P. Arenstein
Czystego mięsa	64	56
Głowa	7	6
Nogi	3	4
Flaki, wątroba itd. . . .	8	10
Skóra	8 $\frac{1}{4}$	9
Razem . .	90 $\frac{1}{4}$	85
Krew, excrementa itp. . .	9 $\frac{3}{4}$	15

c. Owce.

c) 100 funt. wagi żywej Owcy dają:	Z Owiec w stanie zwyczaj.	Z Owiec średnio wypasionych	Z Owiec dobrze wypasionych
Czystego mięsa	44 — 47	47 — 50	51 — 53
Łoju	1 — 2	4 — 7	8 — 10
Głowa, płuca, wątroba . .	9 — 8	8 — 7	7 — 6
Skóra	15 — 7	12 — 7	10 — 7
Razem . .	69 — 64	71 — 71	76 — 76
Krew, excrementa itp. . .	31 — 36	29	24

d. Świnie.

100 funt. wagi żywego zwierzęcia dają:	W Świniach średnio utuczonych	W Świniach dobrze utuczonych
Mięsa czystego	40 — 38	37 — 35
Śłoniny	32 — 38	39 — 42
Sadła	7 — 5	9 — 8
Podrobie, nóg itp.	10 — 9	7 — 8
Razem . .	89 — 90	92 — 93
Krew, excrementa	11 — 10	8 — 7

XVIII. Wegetacja zbóż i roślin pod względem zdolności nasion do kiełkowania, czasu wzrostu i pozostałości w gruncie po zbiorze.

Gatunek r o ś l i n	Jak długo nasiona zachowują zdolność kiełkowa- nia	Czas we- getacji od zasiania do dojrzałości	Wysokość do jakiej dorasta ro- ślina w po- myślnych okoliczno- ściach	Reszty po- zostające w gruncie w stosunku 100 f. wagi suchego zbioru
	L a t a	Tygodni	C a l e	%
Pszenica ozima .	3—4	42—50	49	33,01
Żyto ozime . . .	3—4	40—46	62	37,00
Trwanieroślinności bez przerwy zim.		26—30		
Pszenica jara . . .	3—4	18—20	36	—
Żyto jare	3—4	18—20	42	—
Jęczmień wielki .	3—4	17—20	37	34,54
„ mały .	3—4	10—14	33	—
Owies	3—4	16—20	43	55,14
Bób koński . . .	4—5	12—16	39	60,75
Groch	5	18—23	32	42,35
Wyka	3	18—23	32	46,73
Soczewica . . .	2	18—22	20	35,29
Proso	2	13—19	36	33,18
Tatarka	2	12—14	20—32	65,78
Kukurudza . . .	1	18—23	66	31,25
Mak	2—3	16—22	45	33,80
Len	8	12—14	13—32	20,00
Lnianka	4	12—14	20—32	51,42
Konopie	4	12—14	26—75	20,00
Rzepak ozimy .	3	40—47	39	120,00
Rzepnik	3	40—47	39	120,00
Rzepak letni . .	3	16—22	39	100,00
Kmin	2—3	—	32	—
Buraki	3	16—19	—	—
Ziemniaki . . .	6	10—24	13—32	—
Brukiew	5	16—20	—	—
Marchew	4	16—21	6—12	—
		Lat		
Dzięć. v. Esparceta	3	3—15	36	95,00
Lucerna	2—2 ¹ / ₄	4—15	36	55,00
Koniczyna czerw.	2—2 ¹ / ₄	2—3	26	76,00
„ biała .	2—2 ¹ / ₄	nieoznacz.	13	70,00
		Tygodni		
Szporek	2	8—11	20	22,28

XIX. Dobrze wyczyszczone zboże ważyć powinno.

GATUNKI ZBOŻA	W a g i		W a g i	
	Wiedeń- skiej	Cłowej	Polskiej	
			funt.	łut.
(korzec)				
Pszenica ozima	170	189	236	—
Żyto	160	178	222	7
Jęczmień	140	155	193	16
Orkisz	145	160	199	24
Owies	100	111	138	17
Groch	175	194	242	7
Wyka	170	189	236	—
Bób	170	189	236	—
Kukurudza	170	189	236	—
Tatarka	100	111	138	17
Łubin	170	189	236	—
Szporek	130	145	181	2
Tymotka	110	123	153	12
Koniczyna	168	187	233	15
Rzepak	150	166	207	7
Lnianka	140	155	193	16
Siemie lniane	140	155	193	16
„ konopne	124	137	171	2
Ziemniaki	190	211	262	14
Buraki	150	166	207	7

[illegible]

XXV. Stosunek wagi mąki do wagi zboża.

Podług P. M. Goeritza.	Mąki czystej	Otrąb	Ka- mionki	Ubytek
100 funtów suchego i czy- stego zboża wydaje po zmieleniu				
Pszenica	84—85 $\frac{1}{2}$	9—10	2 $\frac{1}{4}$	3 $\frac{1}{4}$ —4 $\frac{3}{4}$
„ jara	82—86	15—9	2	6 — 3
Żyto	83—85	9—10	2	6 — 4
Jęczmień	78—80	15—9	—	7 — 11

XXVI. Stosunek wagi chleba do wagi mąki i zboża.

Wypieka się chleba:

ze 100 funtów mąki żytniej	funtów	133 — 150
„ „ pszencej	„	123 — 133
„ „ z orkisz	„	122 — 150
„ Żyta w ziarnie	„	115 — 120
„ Pszenicy	„	106
„ Orkisz	„	100 — 116

XXVII. Tablica ilości mąki i chleba z danej ilości zboża.

Z danego zboża funtów	Młynarz powin- nien oddać		Ubytek na opru- chy	Wypieka się chleba							
	czystej mąki	otrąb		z fun- tów	z mąki żytniej		żyta w ziarnie				
					od	do	do				
F u n t y i ł u t y											
10	7 28	9 28	— 14½	10	13 10	15 —	12 —	—			
20	15 24	2 3	— 29	20	26 21	30 —	24 —	—			
30	23 20	3 5	1 11	30	40 —	45 —	36 —	—			
40	31 16	4 6½	1 25½	40	53 10	60 —	48 —	—			
50	39 16	5 8	2 8	50	66 20	75 —	60 —	—			
60	47 8	6 10	2 22½	60	80 —	90 —	72 —	—			
70	55 4	7 11½	3 5	70	93 10	105 —	84 —	—			
80	63 —	8 13	3 19	80	106 20	120 —	96 —	—			
90	70 28	9 14½	4 1½	90	120 —	135 —	108 —	—			
100	78 24	10 14	4 18	100	133 —	150 —	120 —	—			
200	157 16	20 28	9 4								

XXVIII. Wypośrodkowanie właściwych procentów przy spirytusie, którego temperatura inną jest od normalnej temperatury ($12\frac{1}{2}^{\circ}\text{R.}$).

Przy dochodzeniu siły spirytusu za pomocą alkoholometru Trallesa, przyjętą została jako norma prawna temperatura $12\frac{1}{2}^{\circ}\text{R.}$ Jeżeli przeto spirytus przy odważaniu jest zimniejszy lub cieplejszy, przychodzi się do wiadomości posiadania właściwych procentów przy tymże, podług załączonej tu drugostronnie tablicy, a to w ten sposób: Odszukują się na wierzchu prostopadłych rubryk umieszczone procenta, które posiada spirytus przy odważaniu alkoholometrem, uważa się potem na stopień temperatury, a postępując po linii poziomej, na której stopień temperatury jest umieszczony w kierunku poprzecznym tak daleko, dopóki linia kolumny prostopadłej procentów nie przetnie, wynajdzie się liczbę właściwych procentów normalnej siły spirytusu. I tak w przykładzie: Alkoholometer pokazuje 85 pCt., a termometer 16°R. , natenczas liczbą, która się w punkcie przecięciowym znajdzie, będzie $83,0 = 83\frac{8}{10}$, a ta liczba jest właściwą normą procentów odważanego spirytusu. Ponieważ jednakowoż przy zwykle używanych alkoholometrach stopnie na części dziesiętne się nie dzielą, przeto w ostatnim tu podanym przypadku bierze się albo liczba całkowita 84 pCt. albo $83\frac{3}{4}$ pCt., i to podług ugody. Pokazuje się przy odważaniu alkoholometrem przy liczbie całkowitej jaki ułamek np. $73\frac{3}{4}$ przy temperaturze 9°R. , natenczas odszukują się procenta w najbliższej liczbie całkowitej, to jest 73 pCt. przy 9°R. , a to będzie $74\frac{3}{10}$; do tego dodaje się bez dalszego ułamek $\frac{3}{4}$ ponieważ wpływ temperatury, który ta na cząstkę ułamkową wywiera, jest tak maleńki, że nie ma prawie znaczenia. Normalną przeto siłą spirytusu byłoby w tym przypadku $74\frac{3}{10} + \frac{3}{4} = 75$ pCt. — Jeżeli termometer pokazuje stopień temperatury tej z ułamkiem i ten ułamek więcej jak $\frac{1}{2}$ wynosi, natenczas przyjmuje się stopień ten jako wyższą liczbą całkowitą np. $15\frac{3}{4} = 16$, albo opuszcza się zupełnie, jeśli mniej niż $\frac{1}{2}$ wynosi np. przy $13\frac{1}{4} = 13$.

W załączonej tablicy podane są tylko procenta od 70 do 95, gdyż inne przy fabrykacji zwykłej gorzelandej się nie znaczą, a stopnie temperatury od 5 do 20, gdyż odważanie po większej części tylko przy tych stopniach się praktykuje.

Tempe- ratura	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81
— 5	76,6	77,6	78,5	79,5	80,4	81,3	82,2	83,2	84,1	85,0	86,0	86,9
4	76,3	77,2	78,2	79,1	80,1	81,0	81,9	82,9	83,8	84,7	85,7	86,6
3	75,9	76,9	77,8	78,8	79,7	80,7	81,6	82,5	83,5	84,4	85,8	86,3
2	75,6	76,5	77,5	78,4	79,4	80,3	81,3	82,2	83,1	84,1	85,0	85,9
— 1	75,2	76,2	77,1	78,1	79,0	80,0	80,9	81,9	82,8	83,8	84,7	85,7
0	74,8	75,8	76,8	77,8	78,7	79,7	80,6	81,6	82,5	83,5	84,4	85,4
+ 1	74,5	75,4	76,4	77,4	78,4	79,3	80,3	81,2	82,2	83,1	83,1	85,0
2	74,1	75,1	76,0	77,0	78,0	79,0	80,0	80,9	81,9	82,8	83,8	84,7
3	73,7	74,7	75,7	76,7	77,6	78,6	79,6	80,6	81,5	82,5	83,4	84,4
4	73,1	74,3	75,3	76,3	77,3	78,3	79,2	80,2	81,2	82,1	83,1	84,1
5	73,0	73,9	74,9	75,9	76,9	77,9	78,8	79,8	80,8	81,8	82,7	83,7
6	72,6	73,5	74,5	75,5	76,5	77,5	78,4	79,4	80,4	81,4	82,4	83,3
7	72,2	73,1	74,1	75,1	76,1	77,1	78,0	79,0	80,0	80,0	82,0	82,9
8	71,8	72,7	73,7	74,7	75,7	76,7	77,6	78,6	79,6	80,6	81,6	82,5
9	71,4	72,3	73,3	74,3	75,3	76,3	77,3	78,3	79,2	80,2	81,2	82,2
10	71,0	72,0	72,9	73,9	74,9	75,9	76,9	77,9	78,9	79,9	80,9	81,8
11	70,6	71,6	72,5	73,5	74,5	75,5	76,5	77,5	78,5	79,5	80,5	81,5
12	70,2	71,2	72,2	73,2	74,2	75,2	76,2	77,2	78,2	79,2	80,2	81,2
13	69,8	70,8	71,8	72,8	73,8	74,8	75,8	76,8	77,8	78,8	79,8	80,8
14	69,4	70,4	71,4	72,4	73,4	74,4	75,4	76,4	77,4	78,9	79,4	80,4
15	69,0	70,1	71,1	72,1	73,1	74,1	75,1	76,1	77,1	78,4	79,1	80,1
16	68,6	69,7	70,7	71,7	72,7	73,7	74,7	75,7	76,7	77,1	78,7	79,7
17	68,2	69,2	70,3	71,3	72,3	73,3	74,3	75,3	76,3	77,7	78,3	79,3
18	67,8	68,8	69,8	70,8	71,8	72,8	73,8	74,8	75,9	76,3	77,9	78,9
19	67,4	68,4	69,4	70,4	71,4	72,4	73,4	74,4	75,5	76,5	77,5	78,6
+ 20	67,0	68,0	69,0	70,0	71,0	72,1	73,1	74,1	75,1	76,1	77,2	78,2

82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95
87,8	88,7	89,7	90,5	91,4	92,3	93,1	94,0	94,9	95,7	96,5	97,4	98,2	99,1
87,1	88,5	89,4	90,3	91,2	92,1	92,9	93,8	94,6	95,5	96,5	97,2	98,0	98,9
87,6	88,1	89,1	90,0	90,9	91,8	92,6	93,5	94,4	95,3	96,1	97,0	97,8	98,7
86,9	87,8	88,7	89,7	90,6	91,5	92,0	93,3	94,2	95,4	96,9	96,8	97,6	98,6
86,6	87,5	88,5	89,4	90,4	91,2	92,1	93,0	93,9	94,8	95,7	96,6	97,4	98,2
86,3	87,2	88,2	89,1	89,1	91,0	91,9	92,8	93,7	94,6	95,5	96,4	97,2	98,1
86,0	86,9	87,8	88,8	89,7	90,7	91,6	92,5	93,4	94,3	95,2	96,1	97,1	97,9
85,7	86,5	87,5	88,5	89,4	90,4	91,3	92,2	93,1	94,1	95,0	95,9	96,8	97,6
85,4	86,3	87,2	88,2	89,1	90,1	91,0	91,9	92,8	93,8	94,7	95,6	96,5	97,4
85,0	86,0	86,9	87,9	88,8	89,8	90,7	91,6	92,6	93,5	94,4	95,4	96,3	97,2
84,7	85,6	86,6	87,5	88,5	89,4	90,4	91,3	92,3	93,2	94,9	95,1	96,0	96,9
84,3	85,2	86,2	87,2	88,1	89,1	90,0	91,0	92,0	92,9	93,2	94,8	95,8	96,7
83,9	84,9	85,9	86,8	87,8	88,8	89,7	90,7	91,7	92,6	93,6	94,6	95,5	96,4
83,5	84,5	85,5	86,5	87,5	88,4	89,4	90,4	91,4	92,3	93,4	94,3	95,3	96,2
83,2	84,2	85,1	86,1	87,1	88,1	88,1	89,1	91,1	92,1	93,0	94,0	95,0	95,9
82,8	83,8	84,8	85,8	86,8	87,8	88,8	89,8	90,8	91,7	92,7	93,7	94,7	95,7
82,5	83,5	84,5	85,5	86,5	87,5	88,5	89,5	90,5	91,8	92,4	93,4	94,4	95,4
82,2	83,1	84,1	85,1	86,1	87,1	88,1	89,1	90,1	91,1	92,1	93,1	94,1	95,1
81,8	82,8	83,8	84,8	85,8	86,8	87,8	88,8	89,8	90,8	91,8	92,8	93,8	94,8
81,5	82,5	83,5	84,5	85,5	86,5	87,5	88,5	89,5	90,5	91,5	92,5	93,5	94,5
81,1	82,1	83,1	84,2	85,2	86,2	87,2	88,2	89,2	90,2	91,2	92,2	93,2	94,2
80,7	81,7	82,7	83,8	84,8	85,8	86,8	87,9	88,9	89,9	90,9	91,9	92,9	93,8
80,3	81,3	82,4	83,4	84,4	85,5	86,5	87,5	88,5	89,6	90,6	91,6	92,6	93,6
79,9	81,0	82,9	83,9	84,1	85,1	86,5	87,2	88,2	89,3	90,3	91,3	92,3	93,4
79,6	80,6	81,7	82,7	83,7	84,7	85,8	86,8	87,9	88,9	89,9	91,1	92,1	93,1
79,2	80,3	81,3	82,3	83,4	84,4	85,4	86,5	87,7	88,6	89,7	90,7	91,8	92,8

XXIX. Wykaz, ile potrzeba miejsca do wygodnego pomieszczenia pewnej sztuki bydłęcia w stajni.

UWAGA: W każdej stajni lub chlewie potrzebne są okna i wentyle.	□ Stopy		Wysokość stajni
	długość	szerok.	
Na konia średniej wielkości	9	5 1/2	Wysokość stajen i chlewu jest konieczną na 9—10 stóp.
Na wołu roboczego . . .	7	5	
Na buchaja	7	6	
Na krowę rosłą	7	4 1/2	
Na jałownika	6	4	
Na źrebię miesięczne . .	50 □	—	
Na owcę w stadzie . . .	10 □	—	
Na owcę z jagnięciem . .	12 □	—	
Na świnię pojedynczo . .	30 □	—	
Na świnię tuczoną	24	—	
Na prosięta razem w stadzie	10	—	
Dla drobiu			
Dla indyka	3	—	
Dla gęsi	2 1/2	—	
Dla kaczki	1 1/2	—	
Dla kury	1 1/2	—	

Przestrzeń ta liczona jest od żłobu, bo na żłób osobno potrzeba o 2 stopy na długość więcej.

XXX. Tablica robót ziemnych na 1 sążeń kubiczny.

	dni roboczych
1. Przy wybieraniu ziemi ogrodowej, nasypu ziemi szutru itp. potrzeba	1 1/2
2. Przy wybieraniu ziemi zwykłej nie szutrowatej lub piasku, potrzeba :	
a) w wielkich wymiarach (np. stawu itp.)	2
b) w małych wymiarach to jest: na fundamenta muru, kanału itp.	3
3. Przy wybieraniu ziemi pomięszanej z szutrem, zwi-rem, potrzeba :	
a) w wielkich wymiarach	3
b) przy fundamentach, kanałach	4
4. Przy wybieraniu ziemi pomięszanej ze skałą lub grubego szutru potrzeba :	
a) w wielkich wymiarach	4
b) przy fundamentach etc.	5
5. Przy odwożeniu ziemi, piasku lub szutru taczkami na 10 sążni odległości	1
zaś na każde 5 sążni dalszej odległości	1/5

XXXI. Tablica robót ziemnych na 1 sążeń kwadratowy.

1. Na polepę z gliny na powale	1
potrzebny materiał: 9 stóp kubicznych czyli 2 1/4 korca gliny, 1/2 korca plew lub siewki i 1 wiadro wody	
2. Smarowanie ściany z płotu np. w wozówkach płocianych itp.	1 3/10
materiału tyle co pod liczbą 1.	
3. Wylepianie ścian w zrębnie, np. w budynku drewnianem	1 1/2
materiału trzeba: mechu 1/4 fury, gliny 1 1/2 korca, wody 3/4 wiadra.	

XXXII. Tablica robót murarskich na I sążeń sześcienny (kubiczny).

XXXII. Tablica ro- bót murarskich na I sążeń sześcienny (kubiczny).	murarskich przy robieniu wapna pomocników			Kamieni	Cegieł	szczotek (pędzli)	wapna gaszo.	piasku	wody
	dni robocz.			sąż. kub.	sztuk	korecy	wia- der		
1. Murowanie w piwni- cach	4	1	7	—	1850	—	5	12 ¹ / ₂	12
2. Murowanie ścian w domach bezpiętro.	5	1	8	—	1850	—	6 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂
3. Murowanie ścian na Iszem piętrze . .	5 ¹ / ₂	1	9 ¹ / ₂	—	1850	—	6 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂
4. Murowanie sklepienia	9	1	10	—	2000	—	6 ¹ / ₄	12 ¹ / ₂	12 ¹ / ₂

XXXIII. Tablica robót murarskich na I sąż. kwadratowy.

	murarskich	przy robieniu wapna	pomocników	Kamieni	Cegieł	szczotek (pędzli)	wapna gaszo.	piasku	wody
	dni robocz.			sąż. kub.	sztuk		korecy		wia- der
1. Wykładanie kamie- niem na sucho .	$\frac{2}{3}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{6}$	—	—	—	4	—
2. Wykładanie cegłą le- żąco	$\frac{1}{3}$	—	$\frac{2}{5}$	—	100	—	$\frac{3}{8}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{2}$
3. Wykładanie cegłą stojąco	$\frac{2}{3}$	—	$\frac{4}{5}$	—	225	—	$\frac{3}{4}$	$1\frac{1}{2}$	2
4. Zwyczajne narzucanie ścian wapnem . .	$\frac{1}{10}$	—	$\frac{1}{8}$	—	—	—	$\frac{2}{8}$	$\frac{3}{4}$	1
5. Czyste, równe narzucanie i 2 razy bielenie	$\frac{1}{7}$	—	$\frac{1}{4}$	—	—	$\frac{1}{60}$	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{2}$
6. Samo bielenie dwa ra- zy (podwójne) . .	$\frac{1}{30}$	—	$\frac{1}{60}$	—	—	$\frac{1}{40}$	$\frac{1}{80}$	$\frac{1}{400}$	$\frac{1}{8}$

XXXIV. Stosunek siły ogrzewającej różnych gatunków opału, podług W. Löbe.

1. Drzewo.

Porównywając siłę ogrzewającą różnych gatunków drzewa, jeżeli takąż siłę drzewa grabowego oznaczmy na 1000, znajdujemy następujący stosunek:

Drzewo grabowe	1000	Drzewo wiązowe	764
„ klonowe	1011	„ jodłowe	697
„ bukowe	966	„ sosnowe	690
„ jasionowe	960	„ olszowe	600
„ dębowe	886	„ osikowe	570
„ brzoźowe	855	„ wierzbowe	508

1 stopa sześcienna suchego twardego drzewa waży 40 do 46 funtów, drzewa miękkiego 32 do 37 funtów.

2. Węgiel kamienny.

1 funt suchego, dobrego węgla kamiennego może podług Prechtl'a ogrzać 60 funt. wody od 0° do 80° Reaum., albo wyparować 11 funt. wody mającej 80° Reaum. W porównaniu z drzewem opałowym, 30 do 36 centnarów węgla (10 do 12 korcy) odpowiadają 1 sążniowi (216 stóp) dobrego twardego drzewa. Podług Stöckhardt'a, 1 centnar węgla kamiennego równa się co do palności 223 funt. drzewa sosnowego suchego, 1 stopa kubiczna takiego drzewa waży 35 do 37 funtów, a zatem 1 sążeń drzewa sosnowego (licząc na sążeń z przestworami 150 stóp sześciennych w klocu) może być zamieniony przez 23 do 25 centnarów, czyli 9½ do 10½ korcy węgla kamiennego*). Jednakże stosunku palności węgla do drzewa nie można ściśle oznaczyć z powodu zbyt wielkich różnic co do gatunku i dobroci węgla i drzewa.

---

*) W kopalniach rządowych korzec węgla kamiennego krajowego liczy się 175 funtów wagi cłowej.

3. Torf.

Podług Prechtla 1 funt najlepszego torfu ogrzewa w przecięciu 30 funtów wody od 0° do 80° Reaum. Heeren i Karmarsch ustanawiają następujący stosunek: 1 sążen bukowego drzewa albo 75 stóp sześć. dobrego węgla kamiennego, pod względem siły ogrzewającej są równe: 855 stóp sześć. torfu w lichym gatunku, 405 stóp brunatnego torfu lub 225 stóp dobrego czarnego torfu. 1 sążen drzewa jodłowego lub 63 stopy sześć. dobrego węgla kamiennego są równe 690 stop. sześć. lichego, 330 stóp sześć. brunatnego lub 185 stóp sześć. dobrego czarnego torfu.

4. Koks.

Stosunek palności koksu do palności węgla kamiennego jest jak 100 do 92. Koks z torfu czyli węgiel torfowy rozwija przy paleniu prawie tyle ciepła, ile koks z węgla kamiennych. Podług Stöckhardta co do siły palnej można uważać za równe sobie: 105 funtów węgla kamiennego 113 funt. węgla torfowego, 118 funt. torfu lub 234 funt. (około 7 1/2 stóp sześć.) drzewa jodłowego.

XXXV. Podział wagi aptekarskiej.

	Uncyj	Łutów	Drahm	Skrup.	Gran
Funt aptekarski zawiera w sobie	12	24	96	288	5760
Uncya aptekarska ma		2	8	24	480
Łut aptekarski ma			4	12	240
Drachma ma				3	60
Skrupul ma					20

XXXVI. TABELKA STĘPLOWA.

SKALA I. na W eks l e.		Należ. stepl. złr. ct.		SKALA II. na D ok u m e n t a.		Należ. stepl. złr. ct.		SKALA III. na 0 d s e t k i.		Należ. stepl. złr. ct.	
do... 60 złr.		—	5	do... 20 złr.		—	7	do... 10 złr.		—	7
nad 60 "	120 "	—	10	nad 20 "	40 "	—	13	nad 10 "	20 "	—	13
" 120 "	240 "	—	20	" 40 "	60 "	—	19	" 20 "	30 "	—	19
" 240 "	360 "	—	30	" 60 "	100 "	—	32	" 30 "	50 "	—	32
" 360 "	480 "	—	40	" 100 "	200 "	—	63	" 50 "	100 "	—	63
" 480 "	600 "	—	50	" 200 "	300 "	—	94	" 100 "	150 "	—	94
" 600 "	720 "	—	60	" 300 "	400 "	—	125	" 150 "	200 "	—	125
" 720 "	840 "	—	70	" 400 "	800 "	—	250	" 200 "	400 "	—	250
" 840 "	960 "	—	80	" 800 "	1200 "	—	375	" 400 "	600 "	—	375
" 960 "	1080 "	—	90	" 1200 "	1600 "	—	500	" 600 "	800 "	—	500
" 1080 "	1200 "	1	—	" 1600 "	2000 "	—	625	" 800 "	1000 "	—	625
				" 2000 "	2400 "	—	750	" 1000 "	1200 "	—	750
				" 2400 "	3200 "	—	1000	" 1200 "	1600 "	—	1000
				" 3200 "	4000 "	—	1250	" 1600 "	2000 "	—	1250
				" 4000 "	4800 "	—	1500	" 2000 "	2400 "	—	1500
				" 4800 "	5600 "	—	1750	" 2400 "	2800 "	—	1750
				" 5600 "	6400 "	—	2000	" 2800 "	3200 "	—	2000
				" 6400 "	7200 "	—	2250	" 3200 "	3600 "	—	2250
				" 7200 "	8000 "	—	2500	" 3600 "	4000 "	—	2500
				" 8000 "		—	—	" 4000 "		—	—

t. d. od
o 1 złr. więcej, a każde 1200
złr. niespełna, liczy się za ca-
łość.

Nad 8000 złr. od każdych 400
złr. opłaca się nadwyżki po 1 złr
25 cnt. — Ilość niedochodząca 400
złr. uważana jest za całkowitą.

Nad 4060 złr. od każdych
200 złr., nadwyżka 1 złr. 25
cent. Ilość niedochodząca 200
uważa się za całkowitą.

UWAGA OGÓLNA.

Stronom dozwolone jest wszystkie opłaty skal powyższych, jeżeli przewyższają kwotę 20 złr. (czyli z dodatkiem nadwyżczy, albo za pomocą marek stęplowych, albo przez zapłacenie opłaty w gotówce w urzędzie do poboru należytości uprawnionym zaspokoić.

Nad 8000 złr. od każdych 400 złr. opłaca się nadwyżki po 1 złr 25 ent.—Ilość niedochodząca 400 złr. uważana jest za całkowitą.

Nad 4060 złr. od każdych 200 złr., nadwyżka 1 złr. 25 cent. Ilość niedochodząca 200 uważa się za całkowitą.

UWAGA OGÓLNA.

XXXVII. Tablica zamiany miar gruntowych polskich na miary gruntowe austriackie, rosyjskie, pruskie, francuzkie i angielskie.

Płóć morgów pols.	Austriackie				Rosyjskie			Pruskie			Francuz.			Angielskie		
	Morgi (Joch)	Sążnie kwadrat. $\frac{1}{1000}$	$\frac{1}{100}$		Dziestynny	Sążnie $\frac{1}{200}$		Morgi Magd.	Pręty $\frac{1}{180}$	$\frac{1}{100}$	Hektary	Acres $\frac{1}{100}$		Acres	Poles k. $\frac{1}{160}$	$\frac{1}{100}$
1	—	1556	36	—	1229	92		2	34	70	0	55	98	1	61	36
2	1	1512	73	1	59	84		4	69	41	1	11	97	2	122	73
3	2	1469	09	1	1289	76		6	104	11	1	67	97	4	24	78
4	3	1425	46	2	119	69		8	138	82	2	23	95	5	88	46
5	4	1381	82	2	1249	61		10	173	52	2	79	94	6	146	82
6	5	1338	19	3	179	54		13	28	23	3	35	92	8	48	19
7	6	1294	55	3	1409	46		15	62	93	3	91	01	9	109	55
8	7	1250	91	4	289	38		17	97	64	4	47	65	11	10	92
9	8	1207	28	4	1469	31		19	132	34	5	3	88	12	72	28
10	9	1170	64	5	290	23		21	167	05	5	59	87	13	133	65
20	19	741	29	10	598	46		43	154	09	11	19	74	27	107	30
30	29	311	93	15	897	69		65	141	14	16	79	61	41	80	95
40	38	1482	57	20	1196	92		87	128	18	22	39	49	55	84	60
50	48	1053	21	25	1496	15		109	115	23	27	99	26	69	28	25
60	58	623	86	30	1795	38		131	102	26	33	59	23	83	1	90
70	68	194	50	35	2094	61		153	89	31	39	19	10	96	135	85
80	77	1365	14	40	2393	84		175	76	36	44	76	58	100	109	20
90	87	935	78	46	293	08		197	63	41	50	28	85	124	82	85
100	97	507	42	51	592	31		219	50	46	55	98	72	138	56	48
500	486	936	13	256	561			1096	72	29	279	93	60	691	122	40

XXXVIII. Tablica zamiany korcy polskich na miary ob-
jętości austryackie, rossyjskie, pruskie, francuzkie i an-
gielskie.

Ilość korcy polskich	Austria.		Rossyjskie			Pruskie		Franc.		Angielskie			Łaszt gda. po 60 szefli		
	Metzen	$\frac{1}{16}$ Maassel	Czetwerty	Czetwe- ryki	Garnce	Szeffe	$\frac{1}{16}$ Metzen	Hectolit.	Litry	Kwarter	Buszle	Galony	Łaszy	Szeffe	Metzen
1	2	1,3	—	4	7	2	5,3	1	28	—	3	4,2	—	2	5,3
2	4	2,6	1	1	6,1	4	10,5	2	56	—	7	0,4	—	4	10,5
3	6	3,9	1	6	5,2	6	15,8	3	84	1	2	4,5	—	6	15,8
4	8	5,2	2	3	4,2	9	5	5	12	1	6	0,7	—	9	5
5	10	12,9	3	—	3,3	11	10,3	6	40	2	1	6,1	—	11	10,3
6	12	14,2	3	5	2,3	13	15,6	7	68	2	5	1	—	13	15,6
7	14	9,1	4	2	1,4	16	4,8	8	96	3	—	5,2	—	16	4,8
8	16	10,4	4	7	0,4	18	10,1	10	24	3	4	1,4	—	18	10,1
9	18	11,7	5	3	7,5	20	15,4	11	52	3	7	5,6	—	20	15,4
10	20	13	6	—	6,6	23	4,6	12	80	4	3	1,8	—	23	4,6
20	41	10	12	1	5,1	46	9,2	25	60	8	6	3,6	—	46	9,2
30	62	7	18	2	3,7	69	13,9	38	40	13	1	5,4	1	9	13,9
40	83	4	24	3	2,3	93	2,5	51	20	17	4	7,2	1	33	2,5
50	104	1	30	4	0,9	116	7,1	64	—	22	—	1	1	56	7,1
60	124	14	36	4	7,4	139	11,7	76	80	26	3	2,7	2	19	11,7
70	145	11	42	5	6	163	0,4	89	60	30	6	4,5	2	43	0,4
80	166	8	48	6	4,6	186	5	102	40	35	1	6,3	3	6	5
90	187	5	54	7	3,2	209	9,6	115	20	39	5	—	3	29	9,6
100	208	2	61	—	1,7	232	14,2	128	—	44	—	1,9	3	52	14,2
500	1040	10,5	305	1	0,6	1164	7,2	640	—	220	1	1,6	19	24	7
1000	2081	5	610	2	1,3	2328	14,4	1280	—	440	2	3,2	38	48	14

XXXIX. Tablica zamiany łokci polskich na miary austryackie, rossyjskie, pruskie, francuzkie i angielskie.

Ilość łokci pols.	Austryjac.			Rossyjskie			Pruskie			Francuzk.			Angielskie		
	Łokcie Wied.	$\frac{1}{32}$	$\frac{1}{10}$	Ar- szy- ny	Wersz	$\frac{1}{10}$	Łokcie Berlińsk.	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{100}$	Metry	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{1000}$	Yards	Inches	$\frac{1}{36}$ $\frac{1}{10}$
1	—	11	8	—	13	—	—	12	8	—	57	6	—	22	7
2	1	7	6	1	9	9	1	11	6	1	15	2	1	9	4
3	2	3	5	2	6	8	2	9	4	1	72	8	1	32	—
4	2	15	3	3	3	8	3	7	3	2	30	4	2	18	7
5	3	11	1	4	—	8	4	5	1	2	88	0	3	5	4
6	4	7		4	13	7	5	2	9	3	45	6	3	28	1
7	5	2	8	5	10	7	6	0	7	4	03	2	4	14	7
8	5	14	6	6	7	7	6	14	5	4	60	8	5	1	4
9	6	10	4	7	4	6	7	12	4	5	18	4	5	24	1
10	7	6	3	8	1	6	8	10	2	5	76	—	6	10	8
20	14	12	4	16	3	2	17	4	4	11	52	—	12	21	6
30	22	2	8	24	4	8	25	14	5	17	28	—	18	32	3
40	29	9	1	32	6	3	34	8	7	28	04	—	25	7	1
50	36	15	4	40	7	9	43	2	9	23	80	—	31	17	9
60	44	5	6	48	9	5	51	13	1	34	56	—	37	28	6
70	51	11	9	56	11	1	60	7	3	40	32	—	44	3	4
80	58	18	2	64	12	7	69	1	4	46	08	—	50	14	2
90	65	24	5	72	14	3	77	11	6	51	84	—	56	25	—
100	73	14	7	80	15	9	86	5	8	57	60	—	62	35	8
500	369	9	7	404	15	3	431	13	2	288	—	—	314	34	8
1000	739	3	5	809	14	6	863	10	4	576	—	—	629	33	6

XL. Tablica zamiany miar długości austryjackich, rossyjskich, pruskich, francuzkich i angielskich na łokcie polskie.

Ilość miar ob- cych	Austryjac. Łokc. Wied.	Rossyjskie Arszyny	Pruskie Łokc. Berlin.	Francuzkie Metry	Angielskie Yards
	Czynią Polskich Ł o k c i, C a l i i $\frac{1}{10}$				
1	1 8 8	1 5 6	1 3 8	1 17 7	1 14 1
2	2 16 9	2 11 3	2 7 6	3 11 3	3 4 2
3	4 1 4	3 16 9	3 11 4	5 5 —	4 18 3
4	5 9 9	4 22 5	4 15 2	6 22 7	6 8 4
5	6 18 3	6 4 2	5 18 9	8 16 3	7 22 5
6	8 2 8	7 9 8	6 22 7	10 10 —	9 12 6
7	9 11 3	8 15 4	8 2 5	12 3 7	11 2 1
8	10 19 7	9 21 1	9 6 3	13 21 3	12 16 8
9	12 4 2	11 2 7	10 10 1	15 15 —	14 6 9
10	13 12 6	12 8 3	11 13 9	17 8 7	15 21 —
20	27 1 3	24 16 7	23 3 8	34 17 3	31 18 —
30	40 14 —	37 1 9	34 17 7	52 2 —	47 15 —
40	54 2 7	49 9 3	46 7 6	69 10 7	63 12 —
50	67 15 3	61 17 6	57 21 5	86 19 3	79 9 6
60	81 4 —	74 2 9	69 11 3	104 4 —	95 5 9
70	94 16 7	86 10 3	81 1 2	121 12 7	111 2 9
80	108 5 3	98 18 6	92 15 1	138 21 3	126 23 9
90	121 18 0	111 3 —	104 5 —	156 6 0	143 20 9
100	135 6 5	123 11 3	115 18 9	173 14 7	158 17 9
500	676 8 3	617 8 4	578 22 5	868 1 3	793 17 6
1000	1352 16 6	1234 16 8	1157 21 1	1736 2 7	1587 11 3

XLI. Tablica zamiany funtów polskich na miary wagi austriackie, rosyjskie, pruskie, francuzkie i angielskie.

Pość funtów polskich	Wiedeń.		Rossyjs.		Pruskie		Pruskie stare		Francuz.		Angiels.	
	funty	$\frac{1}{32}$ łuty	funty	Zołotnik	funty	łuty	funty	łuty	kilogramy	Granny $\frac{1}{100}$	funty A. d. p.	Uncye $\frac{1}{16}$
1	23,2	—	95	0	24,3	—	27,7	0	405		14,3	
2	1 14,3	1	94	1	18,7	1	22,1	0	811	1	12,6	
3	2 5,5	2	93	2	13,0	2	19,2	1	216	2	10,9	
4	2 28,7	3	92	3	7,3	3	15,0	1	622	3	9,2	
5	3 19,9	4	91	4	1,6	4	10,7	2	27	4	7,5	
6	4 11,0	5	90	4	26,0	5	6,4	2	433	5	5,8	
7	5 2,2	6	90	5	20,3	6	2,2	2	838	6	4,1	
8	5 25,4	7	89	6	14,6	6	30,	3	244	7	2,4	
9	6 16,5	8	88	7	9,0	7	25,7	3	650	8	0,7	
10	7 77,7	9	87	8	3,3	8	21,4	4	55	8	15	
20	14 15,4	19	78	16	6,6	17	10,9	8	110	17	14	
30	21 23,1	29	69	24	9,9	26	—	12	165	26	13	
40	28 30,8	39	60	32	23,2	34	21,8	16	220	35	12	
50	36 6,6	49	51	40	16,5	43	11,2	20	275	44	11	
60	43 14,3	59	41	48	19,8	52	—	24	330	53	10	
70	50 2,2	69	32	56	23,1	60	22,	28	385	62	9	
80	57 29,7	79	23	64	26,4	69	11,5	32	440	71	8	
90	65 5,4	89	14	72	29,7	78	1,0	36	495	80	7	
100	72 13,	99	5	81	3,	86	22,4	40	550	89	6	
500	362 1,	495	24	405	15,	433	16,	202	752	446	15,9	
1000	724 1,	990	49	811	—	867	—	405	504	893	15,8	

XLII. Tabliczka porównania miar objętości sypnych.

1 korzec polski ma = 4 ćwierci = 32 garncy = 128 kwart = 512 kwaterek = 1024 półkwaterek = 2,081318 metzów wiedeń. = 33,3 messel wied. = 2,3288 szefli pruskich (berlińsk.) = 1,71 szefli szlązkich (wrocław.) = 27,36 mecków szląsk, = 0,6099 tszetwertów rosyjski. = 39,0336 garncy rosyjskich, — zatem:

1 garniec polski (od zboża) czyli $\frac{1}{8}$ ćwierci ma = 1,04 messel wied. = 1,16 mecków pruskich (berlińskich) = 0,85 mecków szlązkich (wrocławsk.) = 1,22 garncy rosyjskich.

1 szefel pruski (berliński) ma = 2 półszefle = 4 firtele = 16 mecków = 48 kwart pruskich = 0,89369 metzów wiedeń. = 33,299 massel wied. = 0,2630 czetwertów rosyjsk. = 0,4288 korcom polskim czyli 13.3216 garncy polskich.

1 szefel szlązki (wrocławski) ma = 2 półszefle = 4 firtele = 16 mecków = 48 kwart szlązkich = 1,2174 metzów wied. 19,4784 massel wied. = 0,356 czetwertów rosyjskich = 0,585 korcom polsk. czyli 18,72 garncy polskich.

1 metzen wiedeński ma = 16 massel = 32 halbmassel (półmassel) = 64 futtermassel (opalek) = 128 becher (kubków) = 1,1189 szefli pruskich (berliński) = 17,8984 mecków prusk. (berlińsk.) = 0,8215 szefli szlązkich (wrocław.) = 13,144 mecków szlązkich (wrocławsk.) = 0,2930 tszetwertów ros. = 0,4805 korcy polskich, czyli 15,376 garncy polskich.

1 czetwert rosyjski ma = 2 ośminy = 4 pajoki (półośminy)
 8 czetwerniki = 16 półczetwerniki = 32 czet-
 werki = 64 garncy rosyjskich = 3413 metzen
 wied. = 3,8822 szeffi pruskich (berlińs.) = 1,6398
 korcy polskich czyli 52,4736 garncy polskich.

XLIII. Tablica porównania miary płynu.

1 beczka polska = 25 garncy = 100 kwart polskich (płynu)
 = 1,7667 wiader wiedeńsk. = 70,6706 maas
 wiedeńsk. = 1,802 wiader szlązk. (wrocławski)
 = 8,132 wedro rosyjsk.
 1 wiadro wiedeńskie (Eimer) = 40 maas wiedeńsk. = 0,566
 beczek polsk. czyli 14,150 garncy polsk. zatem:
 1 maas wiedeński = 0,353 garcom polskim = 1,415 kwart
 polskich, ztąd więc:
 1 garniec polski płynu = 2,822 maas wiedeńskich.
 1 wiadro szląskie (wrocławskie) = 20 garków = 80 kwart
 szlązkich = 39,2069 maas wiedeńsk. 58,90 kwart
 polskich = 4,510 wedro rosyjskie. =
 1 wedro rosyjskie = 10 kruszki (dzbanki) = 20 półkruszki
 = 100 czarki = 8,6917 maas wiedeńsk.
 = 17,73 kwart szlązkich = 3,08 kwart pol-
 skich. =

XLV. Taryfa do obliczania zaliczki od 100 złr. wartości na rok za budynki wiejskie.

(w Tow. wzajem. ubezpie. od ognia w Krakowie).

Klasy budowli	Stopnie niebezpieczeństwa		
	1. domy miesz- kalne zwy- czajne lub budyn- ki bez ognisk.	2. Karczmy, ku- źnie, młyny, stajnie zaje- zdne, składy przedmiotów nie bardzo za- palnych, t. j. wełny, węgla, torfu itp.	3. Gorzelnie, browary, huty szklane, pota- żnie, destylarnie, su- szarnie z ogniskami, piece do wypalania cegły itp. składy spi- rytus, oleju itp.
I. Budowle murowane z dachami ogniotrwa- łymi i szczytami mu- rowanemi	30	45	60
II. Budowle murowane z dachem drewnianym	75	90	135
III. Budowle drewniane z dachem drewnianym	90	135	150
IV. Budowle drewniane pokryte słomą lub trzcina	135	150	180

UWAGA. a) Kto ubezpiecza karczmy z całym kompleksem budynków gospod. i mieszkal., opłaca od karczem zaliczkę według 1° stopnia niebezpiecz. karczmy z pojedyncze- mi budynkami według 2° „ same karczmy opłaca od takowych według 3° „ „

- b) Przy ubezpieczeniu całych kompleksów t. j. wszystkich budynków w majątności, opuszcza się dla budynków gospodarskich i mieszkalnych słomą krytych 15% od zaliczki powyższą taryfą przepisanej,
- c) Budynki włościańskie słomą kryte w całym kompleksie podane opłacają po 115 c. od 100 złr.
- „ „ mieszkalne z kominami murowanymi lub bez kominów opłacają po 115 c. od 100 złr.
- „ „ mieszkalne z kominami z chrustu grodzonemi opłacają po 135 c. od 100 złr. wartości.
- d) Wszelkie ruchomości i inwentarze żywe na rok cały zabezpieczone, opłacają zaliczkę według tej samej stopy jak budynek w którym się mieszczą.

XLVI. Taryfa opłaty od zabezpieczenia się od gradu w Towarzystwie Krakowskiem.

Klasa I.	Klasa II.	Klasa III.	Klasa IV.	Klasa V.	Klasa VI.
rośliny pastewne na zbiór jednorazowy	pszenica, żyto, jęczmień, owies, orkisz, kukurudza, ziemniaki i buraki	hreczka, groch, bób, proso	koniec nasienny, len, ko- nopia, anyż i kminek	rzepak i chmiel	tytoń
od 100 złr. wartości ubezpieczonej, centów					
80	180	230	300	450	600

XLVII. Ważniejsze taryfy i przepisy c. k. kolei galicyjskiej Karola Ludwika.

Tabela opłat od przewozu osób, pakunków, powozów, koni, psów i posyłek pospiesznych z doliczeniem 22% (Ażia na srebrze).

A) P o c i ą g i e m . o s o b o w y m															
O s o b y			K u f r y i p o - s y ł k i p o - s p i e s z n e				P o w o z y				K o n i e				Psy
I.	II.	III.	1	2	3	4	pojedyn- cza sztuka	dwie	przy 3ch i więcej, od jednego	jeden					
Klasa			z ą k ą ż d e 20 funtów ci ło w y c h				S e r y a				S z t u k				
W a l u t y a u s t r y a c k i e j															
złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	złr. k.	
—	44	—	33	—	22	—	2	1 28	1 61	1 93	2 56	1 28	1 61	—	65
2	20	1	65	1	10	—	10	6 41	8 3	9 61	12 81	6 41	8 3	3	21
4	39	3	29	2	20	—	18	12 81	16 4	19 22	25 62	12 81	16 4	6	41
6	59	4	94	3	29	—	28	19 22	24 7	28 83	38 43	19 22	24 7	9	61
8	78	6	59	4	39	—	37	25 62	32 9	38 43	51 24	25 62	32 9	12	81
10	95	8	24	5	49	—	46	32 3	40 11	48 4	64 5	32 3	40 11	16	2
13	18	9	88	6	59	—	55	38 43	48 13	57 65	76 86	38 43	48 13	19	22
15	37	11	53	7	69	—	65	44 84	56 16	67 26	89 67	44 84	56 16	22	42
17	57	13	18	8	78	—	73	51 24	64 17	76 86	102 48	51 24	64 17	25	62
19	76	14	82	9	88	—	83	57 65	72 20	86 47	115 29	57 65	72 20	28	83

Wiadomości uzupełniające tabelę A.

a) Co do przejazdu osób.

1. Dzieci nie liczące dwóch lat, są wolne od opłaty jazdy; jeżeli są trzymane na łonie osoby towarzyszącej, w przeciwnym razie ulegają opłacie połowy zwykłej ceny.

2. Jeżeli jedna osoba więcej dzieci (nie liczących dwóch lat) wiezie, natenczas tylko jedno jest wolne od opłaty.

3. Dzieci od dwóch do dziesięciu lat, płacą połowę zwykłej ceny.

4. Dzieci nad dziesięć lat płacą jak osoby dorosłe.

5. Przesiadać się z 3 klasy do 2, lub z 2 do 1 można za stosowną dopłatą.

6. Jeżeli pewne towarzystwo życzy sobie zajmować cały przedział „Coupé“ w 1 lub 2 klasie, tak, aby nikt z obcych nie miał prawa do tego przedziału wejść, natenczas powinno sobie zastrzedz ten warunek przy kupnie biletów, w tym jednak razie towarzystwo to nie może w 1ej klasie liczyć mniej jak 4 a w 2ej jak 6 osób. Bilety natenczas otrzymują pieczętkę osobną „Coupé“.

b) Co do przewozu pakunków (tłómoków).

1. Pod pakunkiem rozumieją się tylko te przedmioty, które do własnego użytku osoby podróżującej służyć mogą.

2. Osoba płacąca cały bilet jazdy, ma prawo przewozu 50 funtów ciężkich pakunków; płacąca $\frac{1}{2}$ biletu, 25 funtów ciężkich.

3. Jeżeli pakunek nie przeważa 50 lub 25 funtów (punkt 2), natenczas opłaca się tylko tytułem nadzoru 7 kr. na dobro rządu.

4. Za każde 20 funtów ciężkich nadwyżki płaci się $1\frac{1}{2}$ kr. za milę.

c) Co do psów.

1. Psy małe pokojowe, mogące być trzymane na łańcu, są wolne od wszelkich opłat, lecz tylko w tym razie, jeżeli współpodróżujący nie mają nic przeciwko temu.

2. Psy większe, przesyłane w osobnym zamknięciu, winny być zaopatrzone w sznur do uwiązania, oraz kosz na mordzie zabezpieczający od ukąszenia.

3. Opłata od psów w osobnym zamknięciu, wynosi $5\frac{3}{10}$ kr. na milę, oprócz tego 7 kr. za nadzór i 5 kr. stępel bez względu na przeciąg jazdy.

d) Co do posyłek pospiesznych.

1. Za każde 20 funtów cłowych płaci się na milę $1\frac{1}{2}$ kr.

2. Od przedmiotów lżejszych, to jest, których stopa kubiczna wiedeńska mniej jak 15 funtów cłowych waży, pobiera się opłatę podwójną.

3. Oprócz tego pobiera się opłata asekuracyjna od centnara:

a) dla kolei, która przyjmuje 25 kr.

b) dla każdej następnej $1\frac{1}{2}$ kr.

4. Najmniejsza opłata od posyłki pospiesznej, jest 18 kr. prócz zwykłych dodatków asekuracyjnych.

e) Co do powozów.

1. Powozy wszelkiego gatunku, nie mogą być szersze, jak 8 stóp 6 cali wied. — a ładowane nie mogą być wyżej, jak 12 stóp nad wysokość kół wagonu.

2. Do pierwszej seryi należą wszelkie powozy bez drzwiczek i przyborów podróźnych, małe furgony do przewozu korespondencyj, niedokończone powozy lub wozy, wozy z siawkami mniejszego kalibru.

3. Do seryi 2 należą wszystkie powozy z drzwiczkami i dwoma siedzeniami bez przyborów podróźnych, powozy 1ej seryi z przyborami podróźnymi, i wozy nieobładowane, służące do przewozu ciężarów.

4. Do seryi 3ej należą wszystkie kryte wozy bez przyborów podróźnych z czterema siedzeniami, powozy dworskie

i rządowe z dwoma siedzeniami, powozy 2ej seryi z przyborami podróżnemi.

5. Do seryi 4ej należą wszystkie powozy na resorach podwójnych z czterema siedzeniami, powozy 3ej seryi z przyborami podróżnemi o czterech siedzeniach, furgony opakowane, wozy ciężarowe, omnibusy i wozy z sikawkami większego kalibru.

6. Właściciel powozu 1ej seryi otrzymuje bezpłatnie bilet 3ej klasy.

7. Właściciel powozu 2ej seryi otrzymuje dwie karty 3ej klasy.

8. Właściciel kolasy bez przeddaszke, otrzymuje dwa bilety. Właściciel kolasy z czterema siedzeniami i wozu na wzór rządowych, otrzymują 3 bilety 3ej klasy.

9. Właściciel powozu 4ej seryi otrzymuje cztery bilety 3ej klasy.

10. Właściciel wyładowanego furgonu nie ma prawa do bezpłatnych biletów.

11. Do podobnych uwzględnień mają prawo tylko właściciele powozów.

12. Podczas jazdy na kolei nie wolno jest nikomu przebywać w powozie.

13. Pociągiem towarowym można również przesyłać powozy, lecz tylko starannie opakowane.

f) Co do koni,

1. Od przewozu 1 konia płaci się 1 złr. 5 kr. na milę, od 2 koni 1 złr. 31⁵/₁₀ kr., od 3 lub więcej, za każdego 52¹/₂ kr. na milę.

2. Właściciel koni winien czuwać pod odpowiedzialnością nad ładowaniem i wyładowaniem tychże, jakkolwiek pod nadzorem właściwej służby kolei żelaznej.

3. Dla koni wyścigowych, klacz stadnych, koni zakupowanych na jarmarkach galicyjskich, jest przewóz znacznie obniżony, za milę płaci się od pojedynczej sztuki 53 kr., od dwóch 66, od trzech i więcej, sztuka 27 kr.

Wiadomości uzupełniające tabelę B *).

a) Podział produktów oraz ważniejszych dla PP. rolników przedmiotów na klasy, ustanowiony przez dyrekcją kolei Karola Ludwika.

Do klasy I. należy:

Kłaki lniane, popiół, rogi surowe, kości, liny, owoce świeże i suszone, roztarte i prasowane, pestki owocowe, powidła, nafta w beczkach w ilości od 50 centnarów, drzewo wszelkiego rodzaju, (podług osobnej taryfy), zboże wszelkiego rodzaju, piwo, wódka, ocet, miód, wino, cegła, torf, terpentyna, słonina, grzyby, mleko, sód, mąka, ogórki, naczynia puste, jeżeli takowe się zwracają (powtórnie przewożone), wyroby żelazne, jaja, gąty, dachówka, masło itd.

Do klasy II. należy:

Nafta do 50 centnarów, części składowe maszyn rozebrane, węgle drzewniane, wełna, wosk, części składowe wozu, wyroby z gliny, wszelkie zwierzęta nieżywe, powozy i bryczki rozebrane i opakowane, książki, obrazy, papier, muzykalia itd.

Do klasy III należy:

Maszyny złożone (nierozbrane), maszyny do czyszczenia zboża, figury i statuy, marmur, naczynia puste: beczki, skrzynie, szafy, putnie, puszki, blaszanki, powozy rozebrane nieopakowane itd.

---

*) Ponieważ zakres tego kalendarza nie pozwala rozklasyfikować wszystkich artykułów, przeto ograniczamy się na najważniejszych dla PP. rolników.

b) Trzodę chlewną w większej ilości przesyłając, można wziąć całkowity wagon, podług odrębnej taryfy (obniżonej).

c) Każdy transport zwierząt musi być najmniej jeden dzień wprzód zamówionym i właściwy zadatek złożony; dostawa zaś zwierząt winna być w czasie oznaczonym jaknajpunktualniej uskutecznią.

d) Każde zwierze stojąco transportowane powinno być w wagonie uwiązane, jeżeli jednak tego właściciel nie dopełnia, natenczas wszelką szkodę z tego wynikającą sam ponosi.

e) Jeżeli właściciel transportu zażąda od zarządu kolei sznurów do przywiązania zwierząt, natenczas dolicza się do kosztów przewozu 2 kr. od jednej sztuki.

f) Każdy transport zwierząt powinien się znajdować pod nadzorem najmniej jednej osoby za opłatą biletu 3ej klasy.

Kiedy pociągi odchodzą i przychodzą w Krakowie i Lwowie.

z Krakowa odchodzi do Lwowa o god. 10 min. 30 rano.					
"	przychodzi	"	"	8 "	40 wieczór.
"	odchodzi	"	"	8 "	30 wieczór.
"	przychodzi	"	"	8 "	32 rano.
ze Lwowa odchodzi do Krakowa					
"	przychodzi	"	"	5 "	20 wieczór.
"	przychodzi	"	"	6 "	15 rano.
"	odchodzi	"	"	5 "	10 rano.
"	przychodzi	"	"	2 "	54 popołud.

Odległość od Krakowa stacyj kolei żelaznej, ułożonych porządkiem alfabetycznym.

		mil
z Krakowa do	Bierzanowa *	1 1/2
"	" Bochni	5
"	" Bogumiłowic	9 1/2
"	" Czarny	13 1/2
"	" Dembicy	15
"	" Gródka	41 1/2
"	" Jarosławia	27 1/2
"	" Kamienobrodu **	42
"	" Kłaja **	4
"	" Łancuta	23
"	" Lwowa	45 1/2
"	" Medyki	34 1/2
"	" Mościsk	36 1/2
"	" Mszany *	43 1/2
"	" Niepołomic *	3
"	" Podłęża	2 1/2
"	" Przemyśla	32 1/2
"	" Przeworska	25 1/2
"	" Radymna	29 1/2
"	" Ropczyc	16 1/2
"	" Rzeszowa	21
"	" Sądowej Wiszni	39
"	" Sędziszowa	17 1/2
"	" Słotwiny	7
"	" Tarnowa	10 1/2
"	" Trzciany *	19
"	" Wieliczki	2
"	" Żurawicy	31 1/2

Na stacjach oznaczonych *) nie przyjmuje się frachtów (posyłek ciężarowych).

Na stacjach oznaczonych **) jako na przestankach, nie przyjmuje się ani pošyłek ciężarowych, ani pospiesznych.

XLVIII. Tablica zamiany złotych polskich na monety austryjacką, rosyjską, pruską, francuską i angielską.

złote polskie	Austria.		Rosyjsk.		Pruskie			Gdańskie			Franc.		Angielskie		
	złote reńs.	Nowe kr.	Ruble	Kopijki	Talary	Sr. gr.	Fenigi	Guldeny	Grosze	Fenigi	Franki	Centymy	Funt. szt.	Szyllingi	Pensy
1	—	24,3	—	15	—	4	10,3	—	14	2,3	—	60	—	—	5,8
2	—	48,6	—	30	—	9	8,6	—	29	0,6	1	20	—	—	11,6
3	—	72,9	—	45	—	14	7	1	13	3	1	80	—	1	5,3
4	—	97,2	—	60	—	19	5,3	1	28	1,3	2	40	—	1	11
5	1	21,5	—	75	—	24	3,6	2	12	3,6	3	—	—	2	4,8
6	1	45,8	—	90	—	29	2	2	27	2	3	60	—	2	10,6
7	1	70,1	1	5	1	4	0,2	3	12	0,2	4	20	—	3	4,3
8	1	94,4	1	20	1	8	10	3	26	2,6	4	80	—	3	10
9	2	18,7	1	35	1	13	8,9	4	11	0,9	5	40	—	4	3,8
10	2	43	1	50	1	18	7,2	4	25	3,2	6	—	—	4	9,6
20	4	86	3	—	3	8	2,4	9	24	2,4	12	—	—	9	7,2
30	7	29	4	50	4	25	9,6	14	17	1,6	18	—	—	14	4,8
40	9	72	6	—	6	14	4,8	19	13	0,8	24	—	—	19	2,4
50	12	15	7	50	8	3	—	24	9	—	30	—	1	4	—
60	14	58	9	—	9	21	7,2	29	4	3,2	36	—	1	8	9,6
70	17	1	10	50	11	10	2,4	34	—	2,4	42	—	1	13	7,2
80	19	44	12	—	12	28	9,6	38	26	1,6	48	—	1	18	4,8
90	21	87	13	50	14	17	4,8	43	22	0,8	54	—	2	3	2,4
100	24	30	15	—	16	6	—	48	18	—	60	—	2	8	—
200	48	60	30	—	32	12	—	97	26	—	120	—	4	16	—
300	72	90	45	—	48	18	—	145	24	—	180	—	7	4	—
400	97	20	60	—	64	24	—	194	12	—	240	—	9	12	—
500	121	50	75	—	81	—	—	243	—	—	300	—	12	—	—
600	145	80	90	—	97	6	—	291	18	—	360	—	14	8	—
700	170	10	105	—	113	12	—	340	26	—	420	—	16	16	—
800	194	40	120	—	129	18	—	388	24	—	480	—	19	4	—
900	218	70	135	—	145	24	—	437	12	—	540	—	21	13	—
1000	243	—	150	—	162	—	—	486	—	—	600	—	24	—	—

XLIX. Przepisy pocztowe.

a) W całym Cesarstwie Austriackim oznaczone jest porto bez względu na odległość, od listu ważącego nie więcej jak 1 łut cłowy czyli $\frac{15}{16}$ łuta wagi wied. na 5 kr. w. a.,

b) Do listów niefrankowanych lub niedostatecznie frankowanych, dolicza się prócz tego, do porta zwyczajnego 5 kr.

c) Druki, wzory, próby towarów można przysyłać pod opaską krzyżową (w tym razie oprócz adresu nie pisanego nie powinno się znajdować), płacąc za każde $2\frac{1}{2}$ łuta cł. 2 kr. Posyłki jednak tego rodzaju nie mogą przeważać 15 łut.

d) Od listów miejscowych (Loco) płaci się za każdy łut 3 krajcary.

Taryfa portowa (listy).

Do	za			Ile krajcarów w. a.
Belgii	1	łut	cłowy	15
Danii	1	"	"	15
Niemiec	1	"	"	15
Francyi	$\frac{6}{10}$	"	"	25
Anglii	1	"	"	25
Włoch	1	"	"	15
Państwa kościelnego *	1	"	wied.	23
Norwegii	1	"	cłowy	30
Hollandyi	1	"	"	15
Portugalii	$\frac{1}{2}$	"	"	30
Rosyi i Polski	1	"	wied.	20
Szwecyi	1	"	cłowy	23
Szwajcaryi	1	"	"	25
Serbii *	1	"	"	5
Hiszpanii	$\frac{1}{2}$	"	"	30
Turcyi *	1	"	"	25
Bukarestu *	1	"	"	15
Jass *	1	"	"	15
Jeruzolimy *	1	"	"	35

Do Państw oznaczonych * można tylko frankowane listy wysyłać.

e) Do przesyłek nad 3 łuty winien być dołączony list frachtowy (na ćwiartce papieru wypisany ten sam adres, co i na paczce, oraz położona też sama pieczętka) opatrzony marką stęplową na 5 kr. w. a.

f) Jeżeli oddawca żąda rewersu powrotnego, natenczas dolicza się do zwykłego porta 10 kr.

g) List pieniężny powinien być opatrzony kopertą krzyżową, obok adresu ma być wyszczególniona w cyfrach ilość przesyłających się pieniędzy np.:

Wewnątrz zlr. 49 kr. 50 w. a.				
t. j. 4 sztuki po zlr. 10 — 40				
1	"	"	5	5
4	"	"	1	4
5	"	"	10 kr.	50
Razem zlr. 49 kr. 50				

opatrzony być powinien czterema pieczęciami po rogach, a w środku kładzie pieczęć urząd pocztowy.

h) Ponieważ pieniądze przesyłane nie bywają przeliczane na poczcie, przeto urząd pocztowy jest tylko wtenczas odpowiedzialnym za brak pieniędzy, jeżeli pieczętka lub koperta są naruszone, dlatego każdy z odbierających powinien przy odbiorze listu pieniężnego przedewszystkiem obejrzeć dokładnie czy list nie jest naruszony, a jeżeliby się cokolwiek podobnego okazało, winien go nie przyjmować lecz żądać otworzenia tegoż listu i przeliczenia pieniędzy na poczcie, w którym to razie wszelki brak urząd pocztowy dopłacić jest obowiązany; gdyby odbierający nie dopełnił tej formalności, natenczas nie ma prawa odnosić się do urzędu pocztowego.

i) Oddawcy listu pieniężnego wolno jest jednakże listu nie pieczętować, lecz żądać aby pieniądze były przeliczone na poczcie i pieczęcią pocztową list opieczętowany, w tym razie urząd pocztowy za wszelki brak jest odpowiedzialnym.

O przekazach pieniężnych pocztowych.

Dla tem dokładniejszego zapoznania publiczności z pożytkiem przekazów pieniężnych przytacza się następujący przykład:

Pan N. N. w Tarnowie ma do płacenia panu F. F. w Sączu 20 złr. (dawniej byłby musiał przesyłać tę kwotę w liście); składa przeto tę kwotę w urzędzie pocztowym w Tarnowie, którą urząd pocztowy w Sączu wypłaca panu F. F.

Przesyłka przeto pieniędzy na tej drodze jest najdogodniejszą.

Na wszystkie stacye pocztowe bez wyjątku przyjmują się przekazy do złr. 25, na stacye, gdzie się znajdują urzęda kontroli (Kontroll-Aemter) do złr. 1000.

O zaliczce pocztowej (Postnachnahme).

Pocztą można również przesyłać za zaliczką, co znaczy że odbierający ma przed otworzeniem paczki złożyć na poczcie kwotę żadaną przez nadającego, gdyby jednak tego uskutecznić nie chciał, natenczas paczka odsęła się napowrót na koszt nadającego.

Od zaliczki pobiera zarząd pocztowy od złr. 10. — 6 kr. — od 20. — 12 kr. — od 40. — 24 kr. — od 80. — 44 kr. — od 100. — 50 kr.

Więcej jak złr. 100 zaliczka wynosić nie może.

Ruch pocztowy pomiędzy Bochnią a Krynicią.

Z Bochni o 11 g. 30 m. wiecz.	Z Krynicy codz. o 2 g. 15 m. popoł.
w Sączu 6 40 rano	w Sączu 6 30 wiecz.
w Krynicy 11 25 rano	w Bochni 2 25 rano.

Pocztą wozowa i osobowa z Bochni do Krynicy.

z Bochni	$\left\{ \begin{array}{l} \text{w Niedzielę} \\ \text{we Wtorek} \\ \text{i Czwartek} \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{o 6 g.} \\ \text{rano.} \end{array} \right\}$	z Krynicy	$\left\{ \begin{array}{l} \text{w Niedzielę} \\ \text{we Srode} \\ \text{i w Piątek} \end{array} \right\}$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{6 god.} \\ \text{45 m.} \\ \text{rano} \end{array} \right\}$

w Sączu	"	o g. 10 m. 1 w połud.	w Sączu	"	11 god. przed poł.

w Krynicy	"	6 g. 25 wiec.	w Bochni	"	7 g. 25 wie.

Oplata od osoby do Krynicy wynosi 5 złr. 87 kr. — do Sącza 3 złr. 80 kr.

Pocztą wozowa między Krakowem i Wadowicami.

Odchodzi o godzinie 4 min. 50 popołudniu trzy razy w tydzień to jest:

w Poniedziałek

we Srodę

w Piątek.

Należytość od osoby z Krakowa do Wadowic 2 złr. 60 kr.

L. Przepisy telegraficzne.

1. Depesza pojedyncza liczy się od 1 do 20 słów, i kosztuje w Państwie Austriackiem i całym związku niemieckim do odległości 10 mil (powietrznych) 40 kr. od 10 do 45— 80 kr., nad 45— 1 złr. 20 kr. Za każde dalsze 10 słów płaci się połowę ceny pojedynczej depeszy.

2. Jeżeli odbierający depeszę nie mieszka przy stacyi telegraficznej, natenczas winien nadający oznajmić, na jakiej drodze ma być depesza od ostatniej stacyi przesłana to jest: czy zwykłą pocztą, czy przez umyślnego posłańca, czy też sztafetą.

3. Depesze telegraficzne można przysyłać za dowodem zwrotnym, to jest: nadający otrzymuje wierny odpis przesłanej depeszy wraz z oznaczeniem czasu, kiedy ta depesza przez odbierającego otrzymaną została. W tym razie nadający winien zostawić na stacyi telegraficznej swój adres, podług którego mu depesza zwrotna doręczoną będzie, a koszta ponosi podwójne.

Koszta przysyłania depesz po za obrębem ostatniej stacyi ponosi nadający.

5. Każdy nadający może, żądając odpowiedzi, takową przy nadaniu zapłacić, w którym to razie do tekstu depeszy dodaje: „odpowiedź zapłacona“, gdyby jednak odpowiedzi w przeciągu 8iu dni nieotrzymał, natenczas dostaje o tem z właściwej stacyi zawiadomienie, lecz pieniądze złożone za odpowiedź nie zwracają się.

6. Jedna i ta sama depesza, może być równocześnie kilku adressatom doręczoną; natenczas płaci się pierwszy egzemplarz podług ceny zwykłej a resztę od każdego po 20 kr.

7. Depesze nadane lecz jeszcze nie przesłane, mogą być na żądanie nadającego unieważnione, lecz tytułem zawodu płaci się stacyi telegraficznej 20 kr.

8. Za urzędowy odpis depeszy płaci się 20 kr.

9. Wszelkie reklamacye do zarządu telegraficznego, można tylko przed upływem trzech miesięcy podawać.

LI. Wykaz spichrzowy

	Pszeni- ca ozima	Pszeni- ca jara	Żyto	Jarka	Jęcz- mień	Owies
Remanent						
z przeniesienia						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Stycznia						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Lutego						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Marca						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Kwietnia						

Wykaz spichrzowy

	Pszeni- ca ozima	Pszeni- ca jara	Żyto	Jarka	Jęcz- mień	Owies
Remanent z przeniesienia						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Maja						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Czerwca						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Lipca						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Sierpnia						

Wykaz spichrzowy

	Pszeni- ca ozima	Pszeni- ca jara	Żyto	Jarka	Jęcz- mień	Owies
Remanent z przeniesienia						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Września						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Października						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Listopada						
Przychód						
Ogółem						
Wydano						
Pozostaje						
Grudnia						

LIII.

WAZNIEJSZE JARMARKI

na konie i bydło.

---

1. *Bochnia* 2 stycznia, w poniedziałek po niedzieli *Sexagesima*, w poniedziałek po trzeciej niedzieli postu, na konie i bydło, (trwa aż do piątku tego samego tygodnia); potem jarmark we czwartek każdego tygodnia aż do piątku po Wniebowstąpieniu Pańskim, w piątek po Bożem Ciele, 24 i 30 czerwca, 22 lipca, 10 sierpnia, w poniedziałek po Podwyższeniu św. Krzyża, w poniedziałek po Różańcu, 11 i 25 listopada. Jeżeli który z tych jarmarków przypadnie na sobotę, niedzielę lub dzień świąteczny, odkłada się na następujący poniedziałek lub dzień powszedni. Co czwartek targ tygodniowy.
2. *Czermnowce* (na Bukowinie) od 12 lipca przez 14 dni, od 12 listopada przez ośm dni. Co poniedziałek targ tygodniowy.
3. *Dąbrowa* (w Tarnowskim) na Zielone świątki, na Rozesłańców, na św. Michała, jarmarki na konie.
4. *Delatyn* (w Stanisławowskim) dwa jarmarki na wehnię pospolitą i na owce: na Wniebowzięcie NMP. obrządku rusk. i na św. Michała obrz. rusk. Co poniedziałek i i piątek targi.
5. *Jarostaw* (w Przemyskim) 12 stycznia, 10 marca, 13 czerwca, 2 września, 30 listopada, każdy trwa po 8 dni. Co poniedziałek i piątek targ tygodniowy.
6. *Jaśłiska* (w Sanockim) na Trzech Króli obrz. rusk., 2 lutego, na wstępną środę, na niedzielę kwietnią, 3 maja, 13 czerwca, 20 lipca, 15 sierpnia, 23 września, 18 paźdz., 25 listop., 13 grud. Na konie i bydło węgierskie. Jarmarki trwają przez 3 dni. Co wtorek targ tygodniowy.

7. *Kraków:*

- a) na towary i produkta jarmarków 14-dniowych dwa do roku; a mianowicie: na wiosnę na św. Wojciech t. j. d. 23 kwiet. i w jesieni na św. Michała to jest 29 września.
- b) jarmarków 5-dniowych na bydło rogate i konie 2 do roku; w poniedziałek po 4-ej niedzieli postu i i w jesieni 1 paźdz. Co wtorek i piątek targ tygodniowy.
8. *Kuty* (w Kołomyjskiem) 30 stycznia, 22 maja, 26 wrz., 13 listop. Każdy trwa przez 4 dni. Co poniedziałek i piątek targ tygodniowy.
9. *Lwów* (miasto stołeczne Galicyi) od 4 maja przez 4-ry tygodnie, 20 czerwca, od 20 października przez 2 tygodnie, tudzież główny jarmark na wełnę od 1 do 8 lipca. Co wtorek i piątki targi tygodniowe.
10. *Mościska* (w Przemyśkiem) 25 lutego, 24 czerwca, 10 sierpnia, 1 listopada główny jarmark na konie. Na tydzień przed temi jarmarkami bywa znaczny handel na płótna i futra.
11. *Oświęcim* (w Wadowickiem) zawsze w poniedziałek przed lub po następujących świątach: po Trzech Królach, po N. P. Gromnicznej, po niedzieli suchej, po niedzieli palmowej, po św. Wojciechu. po Wniebowstąpieniu, po św. Piotrze i Pawle, po św. Piotrze w okowach, po świętym Egidyuszu (Idzim), po św. Franciszku Serafic., przed św. Marcinem, po Niepok Pocz. N. M. P. Każdy trwać może przez 8 dni.
12. *Rzeszów* 19 marca, 23 kwietnia, na św. Trójcę, 2 lipca, 21 września, 2 listopada, 21 grud. Co wtorek i piątek targ tygodniowy.
13. *Sadogóra* (na Bukowinie) jarmark na bydło 6 lutego, we czwartek przed Niedzielą palmową, 1 sierpnia. 6 wrz., 13 paźdz., 5 i 38 listop., 24 grud. Co czwartek targ tygodniowy.
14. *Sambor* 3 lutego, 1 maja, 21 września, 30 listopada, każdy przez 14 dni. Co wtorek targ tygodniowy.
15. *Sanok* we wtorek przed Zielonemi świątami, w poniedziałek przed Bożem Narodzeniem. W każdy piątek targ tygodniowy.
16. *Sędziszów* (w Rzeszowskiem) 19 marca, 23 kwietnia na konie, 3 czerwca, 2 lipca, 21 września, 2 listopada, 21 grud. Co piątek targ tygodniowy.
17. *Stanisławów* 1 maja na bydło. 2 sierpnia obrz. rzymsk.,

- 29 sierpnia obrz. rusk., 6 i 17 października obrządku ruskiego.
18. *Tarnopol* 2 stycznia, 14 lutego, w środoposćcie obrządku rusk., w poniedziałek po Wielkiejnocy obrz. rusk., 24 czerwca, 26 lipca, (główny jarmark na konie), 18 sierpnia, 26 wrześ., 20 listopada.
19. *Tarnów* 3 lutego, w poniedziałek po niedzieli *Cantate*, 22 lipca, 14 wrześ., każdy przez 14 dni.
20. *Ułaszówce* (w Czortkowskiem) 24 czerwca obrz. rusk. trwa 14 dni.
22. *Żurawno* (w Stryjskiem) od 15 marca jarmark na konie przez 8 dni, od 7 kwietnia przez 6 dni, od 11 czerwca przez 6 dni, od 15 października przez 8 dni na konie, od 6 listop. przez 4 tygodnie.

KSIĘGARNIA WYDAWNICTWA DZIEŁ

KATOLICKICH, NAUKOWYCH I ROLNICZYCH

W. Wielogłowskiego i W. Jaworskiego

w Krakowie, poleca PP. Gospodarzom następujące nowe
dzieła:

	złr.	ct.
<i>Polujański Aleksander</i> , Leśnictwo Polskie w 2-ch tomach z wielu rycinami	12	50
<i>Gawarecki Zyg.</i> , Włościanin polski, czylii gospodarstwo wiejskie dla użytku mniejszych gospodarstw i szkół rolniczych; 8-ka, stron. 462, Warszawa 1862	1	70
<i>Kurowski J. N.</i> Weterynaryja popularna czyli nauka poznawania i leczenia chorób zwierząt domowych; wydanie czwarte, powiększone; dwa tomy, 8-ka; tom I. str. VIII i 322, tom II. str. 532 i atlas z 13 tablicami rycin; 4-ka, 1865;	5	10
* <i>Weber Dr. L. W.</i> Gospodarz wiejski jako poradnik naukowy i praktyczny dla poświęcających się zawodowi rolniczemu; 8-ka, str. 320. 1863;	2	15

CENNIK

Machin i Narzędzi Gospodarczo - Rolniczych

Z FABRYKI

LUDWIKA ZIELENIEWSKIEGO

w Krakowie.

Nro		złr.	kr.
1	Aparat do parzenia sieczki na kar- my dla bydła, bez rur, większy na 60—80 sztuk bydła	150	—
2	Aparat do parzenia sieczki na kar- my dla bydła, bez rur, mniejszy na 40 sztuk bydła	125	—
3	Brona podwójna lekka z żelaznemi zębami	12	—
4	Brona potrójna z żelaznemi zębami z wagą do niej zastósowaną	22	50
5	Bron szkockich ciężkich z dwoma wagami zaprzęgowemi para	25	—
6	Bron łyżkowych drapaczem zwa- nych, para	21	—
7	Brona Howarda cała żelazna po- dwójna	36	—
8	Brona Howarda cała żelazna po- trójna	48	—
9	Waga do tychże zastósowana od złr. 9 do	12	—
10	Ceglownica żelazna (maszyna do ro- bienia cegły ze stołem)	36	—
11	Ceglownik (forma do robienia ce- gły)	6	—
12	Drapacz trójkątny lekki z drążkiem o 13 zębach	18	—

13	Drapacz trójkątny lekki z 17tu zębami i 2ma czepigami z regulatorem do przyorywania siewu, mianowicie do owsa i jęczmienia .	21	—
14	Ekstyrpator czyli przyorywnik 5ciu radlicowy w cięższych gruntach z grzędzielem do kolec płużnych .	20	—
15	Ekstyrpator czyli przyorywnik 5ciu radlicowy w lżejszych gruntach z grzędzielem zastósowany do kolec płużnych .	18	—
16	Ekstyrpator czyli przyorywnik 5ciu radlicowy wraz z kołem służącym do regulowania głębokości .	21	—
17	Ekstyrpator czyli przyorywnik 5ciu radlicowy z 5ma większemi radlicami ruchomemi do regulowania głębokości z grzędzielem do kolec	22	50
18	Ekstyrpator o 7miu radlicach z grzędzielem do kolec .	24	—
19	Ekstyrpator o 7miu radlicach z grzędzielem i dwoma kołami z tyłu do regulowania głębokości .	28	—
20	Garnitur narzędzi angielskich do robienia rowków wodościągowych przy drenowaniu złożony z 10 szt.	35	—
21	Garnitur tenże narzędzi niemieckich złożony z 7miu sztuk .	12	—
22	Graca (Satt-Harke) Horskiego trójradowa do przyorywania siewu i równania roli .	15	—
23	Grabie Howarda do siana i koniczu na jednego lub na parę koni od złr. 100 do .	120	—

Nro		złr.	kr.
24	Gnieciuch do kartofli z 14" walcami toczonemi	180	—
25	Gnieciuch do kartofli z 18" walcami toczonemi	225	—
26	Kara z beczką i przyrządem do rozwożenia gnojówki, na dwa wiadra wielkości	40	—
27	Kara takąż sama, wielkości 9 wiader	90	—
28	Kierat czyli Maneż parokonny przenośny lub stały z transmissją żelazną i kołem passowem z potrzebnemi panwiami i szrubami do umocowania na miejscu	200	—
29	Kierat 3ch konny przenośny lub stały z dodatkami jak wyżej	270	—
30	Kierat 4ro konny przenośny lub stały z dodatkami jak wyżej	300	—
31	Kierat czyli Maneż cztero konny angielski Garetta leżący, z dodatkami jak wyżej i czteroma dyszlami, połączonemi z sobą żelaznemi szrubami łańcuchami	350	—
32	Kierat amerykański, w którym żelazne koła główne są grabowemi zębami, klinami umocowanemi nabite	450	—
33	Kierat czyli Maneż amerykański 6cio - konny leżący, przenośny, w którym żelazne koła główne są grabowemi zębami nabite z transmissją żelazną, kołem pasowem, potrzebnemi panwiami, i szrubami do umocowania tegoż na miejscu.	550	—
34	Kolca z drzewianemi dzwonami lżejsze	5	25

Nro		złr.	kr.
35	Kolca z drzewianemi dzwonami cięższe	6	50
36	Kolca z drzewianemi dzwonami najcięższe	8	50
37	Kosiarka Samuelsona, do koszenia siana i koniczu na siłę 2ch koni i 1go człowieka, kosi 10 morgów dziennie	390	—
38	Lokomobila czyli parowa machina przenośna z cylindrem zewnątrz na siłę 4ch koni	2500	—
39	Lokomobila takąż sama, na siłę 6ciu koni	3000	—
40	Lokomobila takąż sama, na siłę 8miu koni	3500	—
41	Maszyna do suszenia siana zastępuje 16 ludzi	230	—
42	Maszyna do płukania ziemniaków	65	—
43	Machina parowa leżąca na siłę 3ch koni z kotłem i armaturą . . . . . od złr. 1600 do 2000	—	—
44	Machina parowa leżąca na siłę 6ciu koni od złr. 2000 do 2500	—	—
45	Machina parowa leżąca na siłę 8miu koni od złr. 2500 do 3000	—	—
46	Machina parowa leżąca na siłę 10ciu koni ze zmienną ekspensą od złr. 3000 do 3400	—	—

Uwaga. — Machiny parowe wyrabia fabryka od 4ch do 100 koni siły wraz z kotłami różnych systemów do rozmaitych celów.

Nro		złr.	kr.
47	Machina do rozrabiania gliny, na siłę 2ch koni lub wołów . . .	180	—
48	Machina Wiliamsa do 3 gatunków rurek drenowych, na siłę 2 ludzi	250	—
49	Whiteada do 4 gatunków rurek drenowych, z przetakiem Clajtona	450	—
50	Magiel Fischera kołyskowa . . .	48	—
51	Magiel mechaniczna korbowa, dla większych gospodarstw, na siłę 1 człowieka	185	—
52	Magiel takąż sama mniejsza . . .	125	—
53	Młocarnia ręczna Hensmana według wzoru oryginału angielskiego wykonana	180	—
54	Młocarnia ręczna Garetta angielska cała żelazna, zalecająca się szczególnie do wymłacania rzepaku na polu	200	—
55	Młocarnia dwukonna Ewansa przenośna lub stała bez wialni . . .	150	—
56	Młocarnia dwukonna własnej konstrukcyi kompletna wraz z wialnią w jednym korpusie nie potrzebująca piętra, lecz wprost na boisku może być ustawioną, wydająca czyste zboże	200	—
57	Młocarnia trzykonna Ewansa przenośna lub stała bez wialni . . .	180	—
58	Młocarnia trzykonna własnej konstrukcyi kompletna wraz z wialnią jak wyżej w jednym korpusie . .	255	—
59	Młocarnia trzykonna bez wialni przenośna	200	—
60	Młocarnia czterokonna bez wialni przenośna lub stała	275	—

Nro		złr.	kr.
61	Młocarnia czterokonna angielska Garretta	275	—
62	Młocarnia czterokonna własnej konstrukcyi z wialnią i odbieralnikiem w jednym korpusie, nie potrzebuje piętra, odbiera sama słomę, którą z ziarna przetrząsa (wydaje ziarno czyste)	350	—

Uwaga. — Dwie ostatnie młocarnie oszczędzają dwóch robotników, którzy do przegrabywania słomy są zwyczajnie używani i oszczędzają ziarno, które się zwykle przy wiązaniu słomy znajduje. Za te młocarnie i kieraty otrzymała fabryka moja medal srebrny na wystawie wiedeńskiej w r. 1857.

63	Młocarnia dla większych gospodarstw wozowa na 4ch kołach z wialnią i młynkiem wymłacająca zboże na czysto, z kieratem również na kołach z wszystkimi do tychże potrzebami rekwizytami	1200	—

Uwaga. — Jest to młocarnia przewoźna, która nietylko ze stodoły do stodoły, ale także z boiska na boisko z łatwością transportowaną być może, a przyrządzenie do młócenia nie

zabiera więcej jak 10 minut
czasu.

64	Młyn do mielenia zboża, w trzech wielkościach, z zastosowaniem do kieratu . . . . . od złr. 180 do	560	—
65	Młyn żarnak z kamieniami zwyczajnymi na żelaznym postumencie do mielenia razówki z kołem pasowem do kieratu czterokonnego, mogącego zemleć około korca żyta na razówkę w godzinie	180	—
66	Młynek szrutak, do szrutowania owsa lub innego ziarna dla koni lub bydła Nr. I.	70	—
67	Młynek szrutak większy Nr II.	125	—
68	„ gniotek do gniecienia zielonego słołu z walcami 10“ średn.	150	—
69	Młynek gniotek do suchego słołu z walcami 18“ długości z pojedynczymi kołami zębatymi z koszem i rafką do odciągania kwiatu	150	—
70	Młynek gniotek z walcami 24“ długości z podwójnymi kołami zębatymi z całym przyrządzeniem jak wyżej	200	—
71	Młynek pytowy na mąkę (mielący około trzech korcy mąki pytowej dziennie) z skrzynią i pytlem	250	—
72	Piła cyrkularna 23“ cale średnicy, z postumentem i kołami pasowemi	150	—
73	Plewnik ręczny czyli Wypelacz (Belgijsko-Niemiecki) do buraków i roślin okopowych	6	—

Nro		złr.	kr.
74	Plewnik Krasiezyński jednokonnym z jedną radlicą i 4ma nożami ruchomy, dowolnej szerokości z kółkiem do regulowania	12	60
75	Plewnik na wzór angielski z radełkami i nożami, ruchomy jak wyżej, lecz z obsypywaczem z tyłu	21	—
76	Plewnik angielski Huseja cały żelazny może służyć zarazem jako Ekstirpator (przy zmianie radełek) bardzo silny	42	—
77	Plewnik Howarda lżejszy jak poprzedni z broną z tyłu, do wszelkich roślin rzędowych	30	—
78	Plug Bezkolesny belgijski z sarniczką i regulatorem	15	
—	Takiż sam z kółkiem	16	75
79	Plug nakolesny Zieleniewskiego żelazny bez przodka do cięższych gruntów	14	75
80	Plug nakolesny Zieleniewskiego żelazny cięższy	16	—
81	Plug nakolesny Dombala z regulatorem i łańcuchem	22	50
82	Plug amerykański nowy	22	50
83	„ nakolesny Swerca bez przodka	12	—
84	„ nakolesny Konopki zwany Mogieleński bez przodka	10	50
85	Plug szkocki żelazny dośrodkiej orki	15	50
86	Plug Randsona angielski patentowany cały żelazny z kółkami na przodzie i regulatorem	45	—
87	Plug Randsona angielski patentowany cały żelazny z kółkami na przodzie lekki na siłę 1 konia	25	—

Nr		złr.	kr.
88	Plug ruchadło	9	—
89	Plug obrotny (Wende ruchadło)	21	—
90	„ Klejlego żelazny poprawny do głębokiej roli	21	—
91	„ normalny na ostatniej Wysta- wie Wiedeńskiej premijowany z przodkiem do regulowania do- wolnej głębokości i szerokości	36	—
92	„ Grignoski bezkoleśny z regu- latorem	24	—
93	„ wyornik nakoleśny bez przodka do wyorywania ziemniaków	12	—
94	„ obsypywacz, z kółkiem na przod- zie do regulowania	16	80
95	„ Randsoma (cały żelazny) do oborywania i wyorywania jako- też plewienia ziemniaków i bu- raków	60	—
96	„ obsypywacz L. Zieleniewskie- go na wzór całego żelaznego Randsoma lecz z drewnianym grzędzielem lekki w użyciu, a bardzo trwały z ruchomymi od- kładnicami lanemi i kółkiem z przodu	21	—
97	„ morawski, hakownica zwany, z ruchomą radlicą lub nieruchomą	12	—
98	„ cztero - skibowy Cichowskiego, do przykrywania siewu	25	—
99	Podskibowiec hohenheimski czyli Zgłębiacz	15	—
100	„ czeski Horskigo czyli Zgłę- biacz	18	—
101	„ belgijski czyli Zgłębiacz cały żelazny	35	75

Nro		złr.	kr.
102	Podskibowiec belgij. czyli zgłębiacz, najnowszej konstrukcyi, cały żelazny, który za pomocą dwóch na przodzie przymocowanych krojów, od dotychczas istniejących o 6" głębiej w ziemi chodzi	45	—
103	Pompa ssąco-tłocząca przenośna z leżącym cylindrem na stósownym postumencie, do każdej potrzeby użyć się dająca (żelazna) bez rur	80	—
104	Prasa do prasowania drożdży cała żelazna	250	—
105	" do gładzenia czyli satynowania papieru cała żelazna, ze szrubą i kołami trybowemi dla drukarni szczególnie stósowna	360	—
106	" zwyczajna do listów i t. p. mianowicie do użytku w kancelaryach . . . . . od złr. 15 do	36	—
107	Sieczkarnia angielska mała z dwoma kosami przy kole, urzyna 60 korcy sieczki na dzień siłą jednego człowieka	47	25
108	Sieczkarnia angielska większa z dwoma kosami przy kole, cała żelazna, urzyna 90 korcy sieczki na dzień	100	—
109	Sieczkarnia jednokosowa duża, używa 90 korcy sieczki na dzień	85	—
110	Sieczkarnia ręczna, angielska, o 2 kosach, poprawna	55	—
111	Sieczkarnia ręczna, angielska, o 2 kosach, poprawna wielka na 3 ga-		

Nro		złr.	kr.
	gatunki sieczki; rznie słomę długą, mierzwę i siano	110	—
112	Sieczkarnia średnia z 4 kosami przy bębnie tak zwana Glewicka . . .	78	75
113	Sieczkarnia takąż lecz większa z za- stósowaniem i do kieratu . . .	95	—
114	Sieczkarnia Passmora większa z 4 kosami przy bębnie najnowszej kon- strukcyi, ze wszystkimi osiami okrągłemi i toczonemi; w panew- kach metalowych z dwoma kołami zamachowemi i kołem pasowem z przystawką dla 3go łożyska z pa- newką, przez co równowaga jest zupełnie utrzymaną z dwoma skła- dami kół zębatych przez co 4 ga- tunki sieczki od $\frac{1}{4}$ " do 1" długiej, utrzymać można, zastósowana do kieratu urzyna 400 korcy sieczki	175	—
115	Siewnik Albana poprawny 12 stóp szeroki zastósowany do każdego ziarna, z siłą jednego konia i czło- wieka; zasiewa na dzień około 20 morgów (do siewu rzutnego) . .	150	—
116	Siewnik do rzepaku jednokonny trzechrzędowy z grabią i znaczni- kiem	80	—
117	Siewnik do buraków Horskiego dwu rzędowy konny	225	—
118	Siewnik tenże jednorzędowy ręczny z kółkiem	18	—
119	Siewnik do rzepaku najnowszej kon- strukcyi, 3 rzędowy, bębnowy z 2 dyszlami i grabkami z tyłu . .	55	—

Nro		złr.	kr.
—	Siewnik centrifugalny, poprawny, zastósowany do wszelkiego rodzaju zboża, zastępujący 6 ludzi w siewie	18	—
120	Siewnik kanałowy Drewitza, do zboża, 12 stóp szeroki	160	—
121	Skaryfikator do spulchnienia ziemi, cały żelazny z pięcioma radełkami od złr. 55 do	75	—
122	Śrótownik do obroków, angielski z dwoma gładkimi szejbami Turnera cały żelazny	185	—
123	Spółchniacz Tenanta, o pięciu ruchomych radełkach	65	—
124	Sikawka ręczna na 2 ludzi dla ogrodów i ognia od Złr. 36 do	80	—
125	Sikawka przenośna na 4 ludzi . .	125	—
126	Sikawka wozowa od Złr. 250 do .	500	—
127	Szatkwonica do kapusty z żelazną tarczą	21	—
128	Szatkwonica do ziemniaków i buraków dla bydła (z żelazną tarczą)	30	—
129	Szatkwonica kostkująca z kołem zamachowem do krajania buraków i ziemniaków w kostkę	42	—
130	Szatkwonica takąż bez koła zamachowego	36	—
131	Szatkwonica Bentala do krajania buraków	80	—
132	Waga dziesiętna siły dwu centnarów	18	—
133	„ „ „ trzech „	20	50
134	„ „ „ pięciu „	25	—
135	„ „ „ dziesięciu cetn.	35	—
136	Walec żelazny rowkowany, z dwoma walcami	120	—
137	Walec takiż sam z trzema walcami	180	—

Nro		złr.	kr.
138	" Kroskila, do rozbijania brył 5 stóp szeroki	200	—
139	Walec podwójny (do walcowania roli) z dębiny	60	—
140	Walec potrójny z dębiny	85	—
141	Wiejnik zbożowy do młocarni 2 konn.	50	—
142	Wiejnik trzechkonny większy	75	—
143	" (do młocarni 4konny duży)	90	—
144	" saski z 10ciu rafkami nad- zwyczaj praktyczny	85	—
145	Wiejnik najnowszej konstrukcyi, który równocześnie wiejąc wydaje czyste sortowane zboże z 12 raf- kami do wszelkiego zboża zastó- sowaniem	120	—
146	Winda siły 50 centnarów	120	—
147	Wymłotnia do kukurudzy	85	—
148	Żniwiarka angielska Wach'a do zbo- ża na siłę 4ch koni i 4ch ludzi, zżyna 12 morgów dziennie	490	—

Oprócz tu wyszczególnionych narzędzi i ma-
chin, wszystkie z postępem czasu nowo wy-
nalezione lub ulepszone, równie się wyra-
biać będą.

Obstalunki przyjmują się za listami *franko-*
wanemi do fabryki **L. Zielenie-**
wskiego w Krakowie, na Pom-
py, Prasy drukarskie, Deptaki, Kieraty (ciągnione
końmi lub wołami), Sikawki do ognia, Machiny do
skrapiania ogrodów; Walce mosiężne lub żelazne;
Machiny parowe i kotły; jako też na wszelkie wy-
roby lub odlewy z żelaza i mosiądzu, jak również

Koła wodne, Turbiny, Tartaki, Młyny wodne i parowe, Sętopownie. Urządzenia mechaniczne browarów i gorzelń. Papy domowe i wszelkie do tego zawodu należące przedmioty. Ceny umiarkowane i oszczędność kosztów transportu i cła — a w razie potrzeby małej naprawy, zyskanie na czasie, stają się korzyścią Nabywcy.

Za wyroby swoje Fabryka daje gwarancją po zawartej ugodzie, plany dostarcza bezpłatnie.

RÓŻNE DONIESIENIA.

A. BURYAN

TAPICER

w Krakowie, przy ulicy Szpitalnej L. 386.

Poleca swe roboty tapicerskie a mianowicie: wyścielanie mebli, tapetowanie pokoi, pokrywanie tychże dywanami i ceratą wraz z urządzeniem i przyozdobieniem, także podejmuje się zakładania firanek, żaluzji, stor patyczkowych, robienia stor drelichowych i markiz, materacy włosianych i sprężynowych i t. p.

Wszelkie zamówienia robót przyjmuję również na Prowincję — przy starannem, trwałem i jak najspieszniejszym wykonaniu po cenach wielce przystępnych.

Nader ważne!!!

WYDAWNICTWO DZIEŁ KATOLICKICH, NAUKOWYCH,
ROLNICZYCH I LUDOWYCH.

W. Wielogłowskiego i W. Jaworskiego
w Krakowie.

Księgarnia tegoż wydawnictwa posiada:

A). Skład główny na Galicję ilustracyj Warszawskich, które jakkolwiek mało u nas znane, przewyższają o wiele zagraniczne.

1. **Tygodnik ilustrowany**, poświęcony głównie sprawom ojczyściem; kosztuje na prowincyi wraz zstępem i przesyłką pocztową półrocznie złr. 10 kwartalnie złr. 5 50.

2. **Wędrowiec** (ilustrowany), wychodzi co tydzień, poświęcony opisom krajów i ludów obcych ich zwyczajów i obyczajów, zdarzeniom ważniejszym, podróżom i t. d; kosztuje ze stępem i przesyłką pocztową półrocznie złr. 7 cent. 75 kwartalnie złr. 4.

3. **Bluszcz**, pismo ilustracyjne dla kobiet, (wychodzi co tydzień) poświęcone modzie, robotom ręcznym i t. d. Kosztuje ze stępem i przesyłką pocztową złr. 4 kwartalnie.

4. **Przyjaciół dzieci**, kosztuje rocznie złr. 5 cent. 60, półrocznie złr. 2 cent. 85; (jestto naj-

piękniejsze pismo ilustrowane, jakie kiedykolwiek dla dzieci wychodziło.)

B). Skład główny na całą Galicyę wszystkich nakładów „Czasu“ pomiędzy którymi szczególniejszej uwagi godne: **Widoki Krakowa** (12 sztychów starannie wykonanych zhr. 3.)

C). Kilkanaście egzemplarzy (reszta nakładu) **Katedry na Wawelu**, przez JE. ks. Bisk. Łętowskiego, z 18 nader ozdobnemi rycinami; cena dawniejsza zhr. 50, obecna zhr. 15.

D. **Poczet królów polskich**, chromolitografia na dużym arkuszu; egzemplarz oprawny zhr. 2, nieoprawny zhr. 1 cent. 70.

E). **Książki do modlenia** (najbogatszy, wybór na cały kraj); od 12 kr. do zhr. 25.

F). **Książki dla dzieci** z pięknymi rycinami własnego nakładu:

1. Przygody małej Wandzi 40 ct. 2 Lalka od dziadunia 75 cent. 3. Podarek dla grzecznych dzieci z 24 rycinami zhr. 1 cent. 50.

G). Spis kalendarzy własnego nakładu na rok 1868.

1.	Kalendarz rolniczy informacyjny z ołówkiem, oprawny w płótno, z dodatkiem konotatnika na rok cały	zhr. 1 c. 25
2.	„ dla rodzin katolickich	50 cent.
3.	„ domowy	25 „
4.	„ ścienny	25 „
5.	„ wyłącznie dla pp. adwokatów i notarjuszów	25 „

(Na rok następny wyjdzie również **Kalendarzyk kieszonkowy**.)

H. **Książki** różnej treści na podarki noworoczne, imienin, urodzin i t. d., oprawne gustownie z napisem złotym: „Nagroda pilności“ od 40 cent. do zhr. 2.

Księgarnia powyższa rozszerzywszy ostatniemi czasy znacznie swe stosunki, zaopatrzoną została w nowości wszelkiego rodzaju, które na żądanie do przeglądu przesyła.

W ogłoszeniach „Czasu“ i „Gazety Narodowej“ było kilkakrotnie zamieszczone:

WAŻNE DLA PP. KUPCÓW!

„Zważywszy bliżej stosunki małych miasteczek kraju naszego, postanowiliśmy PP. Kupcom posiadającym swoje realności, lub mogącym się wylegitymować poręczeniem gminy lub miejscowego proboszcza, wreszcie osoby z wydawnictwem naszym w bliższych stosunkach zostającej, udzielać w komis: Księżek do modlenia, Obrazków religijnych wszelkiego rodzaju, Kalendarzy, Księżek ludowych, Księżek dla dzieci i t. d.

Na sprzedaż pomienionych artykułów, specjalnego pozwolenia władzy nie potrzeba.

Osoby życzące korzystać z tego ogłoszenia, raczą się zgłosić franco do wydawnictwa dzieł W. Wielogłowskiego i W. Jaworskiego w Krakowie.“

Myśl ta, prawie zupełnie nowa w kraju naszym, zrodzoną została nietyle dla własnych zysków, ile w celu podniesienia oświaty ludu naszego; a że doznała poparcia osób dobrze myślących, jest tego najlepszym dowodem: że wiele gmin, chcąc urzeczywistnić zamiary nasze, albo przysłały poręczenia za kompetentów, albo też same z naszym wydawnictwem zawarły bliższe stosunki, jak np. Kolbuszowa, Radymno i kilka innych.

Dotąd zawarliśmy na tej drodze stosunki z 11 urzędami gminnymi, z 34 kupcami, 8 apte-

karzami 4 pocztmistrzami, 7 introligatorami i 5 profesorami szkół wiejskich; lecz chcąc w zupełności celu dopiąć, zamiarem naszym jest urządzenie podobnych składów w całym kraju — odnośmy się przeto ponownie do osób, którym kwestya podniesienia oświaty i umoralnienia ludu naszego nie jest obojętną, aby nas raczyły wspierać na tej drodze, gdyż do dopięcia podobnego celu poparcie ogółu a zwłaszcza urzędów gminnych jest niezbędnem.

Najważniejszy jednak pod tym względem pożytek dla przyszłości kraju naszego, mogą odnieść profesorowie szkółek wiejskich, którzy, jako najbliżsi ludu, rozszerzaniem prawdziwie pożytecznych książek, zaradziliby złemu w samym zarodzie tegoż; — wydawnictwo powyższe najchętniej zawiezuje stosunki tego rodzaju, lecz chcąc utrwalić rozwój tak potrzebnego dla kraju przedsięwzięcia, żąda niezbędnie chociaż częściowej rękojmi.

Poczuło się wprowadzić do tego obowiązku obywatelskiego kilku z PP. właścicieli dóbr jak np. Wny Michał Bogdanowicz, Pieniążek i kilku innych, którzy przysłali poręczenia od 20 do 50 złr. za profesorów szkółek miejscowych; lecz chcąc pożytku ogólnego, potrzeba poparcia ogółu — ponownie przeto odzywamy się z prośbą do PP. właścicieli dóbr o łaskawy współudział w doprowadzeniu do celu naszych zamiarów, które jakkolwiek na pozór mogą się wydawać drobnostkowe w przyszłości jednak odniosą niezawodnie korzyści zbawienne, bo *oświata ludu* to — *przyszłość nasza*. Przytem uważamy za niezbędne nadmienić, że zachęcając lud nasz do czytania, głównym naszym zamiarem będzie obok poddawania mu prawdziwie pożytecznych dzieł w celu rozwoju rol-

nictwa, sadownictwa, pszczelnictwa i t. p., kształcić go na drodze przystępnych powieści historycznych, a tem samem obznajmiać go z obowiązkami, które nań historia wkłada.

W. Wielogłowski i Wł. Jaworski.

OTWORZENIE

BEZPŁATNEJ WYPOŻYCZALNI KSIĄŻEK W KRAKOWIE

(przy powyższej księgarni pod firmą:)

Wł. Jaworskiego.

Czytanie książek pożytecznych, jest niezawodnie duszą oświaty każdego narodu, lecz do osiągnięcia w zupełności u nas tego celu, potrzeba koniecznie jak najprzystępniejszymi warunkami wypożyczania książek, przełamać istniejący dotąd wstręt do czytania. Wypożyczalnia książek pod firmą: Władysław Jaworskiego w Krakowie, złożona z kilku tysięcy tomów dzieł najnowszych we wszystkich gałęziach literatury i ciągle powiększana, przyczyni się wiele do przełamania tego wstrętu, gdyż warunki wypożyczania będą tak przystępne, że odtąd zarówno w pałacu, jako też i w nędznej lepiance z książką pożyteczną spotkać się będzie można. Czytelnia ta w październiku r. 1867 otwartą została.

Wypożyczający nic od czytania nie płaci, lecz będzie obowiązany miesięcznie przesłać 75 centów, za które otrzyma do wyboru na własność: książki wszelkiego rodzaju, obrazy, ryciny, obraz-

ki, nuty na fortepian i t. p. po cenach zwykłych czyli kupującemu w księgarni Władysława Jaworskiego (w tym celu są katalogi osobno sporządzone); miesięcznie za 75 centów, wolno jest bezpłatnie wypożyczać książki do czytania.

Pierwsza to na tych warunkach w kraju naszym powstaje wypożyczalnia książek, a powodzenie tego zakładu, leży w dobrej chęci ogółu; lecz chociażby początkowy współudział nie był odpowiednim nakładowi, nie cofnę się przed tym przedsięwzięciem, owszem, zadaniem mojem będzie: nie szczędzić kosztów w dopięciu raz podjętego celu, a jestem pewny, że wytrwałość dokona reszty.

Otworzenie tej wypożyczalni książek przedstawia największe korzyści dla PP. obywateli ziemskich, gdyż nie płacąc nic od wypożyczenia, pozostaje w ten sposób zaoszczędzony fundusz na pokrycie kosztów przesyłki, zwłaszcza, że dla wypożyczających więcej jak jedno dzieło na raz, zwykle warunki są nadzwyczaj uprzystępnione.

Księgarnia powyższa posiada również:

1. Skład główny na całą Galicyę *mszałów, brewiarzy, diurnalików*, oraz wszelkich *książek liturgicznych*.
2. Skład *Ornatów* i t. p. przyborów kościelnych,
3. Obraz olejny: Zaśnięcie św. Salomei zlr. 100, cena zachęty Tow. sztuk pięknych zlr. 300. Obraz ten jest pędzla naszego rodaka Zinka i może być piękną pamiątką lub darem dla kościoła.
4. Kilkaset dzieł nader rzadkich, starych, których katalog na żądanie bezpłatnie przesyła.
5. Biblioteczkę francuzką dla dzieci: żywoty św., powieści i t. p. — 10 tomików zlr. 1.

6. Skład rycin, obrazów, fotografii zasłużonych mężów, oraz fotografii służących za obrazki do książek do modlenia (po 10 cent.), koronek paryskich, medalików, różańców i t. p. Wydawnictwo powyższe posiada własną

DRUKARNIE

która polecając się, za jaknajstaranniejsze wykonywanie powierzonych robót ręczy.

Dla rozszerzenia stosunków w kraju, wydawnictwo powyższe zakłada drugą księgarnię we Lwowie. W. Wielogłowski, Wł. Jaworski.

FABRYKA PIERNIKÓW

W KRAKOWIE

KASPRA MOŁECKIEGO

przy ulicy Brackiej.

Zaopatrzona gatunki pierczkach, to jest różannych, wych i tocenach 40, centów; oraz przekładane-toruńskiego.

w najlepsze ników w pa-wanillowych, czokolado-ruńskich po 35 i 30 doskonałego go piernika

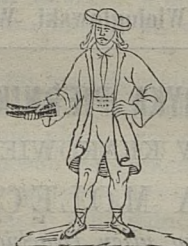
 Są także paczki po 18 sztuk pierników tak zwanych Całusków, za 15 centów.

Znany od wielu lat
SKŁAD OBUWIA DAMSKIEGO

JANA Nepom. HANICKIEGO

POD
GÓRALEM

W KRAKOWIE

PRZY ULICY
FLORIAŃSKIEJ
L. 323.

którego wyroby uzyskały
NA WYSTAWIE POWSZECHNEJ
w Paryżu 1867 r.

*uznanie pracy tak co do gustu jak i starannego
wykończenia.*

Przeto ośmielony tem, poleca się Szanownem
Damom — zaręczając, że uskarbione Ich zaufanie
i nadal pragnie z całą sumiennnością utrzymać,

Antoni Sulikowski

ZEGARMISTRZ W KRAKOWIE

PRZY ULICY GRODZKIEJ

w domu Wielmożnego Wolfa, bankiera.

Poleca Szanownej Publiczności dobrze zaopatrzony *Sklep* w wybór różnego gatunku **Zegarów ściennych, wachdłowych, gospo-**

darskich, budzików, obrazowych, grających, jak nie-mniej Zegarków kieszonkowych Męzkich i Damskich w najnowszym guście.

Obok tego uskutecznia wszelkie naprawy w najkrótszym czasie z największą doskonałością, poręczając zarazem ich dokładność.

KAZIMIERZ PUCHALSKI

KRAWIEC MĘZKI

przy ulicy Szewskiej pod L. 221

W KRAKOWIE,

u którego dostać można gotowych ubiorów jak najgustowniejszym i najnowszym krojem — również na żądanie podług miary, dostarcza spieszenie zupełnego ubrania, ręcząc za dobroć materji wybranej jak i gustowne a wygodne wykończenie zrobionej sukni.

ST. CZARNUCHOWSKI

SPÓŁKA WZAJEMNEJ PRACY KRAWIECKIEJ

*otworzywszy w Krakowie przy ulicy Floryańskiej
pod L. 357 warsztat wspólnej pracy*

UBIORÓW MĘSKICH.

Polecamy się Szanownej publiczności, ażeby raczyła wesprzeć nasze usiłowania. Staraniem naszym jest dobre wykonanie każdej powierzonych nam sukni: gustem, najświeższym krojem — a co ważniejsza: odpowiednio co do jakości, przystępnymi cenami, pragniemy zadowolnić i uskarbić zupełne zaufanie.

Próbując po raz pierwszy w kraju sił do pracy i zdolności w zespole w jednym zawodzie — pragniemy okazać Szanownej Publiczności, że nie brak na zdolnych i pracowitych robotnikach, którzy gorąco pragną dobrobytu kraju; a przy licznym uczestnictwie Szanownej Publiczności mamy ufność, że praca i wykonanie wyrówna zagranicznym robotom.

Odpowiedzialny za wykonaną robotę wspólnej pracy

St. Czarnuchowski,
krawiec męzki.

CENNIK

c. k. upow. fabryki

machin, wyrobów kruszcowych i giserni żelaza

AUGUSTA SCHUMANNA

WE LWOWIE,

w własnym domu przy ulicy Łyczakowskiej pod L. 99¹/₄.

Dla większej wygody Szanownej Publiczności znajduje się
SKŁAD jego wyrobów

w handlu żelaznym i norymberskim

JEGO BRATA

J. SCHUMANNA

przy placu Ferdynanda pod Liczbą 19.

Za następujące

MACHINY I NARZĘDZIA

reżczy się.

Stale ceny na miejscu we Lwowie.

Uwaga. Przy łaskawem zamówieniu uprasza się o trzecią część jako zadatek, reszta zaś przy odebraniu na miejscu we Lwowie — co się tyczy za ustawienie, to aż po zupełnie uskutecznionej i zrobionej próbie na oznaczonem miejscu.

Ceny w walucie austriackiej.

	złr.	c.
Plug podług Zugmayera	17	—
Czeski plug (Ruchadło)	15	—
Ruchadło poprawne przez Rojewskiego	15	—
Hohenheimski plug	21	—
Koleśnica do każdego gatunku plugów	9	—
Plug do obgartywania ziemniaków z żelaznemi odkładnicami	15	—

	złr.	c.
Plug do obgartywania ziemniaków z żelaznymi odkładnicami i żelazną koleśnicą	20	—
Plug do (wykopywania) wyorywania ziemniaków	18	—
Podkopywacz centnar po	30	—
Plug do korczowania centnar po }	30	—
Pogłębiacz	20	—
Extyrpator z 5ciu lemieszami	20	—
„ „ „ z kołami do zestawienia	30	—
„ z 7miu „ „ „ „ „	40	—
Siewnik do zboża Nr. I.	100	—
„ „ „ Nr. II.	150	—
Siewnik do kukurudzy, buraków, rzepaku, tak urządzony, że rzędy można na różne odległości ustawić	45	—
Siewnik do kukurudzy i buraków	90	—
Sieczkarnia Nr. I. zastosowana do kieratu własnego systemu na 3 noże i z 3-zapaśnemi nożami	120	—
Sieczkarnia Nr. II. własnego systemu zastosowana do kieratu na 2 noże i z 2-zapaśnemi nożami	105	—
Sieczkarnia Nr. III. zastosowana do kieratu na 2 noże własnego systemu i z 2-zapaśnemi nożami	100	—
Sieczkarnia ręczna Nr. I. własnego systemu na 2 noże z 2-zapaśnemi nożami	85	—
Sieczkarnia Nr. II. własnego systemu na 2 noże i z 2-zapaśnemi nożami	75	—
Sieczkarnia ręczna na sposób angielski	65	—
Sieczkarnia ręczna na sposób amerykański	45	—
Młocarnia do koniczu	80	—
Ręczna młocarnia podług Hensmanna	200	—
Nr. I. Dolna młocarnia do wymłotu 15 kóp w 10ciu godzinach z kieratem z żelaznym wałem na siłę 2ch koni, zapaśnem kołem, trybem i 2ma parami metalowych panewek	350	—
Chcąc tę wyżej opisaną młocarnię piętrową mieć, potrzebna do niej wialnia do czyszczenia zboża do kieratu zastosowana, kosztuje	75	—
Nr. II. Dolna młocarnia do wymłotu 20 kóp w 10ciu godzinach z kieratem z żelaznym wałem na siłę 2ch koni, zapaśnem kołem, trybem i 2ma parami metalowych panewek	380	—
Chcąc tę wyżej opisaną młocarnię piętrową mieć, potrzebna do niej wialnia do czyszczenia zboża do kieratu zastosowana, kosztuje	85	—

	złr.	c.
Nr. III. Dolna młocarnia do wymłotu 30 kóp w 10ciu godzinach z kieratem na siłę 4ch koni, zapaśnem kołem, trybem i 2ma parami metalowych panewek	500	—
Chcąc tę wyżej opisaną młocarnię piętrową mieć, potrzebna do niej wialnia do czyszczenia zboża do kieratu zastosowana kosztuje	100	—
Nr. IV. Dolna młocarnia do wymłotu 40 kóp w 10ciu godzinach z kieratem na siłę 4ch koni, zapaśnem kołem, trybem i 2ma parami metalowych panewek	650	—
Chcąc tę wyżej opisaną młocarnię piętrową mieć, potrzebna do niej wialnia do czyszczenia zboża do kieratu zastosowana	110	—
Nr. V. Młocarnia do wymłotu 40 kóp w 10ciu godzinach, jednostajna z wialnią i grablami, do której budynku piętrowego nie potrzeba, z kieratem na siłę 4ch koni, zapaśnem kołem, trybem i 2ma parami metalowych panewek	800	—
Młocarnia całkiem żelazna na sposób amerykański do wymłotu 20 kóp	500	—
Taka sama na 30 kóp dziennego wymłotu	600	—
Kierat na parę koni	200	—
Kierat na 4 konie	240	—
także „	350	—
Ręczny młynek do czyszczenia zboża podług Borroscha z 12stu gatunkami sit. Nr. I.	110	—
Ręczny młynek do czyszczenia zboża podług Borroscha ze 6ciu gatunkami sit. Nr. II.	100	—
Ręczny młynek podług własnego systemu	70	—
Ręczny (tak zwany polski) młynek	55	—
Brona ruchoma	50	—
Maszyna do siekania kapusty	50	—
Maszynka do siekania mięsa	30	—
Maszyna do krajania buraków lub ziemniaków w przeciągu godziny 10 korey	150	—
Maszyna do krajania buraków lub ziemniaków	25	—
Młynek do gniecenia słoðu, walce 18 cali długości, zastosowany do kieratu Nr. I.	180	—
Młynek do gniecenia słoðu, walce 22 cali długości, zastosowany do kieratu Nr. II.	260	—
Młynek do gniecenia słoðu, walce 24 cali długości, zastosowany do kieratu Nr. III.	210	—

	złr.	c.
Młynek do gniecenia słoðu, walce 36 cali długości, zastosowany do kieratu Nr. IV.	300	—
Młynek do gniecenia ziemniaków, zastosowany do kieratu	180	—
Młynek do gniecenia ziemniaków, oraz przyrządzony do gniecenia słoðu, do kieratu zastosowany	210	—
Machina do robienia drenaży na 4 gatunki rur i na 1 gatunek cegieł, za każdym wyciśnięciem rurek 1 calowych 8		
„ 1 1/2 „ 8		
„ 2 „ 4		
„ 3 „ 3		
4 cegieł z wszelkimi potrzebnymi narzędziami .	80	—
Machiny do robienia drenaży na 7 gatunków rur i na 2 „ cegieł za każdym wyciśnięciem 24 sztuk rur 1 calowych		
24 „ „ 1 1/2 „		
18 „ „ 2 „		
12 „ „ 3 „		
12 „ „ 4 „		
6 „ „ 5 „		
5 „ „ 6 „		
12 „ cegieł z każdego gatunku, z wszelkimi potrzebnymi narzędziami	300	—
Machina do robienia cegieł Nr. I.	70	—
Machina do robienia cegieł prasow, Nr. II.	90	—
Machina do robienia cegieł gzymsowych na 3 gatunki Nr. III.	120	—
Machina do gniecenia gliny na 1 konia	160	—
Machina do szlamowania gliny 2 ^o szeroka	300	—
Machina do szlamowania gliny 3 ^o szeroka	450	—
Taczki	6	—

Sikawki.

Nr. I. Sikawka mała na sposób tyrolski	18	—
„ w większym gatunku	25	—
Nr. II. Sikawka w pułni mosiężnym drukwerkim i miedzianym kotłem wiatrowym zaopatrzona mieści 1 wiadro wody, siłą jednego człowieka może być użytą i tryska wodę nieustającym prądem od 30 do 40 stóp odległości	60	—

	złr.	c.
Sikawka w cynkowej putni	75	—
„ w miedzianej putni	110	—
Nr. III. Sikawka w skrzyni do noszenia składa się z drewnianej skrzyni wewnątrz miedzią wybitej, która całkiem mosiężnym drukwerkiem, jako też i miedzianym kotłem wiatrowym jest zaopatrzona, mieści dwa wiadra wody. Siłą dwóch ludzi może być noszoną a przez jednego użytą. Wodę tryska nieustającym prądem od 40 do 50 stóp odległości	100	—
Nr. IV. Sikawka w kształcie taczek, składa się z skrzyni drewnianej wewnątrz miedzią wybitej, jest całkiem mosiężnym drukwerkiem jako też i miedzianym kotłem wiatrowym zaopatrzoną. Jeden człowiek może ją na każde miejsce przenieść. Wodę tryska nieustającym prądem od 50 do 60 stóp odległości	110	—
Nr. V. Sikawka na saniach, której skrzynia wewnątrz jest miedzią wybita z podwójnym całkiem mosiężnym drukwerkiem jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym zaopatrzona, mieści 4 wiader wody, przez 4ch lub 2ch ludzi może być używaną. Wodę tryska nieustającym prądem od 60 do 70 stóp odległości	250	—
Nr. VI. Sikawka na 2ch wysokich kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami tak urządzona, że ją z łatwością z wozu zdjąć można, dla jej lekkości i dla tego że mało miejsca zabiera, można ją bardzo blisko, gdzie ratunku potrzeba postawić i przez 6ciu do 8iu ludzi używać. Jest podwójnym mosiężnym drukwerkiem jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym zaopatrzoną, skrzynia jest miedzią wybita i mieści 6 wiader wody. Wodę tryska nieustającym prądem od 70 do 80 stóp odległości	325	—
Nr. VII. Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, składa się z drewnianej skrzyni wewnątrz miedzią wybitej. Mieści 8 wiader wody, jest opatrzona mosiężnym podwójnym drukwerkiem jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym z 2ma mundsztu kami z wszelkiemi kluczami do śrub, 5 sążni długiem parcianym węzem, dyszlem do zaprzęgu 2		

	złr.	c.
koni, na przodzie z skrzynią do zamknięcia rekwizytów. Przez 10ciu ludzi może być użyta. Wodę tryska nieustającym prądem od 80 do 90 stóp odległości	400	—
Nr. VIII. Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, składa się z drewnianej skrzyni wewnątrz miedzią wybitej, mieści 10 wiader wody, jest opatrzona podwójnym mosiężnym drukwerkiem jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym z 2ma mundsztukami, wszelkimi kluczami do śrub, 10 sążni długim parcianym węzem, dyszlem do zaprzęgu 2ch koni, na przodzie skrzynią do zamknięcia rekwizytów. Przez 12stu ludzi może być użyta, jest tak urządzoną, że razem ujściem ruchomym i węzem, nieustającym prądem tryskać może od 80 do 90 stóp odległości	400	—
Nr. IX. Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, składa się z drewnianej skrzyni wewnątrz miedzią wybitej, mieści 12 wiader wody, jest opatrzoną mosiężnym podwójnym drukwerkiem jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym z 2ma mundsztukami, wszelkimi kluczami do śrub, 10 sążni długim węzem parcianym, dyszlem do zaprzęgu 2ch koni, na przodzie skrzynią do zamknięcia rekwizytów. Przez 10ciu ludzi może być użyta; jest tak urządzoną, że razem ujściem ruchomym i węzem tryskać może nieustającym prądem od 80 do 90 stóp odległości	500	—
Nr. X. Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, z żelazną wklęsłą skrzynią, mosiężnym podwójnym drukwerkiem jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym z 2ma mundsztukami, 10 sążni długim parcianym węzem, jest tak urządzoną, że razem ujściem ruchomym i węzem tryskać można, z przodu opatrzona jest skrzynią do zamknięcia rekwizytów, dyszlem do zaprzęgu 2ch koni jako też wszelkimi potrzebnymi kluczami do śrub, mieści 10 wiader wody, przez 10ciu ludzi może być uży-		

		c.
	ta. Wodę tryska nieustającym prądem od 80 do 90 stóp odległości	500 —
Nr. XI.	Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, miedzianą skrzynią, mosiężnym podwójnym drukwerkiem, jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym, z dwoma mundsztukami, 10 sążni długim parcianym węzem, tak jest urządzoną, że razem ujściem ruchomym i węzem tryskać można; z przodu opatrzona skrzynią do zamknięcia rekwizytów, dyszlem do zaprzęgu 2ch koni, jako też wszelkimi potrzebnymi kluczami do śrub, mieści 10 wiader wody, przez 10ciu ludzi może być użyta. Wodę tryska nieustającym prądem od 80 do 90 stóp odległości	600 —
Nr. XII.	Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, żelazną wkłesłą skrzynią, mosiężnym podwójnym drukwerkiem, jako też miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym z 2ma mundsztukami, 10 sążni długim węzem parcianym; jest tak urządzoną, że razem ujściem ruchomym i węzem tryskać można; z przodu opatrzona skrzynią do zamknięcia rekwizytów, dyszlem do zaprzęgu 2ch koni, jako też wszelkimi potrzebnymi kluczami do śrub, mieści 12 wiader wody, przez 10ciu ludzi może być użyta. Wodę tryska nieustającym prądem od 90 do 100 stóp odległości	600 —
Nr. XIII.	Sikawka wozowa na 4ch kołach z żelaznemi obtaczanemi osiami, składająca się z całkiem miedzianej skrzyni z mosiężnym podwójnym drukwerkiem, miedzianym kotłem wiatrowym i mosiężnym ujściem ruchomym, z 2ma mundsztukami, 10 sążni długim parcianym węzem jest tak urządzoną, że razem ujściem ruchomym i węzem tryskać można. Jest z przodu opatrzona skrzynią do zamknięcia rekwizytów, dyszlem do zaprzęgu 2ch koni, jako też wszelkimi potrzebnymi kluczami do śrub, mieści 12 wiader wody. Przez 10ciu ludzi może być użyta. Wodę tryska nieustającym prądem od 90 do 100 stóp odległości	700 —

Różne wyroby.

Pompa do roboty		
Pompa do piwa		
Pompa razem do piwa i do roboty		
Miedziana pompa do gnojówki z gumulastycznymi wentylami i 2 sążnie długim gumulastycznym węzłem		
Cena pompy szachtowej zastosowanej do głębokości studni		
Walce do pól, centnar po		
Walce do dróg " "		
Prasa hydrauliczna		
Prasa do papieru		
Prasa śrubowa ze ślimakiem metalowym		
Walce do papieru		
Transmissie, centnar po		
Świder do ziemi "		
Świder do kamienia		
Pompa powietrzna		
Wentylator		
Maszyna do wiercenia		
Maszyna do robienia dziur		
" do gięcia blachy		
" do podawania cegieł		
Winda (Żuraw)		
Blok żelazny		
Blachy dziurkowane do suszni		
Miary do płynu i zboża		
Zruszta żelazne lane centnar po		
Drzwiczki do palewisk żelazne lane centnar po		
Rury żelazne lane centnar po		

Rożne wyroby.

Pompa do roboty
 Pompa do piwa
 Pompa razem do piwa i do roboty
 Miedziana pompa do grzania z grzałkami wewnątrz
 Lyski i 2 szkiełki szklane grzane wewnątrz
 Czarna pompa szklana z szkiełkami do kłopotów
 studni
 Ważki do pol. centuar po
 Ważki do drog.
 Press hydrauliczne
 Press do papieru
 Press szkodowa ze szkiełkami metalowymi
 Ważki do papieru
 Transmisja, szkiełko po
 Szkiełko do szkieł
 Szkiełko do kamienia
 Pompa powietrzna
 Wtryskiwacz
 Maszyna do wierzenia
 Maszyna do robienia drutów
 do kucia blachy
 do podawania ciec
 Winda (dźwiga)
 Blaszki szklane
 Blaszki szklane do kucia
 Blaszki do piwa i szkieł
 Szkiełko szklane inne centuar po
 Szkiełki do palenisk szklane inne centuar po
 Blaszki szklane inne centuar po

